

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів

AD LINGUAS ET CULTURAS PER COGNITIONEM
(ДО МОВ І КУЛЬТУР ЧЕРЕЗ ПІЗНАННЯ)

15 квітня 2020 року

Біла Церква
2020

Редакційна колегія:

Даниленко А.С., д-р екон. наук, академік НААН, ректор, голова оргкомітету;

Новак В.П., д-р біол. наук, перший проректор;

Варченко О.М., д-р екон. наук, проректор з наукової та інноваційної діяльності, заступник голови оргкомітету;

Димань Т.М., д-р с.-г. наук, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності;

Зубченко В.В., канд. екон. наук, начальник відділу навчально- методичної та виховної роботи;

Царенко Т.М., канд. вет. наук, начальник відділу науково-дослідної та інноваційної діяльності;

Борщовецька В.Д., декан факультету права та лінгвістики;

Резнік В.Г., старший викладач, координатор НТТМ факультету права та лінгвістики;

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, начальник редакційно-видавничого відділу, відповідальний секретар.

До мов і культур через пізнання: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Біла Церква, 15 квітня 2020 р. Біла Церква, 2020. 106 с.

КОСЯК Я.Л., студентка 1 курсу ОС «Магістр»
Науковий керівник – **БОРЩОВЕЦЬКА В. Д.**, канд. пед. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
y.kosyak23.45@gmail.com

EUTHANASIA AND LAW

The article analyzes the concept of euthanasia in legal, ethical and religious issues. It also explores that human right to life. Various types of euthanasia are examined and the implementation of passive euthanasia is analyzed using the example of Tony Bland history. The article also raises the issue of the theory of the pros and cons of euthanasia by analyzing each element individually. Key words: Euthanasia, physician assisted suicide, religious, ethical and legal perspectives.

Keywords: right to life, euthanasia, «right» to die, mercy killing, assisted suicide, human rights, bioethics, active and passive euthanasia, legalization of euthanasia.

Everyone's right to life shall be protected by law. The right to life is the fundamental human right. No qualification attaches to that right. Alongside there is the right of the individual to dispose of their life in context. Scientists interpret the rights to life as an opportunity to put it at considerable risk and to resolve the issue of life termination. It is with the possibility of implementation the right to dispose of one's life and lawyers, physicians, and society at large worries about euthanasia [5].

The topic of euthanasia is one that is associated with much controversy and ambiguity amongst common public, legal and medical professionals. The term euthanasia is derived from Greek words "eu" and "thanatos" meaning good death. Taken in its common usage however, euthanasia refers to the termination of person's life, to end their suffering usually from [2] an incurable or terminal condition. Thus euthanasia means easy death or mercy killing. In other words, "euthanasia is the termination of the life of the terminally ill patients at their [4] request or in their interest". This issue of terminating the life of a person who is suffering from incurable and painful disease, on his request and in his interest has raised moral and ethical questions, such as: does the person have the right to request termination of his life (autonomy)? Whether such act is beneficial to him in alleviating his severe pain (beneficence)? Whether such act can be justified?

Types of Euthanasia

The law's legitimate interests in protecting that right thus justifies legal intervention to prohibit (or at least control) involuntary and non-voluntary euthanasia.

- Active or positive euthanasia - It refers to the deliberate merciful act, usually through the intentional administration of lethal drugs, to end an incurably terminally ill patient's life. It [2] is an act of commission.
- Passive euthanasia (letting die or aid in dying) - It implies deliberate withholding or withdrawal of life prolonging [7] medical treatment resulting in the patient's death. It is an act of omission such as failure to resuscitate a terminally ill patient, not giving life extending drugs or not carrying out life extending operation, disconnecting feeding tube etc. "Letting Die" means to give way to an ongoing inner organic process of disintegration, without supporting or substituting vital functions. Therefore the extubation or removal from a ventilator of an incurably ill patient, though constitutes physical act leading to death, it is not killing in its proper meaning. The extubation does not produce the effect of death; [6] it only influences the time of its occurrence. Unsurprisingly, the term passive euthanasia has been described as a misnomer. In Australia and most countries around the world, this practice is not considered as euthanasia [2] at all. According to Bartels and Otowski withholding or withdrawing life prolonging treatment, either at the request of the patient or when it is considered to be in the best interest of the patient, "has become an established part of medical practice and is relatively

non controversial". Even the House of Lords Select Committee on Medical Ethics describes "the [3] term passive euthanasia" as "misleading".

- Voluntary Euthanasia refers to euthanasia performed at the request of patient.
- Involuntary euthanasia means where euthanasia is performed when the patient does not request it, with the intent of relieving their suffering - which, in effect, amounts to murder. It is practiced against the will of the patient
- Non voluntary euthanasia relates to a situation where it is performed when the patient is incapable of giving consent. Such situation may arise when the patient is in a comatose condition or severely mentally retarded, has suffered severe head injury with extensive damage to brain etc. [1].

The use of euthanasia is one of the defining principles of existence rights - the principle of humanism. That's right said philosopher J. Reagels if ill the person realizes that she is left reading days and she can no longer endure terrible pain, then active euthanasia is humane because it stops the suffering of the patient [1]. Non-use of euthanasia leads to the violation of other rights and freedoms of a terminally ill person, such as the right to freedom and the right to respect for dignity.

The right to die stems from the right to life, which, in turn, is a right and should be understood only as a right, which, although a priori, we are we have, but by no means obligated to use it. If you follow the statement, that the willing patient may not be killed at his express request, clearly no other category of patient can be said to have a right to be killed. But, if a competent patient freely and fully understanding the consequences of her choice wishes her life to end, what business is it of the law's to interfere with her autonomous choice? We must recognize that The problem of euthanasia is, first and foremost, an ethical problem and depends on its resolution the fate of many hopelessly ill people, what are the recent years in hospitals, the physical state of which is diagnosed as intermediate - between life and death, and the mental state - helplessness, a state of deep despair; these people are deprived of choice, they are doomed to be slow and painful death, however, is contrary to the general the principles of law - justice and humanity [5].

Arguments for and against legalizing Euthanasia

Every patient has a right to decide about his mode of treatment including when and how they should die based upon the principles of autonomy and self determination. Autonomy is a concept granting right to a patient to make decisions relating to their health and life. A patient's own decision taken after all consideration cannot be argued and challenged. It is his wish either to continue his treatment or withdraw it, even though the outcome may result into his death. It is argued that as a part of our human rights, there is a right to make our own decisions [4] and a right to a dignified death. Beneficence - Advocates of euthanasia expresses the view that the fundamental moral values of society, compassion and mercy, require that no patient be allowed to suffer unbearably and relieving patient from their pain and suffering by performing euthanasia will do more good than harm.

According to the proponents of PAS, it becomes ethical and justified when the quality of life of the terminally ill patient becomes so low that death remains the only justifiable means to relieve suffering. Lack of any justifiable means of recovery and the dying patient himself making the choice to end his life are conditions which make euthanasia more justifiable. In short, it is the extension of patient's right of autonomy to determine what treatment to be accepted or refused. Society and various religions believe in the sanctity of life which must be respected and preserved.

The Christian view sees life as a gift from God, who ought not to be offended by taking of that life. Similarly the Islamic faith says that "it is the sole prerogative of God to bestow life and to cause death". The withholding and withdrawing of treatment is permitted when it is futile, as this is seen as allowing the natural course of death. Euthanasia is considered as intentionally killing of one human being by another human being which is equivalent to murder especially active voluntary euthanasia. Critics of euthanasia argue that the patient's requests for euthanasia are rarely autonomous as most of them suffering from terminally ill diseases and may not be in sound or rational mind while making such decisions. The Universal Declaration of Human Rights highlights

the importance that "Everyone has the right to life", and euthanasia contravenes the "right to life". Right to life does not include right to die [1].

REFERENCES

1. Amit Patil. Euthanasia -Ethical and Legal Perspectives. - DYPJHS Volume 1 Issue 1 : 7-10 Oct-Dec. 2013.
2. Bartels L, Otolowski M. A right to die? Euthanasia and the law in Australia. *J Law Med.* 2010 Feb; 17(4): 532-555.
3. E Garrard, S Wilkinson. Passive euthanasia. *J Med Ethics* 2005; 31: 64-68.
4. Ebhrahimi AFM. Organ Transplantation, Euthanasia, Cloning and Animal Experimentation: An Islamic View. U.K. The Islamic Foundation; Leicester, 2001.
5. Margaret Brazier. Euthanasia and the law. *British Medical Bulletin*, Volume 52, Issue 2, April 1996, Pages 317–325.
6. PN Murkey, Konsam Suken Singh. Euthanasia (Mercy killing) *J Indian Acad Forensic Med*, 30(2): 92-95.
7. Walsh D, Caraceni AT, Fainsinger R, Foley K, Glare P, Goh et al. *Palliative medicine*. 1st ed. Canada: Saunders; 2009. Chapter 22 - Euthanasia and Physician-assisted suicide; 110-115.

УДК 35.07/.08(477):005.2'06

KRYZHESHEVSKYI V.O., student 5th year

Supervisor – **BORSHCHOVETSKA V.D.**, PhD in Pedagogy.

Bila Tserkva National Agrarian University

RESEARCH ON THE NECESSITY OF THE DEATH PENALTY INSTITUTE

People have been discussing the issue of the use of the death penalty for many years. Nevertheless, the topic is still relevant, as statistics show that the crime rate in the world has not decreased. This problem is complex and multifaceted and causes controversy, because it affects political, legal, socio-economic, moral, religious, cultural, psychological and other areas of our lives. Various sources were analyzed: historical experience of the countries of the world, religion and scientific works and other. The main topic of the article is the concept of the death penalty as an exclusive institution of punishment, and its advantages and disadvantages.

Key words: the death penalty, humanism, principle of talion, murder, fair, abolition.

Is the death penalty a necessary tool to combat the crime or arbitrariness of humanity?

"Everyone has the inalienable right to life. No one can be arbitrarily deprived of life" [1]. So life is the greatest value of man. Thus, the question arises: "If a person neglected the life of another person, can his life be taken in return? Is that fair? "

Turning to world history, it was found that at first the death penalty was based on the principle of the talion - the murder of another person was punishable by the death of a killer. In addition, the principle of blood existed in many societies at that time.

Despite the historic death penalty, many countries have abandoned this type of punishment. The refusal was based on humanity's desire for so-called "humanism". The idea of humanism originated from the Bible story of Cain and Abel. Cain murdered his brother, for which he was severely punished but not killed. "What have you done? The voice of your brother's blood cries out to me from the earth. For this you will be cursed and wander the earth "[2].

The Bible indicates that the life of man is a gift of God, so man has no right to either shorten his age or deprive of another life.

V. Churchill expressed his religious vision. He said that: "The souls and minds of those who are punished in this way are condemned on years of terrible suffering and contempt "[3].

However, many people consider that this "humanism" is the cause of arbitrariness and the spread of this crime. Anyway, it is noted with "humanistic" sympathy that the responsibility of criminals who have deprived of lives is being eased, death penalties are not executed and the number of free pardons is growing [4]. Under the circumstances, Wesley Kendall, a scientist engaged in the analysis of foundations to apply the death penalty in American society proposed to apply

philosophical approach: "In view of the criminal essence of wilful murder there is no reasonable cause explaining why an adequate measure of restraint may be cancelled on the basis of public opinion, crime statistics, possible judicial errors or free pardon by high ranking officials" [5].

Thus, the author emphasizes that no single factor should affect the "just" punishment that, in his view, is to kill a murderer.

In order to find out the public opinion, a survey was conducted among Ukrainians regarding the introduction of the death penalty for the most serious crimes. It has emerged from that 60 to 80 percent of Ukrainians support the using of the death penalty [6]. These results are not surprising because the Ukraine ranks 11th in the world ranking in terms of the number of serious crimes per 100,000 people. [7] Therefore, this problem is central to society. People perceive the penalties provided for by the current legislation are too mild.

However, is the death penalty an effective mechanism for combating crime? According to Master of Science at the University of Human Rights of China, an employee of the International Organization for Human Rights in the Middle East, Galina Tatar - No.

"The death penalty does not guarantee a reduction in crime. Many of sociological experiments, surveys have been conducted and all of them concluded that the death penalty does not reduce crime in society. Society can not be cleansed of such people. On the contrary, the death penalty is the revenge that causes death. This entails so the terrible and horrible crimes" [8].

Also, statistics on the using of the death penalty confirm this. Amnesty International conducted a report in 2014 on the use of the death penalty and found that 22 countries had recorded executions in 2014, and that at least 607 executions had been carried out world wide. This represented a 22% decrease in the 2013 figure. They tend indefinitely towards universal abolition [9].

The European Union has made abolition of the Death Penalty a precondition for entry into the Union [9].

Conclusion

Therefore, this is a difficult question and there are many views on this problem. Supporters of different views have a lot of arguments and counterarguments. Whose are more convincing? I think that a person, as a spiritual being, must follow the faith. If people ignore faith, it will lead to mass degradation of the whole society. People will start to speculate, to use this punishment to achieve their personal goals. In this way, we will never be able to reach the desired peace in society in which there will not be this cruel crime. In my opinion, it is necessary not to introduce the death penalty, but to raise the standard of living of the population in the country. In addition, that will have a positive impact on crime rates around the world. One of the main conditions for committing this serious crime is financial distress. It is necessary to be humane to each other and not lose humanity, even for those who have committed murder.

REFERENCES

1. Constitution of Ukraine article 27 "Right to Life" of June 28, 1996.
2. Bible.
3. Death Penalty: Pros and Cons [Electronic resource]. - Access mode: <http://ukrbukva.net/page,10,61417-Smertnaya-kazn-za-i-protiv.html>.
4. Malko, AV The Death Penalty: Current Problems // Jurisprudence. - 1998. - № 1. - P. 106–116.
5. V.E.Gromov Anthropological Dimensions of Philosophical Research, 2017, Iss. 11.
6. Tkachuk D. Death penalty - a necessary measure of punishment! / D. Tkachuk // Journal of Zhytomyr. - 2010 [Electronic resource]. - Access mode: <http://zhzh.info/publ/17-1-0-2190>.
7. Legal Science № 5/2013 © M.I. Karpenko, A.V. Bandurovich, 2013 .p – 64 [Electronic resource]. - Access mode: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jnn_2013_5_9.
8. Lyudmila Litovchenko Radio Freedom Article October 17, 2012 [Electronic resource].- Access mode: <https://www.radiosvoboda.org/a/24742987.html>
9. Amnesty International, "Death Sentences and Executions in 2014 (1 April 2015)," [Electronic resource]. - Access mode: <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/0001/2015/en/>.

ЦЕПА Д.О., студентка 1 курсу ОС «Магістр»

Науковий керівник – **БОРЩОВЕЦЬКА В. Д.**, канд. пед. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

dashatsepa@gmail.com

GENERAL TAX POLICY IN EUROPEAN COUNTRIES

The directions of the formation of tax concepts in European countries is reviewed in the article. The characteristic features of taxation, the positive features of the formation of foreign tax concepts is highlighted. New transformations in the political and economic spheres require reforms in tax policy, building an effective, stable system.

Key words: tax system; tax control; tax issues; European parliament; European Union strategy.

The purpose of this work is to analyze the tax system of European countries, the problems that arise as a result of their functioning, how to solve it and the possibility of applying the experience gained. The power to tax is in the hands of the Member States, with the EU having only limited EU competences.

One of the main problems of tax systems of European countries, noted by many researchers, is the complexity of taxation for both taxpayers and tax authorities. As a result, problems arise in identifying tax evasion schemes, increasing the cost of maintaining and training tax workers [2]. As EU tax policy is geared towards the smooth running of the single market, the harmonization of indirect taxation was addressed before direct taxation.

For example, there are direct taxes in the United Kingdom state budget: personal income tax, corporate profitable, on capital, inheritance, oil revenues, indirect tax, value added tax and others [1].

As for Germany, the main functional and the largest structural division of the German Tax Service is Tax inspection. This country is the birthplace of universal excise duty. The excise duty on petroleum products is the amount of gasoline, diesel, gas sold.

Some details of the system of penalties and the organization of tax audits provide insight into tax control in France. Thus, for late submission of the declaration will be charged in full amount with a simultaneous imposition of a fine of 0.75 % per month. If the income is hidden intentionally for the purpose of evasion, then the fine is between 40 and 80 % of the amount of tax charged [3].

The EU's strategy on tax policy is explained in the Commission communication. The power to introduce, remove or adjust taxes remains in the hands of the Member State. Provided it complies with EU rules, each Member State is free to choose the tax system it deems most appropriate.

The European Parliament has generally endorsed the broad lines of the Commission's programmes on taxation, with the fights against tax fraud or evasion and money laundering a policy priority of the last legislative term.

Final report of TAXE 3 was adopted by Parliament. It emphasized the urgent and continuous need for reform of the rules, so that international, EU and national tax systems are fit for the new economic, social and technological challenges of the 21st century, and suggested that current tax systems and accounting methods are not equipped to keep up with these developments and ensure that all market participants pay their fair share of taxes.

Therefore, considering the tax system of European countries, their reforms and principles, it can be noted that the tax system of each country has its own peculiarities. The study of evolution of the tax system should be used to create an effective tax system, to prevent the recurrence of mistakes and miscalculations that have repeatedly affected the economic development of states.

REFERENCES

1. Andrushchenko, V. L. and Danilov, O.D. (2014), *Podatkovi sistemi zarubizhni khkrain* [Taxsystems of foreign countries], Komp'yuterpres, Kyiv, Ukraine.
2. Litvits'ka, N. Yu. (2010), "The history of taxes", *Derzha vneregulyuvannya ekonomikoyu*, available at: http://www.rusnauka.com/4_SWMN_2010/Economics/58421.doc.htm (Accessed 20 Dec 2017).
3. Tkachenko, N.M., Gorova, T.M., and YI'ienko, N.O. (2004), *Podatkovi sistemi kraïnsvituta Ukraïni. Obliktazvitnist* [Taxsystems of countries of the world and Ukraine. Accounting and reporting]: [navchal'no-metodichnii posibnik], Alerta, Kyiv, Ukraine.

УДК 355.404.4

СРМИЛОВ Д.А., студент 1 курсу
Науковий керівник – **ВЕЛИКА К.І.**, асистент
Білоцерківський національний аграрний університет
Kate-velyka@ukr.net

THE AERIAL PHOTOGRAPHY IN THE PAST AND TODAY

Зародження аерофотозйомки. Вклад авіаконструктора С. Ульяніна та військового інженера В. Потте у аерофотозйомку. Застосування сучасних технологій аерофотозйомки у геодезії.

Ключові слова: аерофотоапарат, аерофотозйомка, аерофотоапарат Ульяніна, апарат Потте, дрон, безпілотний літальний апарат.

The conventional methods for exploring the area are well-known. This includes exploring the area by direct survey, as well as mapping and aerial photography. Nevertheless, it is important to draw attention to aerial photography or being more precise the aerial photograph.

In present-day world it is unproblematic to get to a certain area and to use modern devices, for instance, a drone. This device is portable and simple in usage. The drone is launched into the air from the ground. The territory is seen on the screen from the high altitude and it is ready to be studied.

Everything seems to be simple. But more than 100 years ago everything was completely different. Turning back into the past it is possible to study how aerial photography has been evolved.

The first shooting from a balloon took place over Paris in 1858. Thus, the active development of aerial photography only began in 1910. The militaries had a special interest in that idea, because they needed the accurate enemy position data on a battlefield. Later, the aerial photography was used for the First World War front mapping.

A great contribution to the development of aerial photography was made by S. Ulyanin and V. Potte.

S. Ulyanin was a pioneer in the practical photography use for warfare. He invented a TV camera in 1898. The device was designed for airplane shooting of the battlefield. It had a focal length $f_k = 1\text{m}$. The shooting was carried out on photographic plates with a format of 24 x 30 cm. The main optical axis of the lens was offset 6 cm from the center to get the image of the area from the distance 5 – 10 km and the lift height of 300 – 600 m [2]. It was equipped with an aneroid altimeter and a clock, the indicator of which simultaneously recorded data with the shooting. The aerial camera had twelve photographic plates. However, this unit had the disadvantage. The filming with the help of Ulyanin's camera could be made only manually and the images were difficult to combine for mapping [1].

Unlike the Ulyanin's camera, the V. Potte's device had a significant advantage. The aerial camera was specially adapted for the strip aerial photography. There was a possibility in continuous shooting of this device with the help of the cinematography tape. This made it possible to connect

the entire route, which the airplane had passed as a single line and to get a complete picture of the terrain.

Potte's invention was the best in the world at that time. Even after the war, it had been used to create topographic maps by the end of the 1920s [3].

But technologies, as well as time, do not stand still. Today the spectrum of the latest technologies is as wide as ever.

The drone aerial photography use has found an effective application in the surveying. The shooting with this technique is much cheaper and faster because in the past the aerial photography was done by using planes or helicopters. That is why such aerial photography was more expensive and longer. But today's modern drones are equipped with highly precise digital cameras that allow us to receive images with high quality. The results of such survey can be used for different directions: to monitor environmental changes, to design landscapes, to build constructions, to maintain records and to create orthophotos (the source of the basic terrain information) etc. Due to their technical characteristics, drones can cover an area of 7 km² for one flight. Their small size and unpretentious to weather conditions allow to shoot at any time of the year [1].

The use of the latest technologies, namely drones and other unmanned aerial vehicles, opens wide prospects for aerial photography and guarantees speed, accuracy and reliability of the obtained data.

Thus, as it is seen aerial photography remains an actual method for the terrain studying through which it is possible to obtain accurate and real data of the area.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Аерофотозйомка. URL:<https://skb25.com.ua/services/geodeziya/aerofotosemka/>.
2. Photohistory. URL: <http://www.photohistory.ru/15315497848758.html>.
3. Photohistory. URL: <http://netref.ru/osnovnie-sobitiya-v-istorii-sozdaniya-aerofotosemochnoj-appara.html>.

УДК 6.321:633.15

ЗАГОРОДНІЙ Д.А., студент 1 курсу
Науковий керівник – **ВЕЛИКА К.І.**, асистент
Білоцерківський національний аграрний університет
Kate-velyka@ukr.net

THE MOST WIDESPREAD DISEASES OF CORN IN UKRAINE

Існують різні захворювання рослин, які вражають різні сільськогосподарські культури. Небезпека представлених захворювань полягає в тому, що вони здатні знищити велику кількість очікуваного врожаю. Дослідження присвячене проблемі боротьби з патологічними змінами культур. Актуальність полягає у виявленні та запобіганні найбільш розповсюджених на території України хвороб кукурудзи.

Ключові слова: захист кукурудзи, захворювання кукурудзи, засоби боротьби з хворобами.

The corn is a very important grass crop for many industries and it's difficult to imagine the modern world without it. Now this culture is grown almost in all countries because it can be "tailor made" to meet special needs and problems of farmers in every corn-growing area. It gives the highest yields and profit for famers.

But just like the others agricultural crops, it's vulnerable to some widespread diseases and it's important to study which pathogen dominates in our region and in Ukraine as well.

The latest researches have shown the most spread diseases in Ukraine that can cause the yields loss. It might arise from different fungal and bacterial infestation.

All grass crops including the corn are prone to smut. This is a fungal disease that is caused by *Ustilaginomycetes*.

Ustilago zae Unger affects all overground part of the plant. It can be identified by tumor-like galls that contain dark mass with sooty teliospores. The size of galls depends on the age of plants and the disease stage. Leaf galls often differ in size but they are smaller than stalk and ear galls (20-30 cm in diameter) [1, c. 158].

Ustilago reiliana Kuhn infects the corncob and the panicles. The tumour-like galls which are full of spores appear in place of the ears. The panicles turn into the dark mass with spores that scatter in the field. The teliospores can survive for two years in the soil [1, c. 157].

The source of the smut infestation is the diseased plant remnants or seeds in the soil. The corn smut is unwanted for farmers because it can cause harvest loss by 10-60%. It can be prevented by properly use of crop rotation, seed fungicides, corn resistant breeds to smut.

Fusariosis of corn is a widespread fungal disease in Ukraine as well. It is caused by *Fusarium moniliforme* Sheldon that affects corncob. It turns out during the end of milk or at the beginning of the wax maturity stage. *Fusarium*-affected kernels can become tan or brown. In some cases, they have white streaks. The sprouts of corn have low germination and seedlings are weak. The source of the disease is infected corn ears [2].

Though, the corn yield loss caused by fusariosis is usually minimal the agronomists might be awared about the risk of fumonisin contamination.

Northern Corn Leaf Blight is caused by pathogenic fungi *Helminthosporium turcicum* Pass. The fungi spread on the corn leaves, covering them with ellipoidal, olivaceous, water-soaked lesions. At first they are white but later they become brown. The spores of fungi are situated in the middle of the lesions and the rims of them become reddish. At the final disease stage the leaves can wilt. This infestation is spread by spores due to the wind current.

If the disease becomes severe after fertilization in 2 – 3 weeks it can depress crop yields by 50%. Whether it doesn't become severe after fertilization in 4 – 5 weeks the crop loss can be about 20% [3].

To prevent the crop loss, the fungicides and resistant breeds of corn are recommended.

Bacteriosis of corn is caused by *Bacillus mesentericu – vulgatus* Flugge. The corncobs are infested by bacteria during the milk stage. The disease sign appears on kernels. They become pale-grey with deep spots. The affected ears can be quickly covered with mould during the storage. That is why the grain quality decreases.

The preventative methods recommend to delete the diseased ears timely the avoid this just spill the seeds.

Common Rust is a typical fungal disease in Ukraine. The fungus of *Puccinia sorghi* Schw.=P. develops round-oval pustules, with cinnamon brown spores on the leaf tissue that eventually turn black. Rust is favored by cool temperatures and high humidity .

To control the common rust of corn slow rusting resistant hybrids are recommended. Fungicides are not economically practical. The disease is usually reduced by high summer temperature [4].

Thus, corn is one of those plants that cannot grow on their own and it definitely needs care. If the ear falls to the ground, it will simply rot. And even if the fallen grain sprouts, the sprout cannot reach the maturity stage. The corn is considerate to be the oldest bread plant on the planet. By nature, it is multi-colored. The yellow color of all grains was obtained as a result of selection and its ears did not exceed 3-4 cm in length, and the stem was smaller. Now corn is able to grow up to 4 meters in height, while the length of the ears is up to 50 cm.

It makes sense to conclude, that in spite of all difficulties of corn cultivation the agronomists get the highest yield of corn and profit because it is one of the most productive cereals of universal use. The corn industry keeps up to date and it has all needed facilities to overcome problems connected with pests and diseases. Many times ago, this culture was nearly in the last position in human needs. But for today everything has changed.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Пересипкін В.Ф., Зражевська Т.Г., Підоплічко В.М, Лопатін В.М. Словник-довідник з фітопатології / за ред. В.Ф. Пересипкіна. - К.: Урожай, 1985. - 200 с.

2. Corn text book. Diseases of corn Fusarium Ear Rot URL: <https://extension.purdue.edu/extmedia/BP/BP-86-W.pdf>
3. A thesis Presented to the Faculty of The Graduate College in the University of Nebraska In Partial Fulfillment of Requirements For the Degree of Master of Science Department of Botany (Plant Pathology) <https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1004&context=opentheses>
4. Texas Plant Disease Handbook. URL: <https://plantdiseasehandbook.tamu.edu/food-crops/cereal-crops/corn/>

УДК 636.4.082

КОЗУБ І.А – студентка 5 курсу (БТФ)

Науковий керівник – **ШМИРОВА О.В.**, канд. пед. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ira.kozub345@gmail.com

CROSS BREEDING SYSTEMS IN BEEF CATTLE

Selection for carcass quality has taken center stage in the beef cattle industry. The various systems of crossbreeding yield different results in a beef cattle operation. The estimated herd production factor uses the straight bred herd as the baseline. Each system should be carefully analyzed before implementing the program in a commercial operation.

Keywords: beef cattle, crossbreeding, heterosis, hybrid vigor, genetic backgrounds.

As selection for carcass quality has taken center stage in the beef cattle industry cattle producers have adopted strategies that have decreased the use of crossbreeding in beef cattle herds. Crossbreeding leads to increased performance without any added costs or inputs. It is one of the few management tools that increase productivity and improve the line when properly used[3]. Despite the benefits of the practice, however, cattle producers have adopted strategies that have decreased the use of crossbreeding in beef cattle herds because selection for carcass quality has primary importance in the beef cattle industry.

Crossbreeding works as a result of heterosis, also known as hybrid vigor. Hybrid vigor is the amount by which crossbred animals exceed (or differ from) the average of the purebred parents used in the cross (expressed in units or percent).

Hybrid vigor is expressed in almost all beef cattle production traits, especially in reproduction and adaptability traits. Producers should use breeds that complement each other. For example, breeds that have low marbling would need to be mated to animals with high marbling potential. Crossbreeding can be a very effective tool to improve reproductive and weaning rates in beef cattle [1].

It should be noted that using various systems of crossbreeding can have a significant impact. The various systems of crossbreeding yield different results in a beef cattle operation. The estimated herd production factor uses the straight bred herd as the baseline. Each system should be carefully analyzed before implementing the program in a commercial operation. Some systems will not work for small producers. Others require a stable source from which quality replacement females can be purchased. Each system has advantages and disadvantages. However, cattle producers should find a way to capture hybrid vigor in their herd [2].

Estimated herd production factor is the increase in production that would be realized in each crossbreeding system. Notice that the F-1 Cow/Terminal calf system results in the highest percent of heterosis expressed in a crossbreeding system with a factor of 1.25 while the straight bred herd is 1.00. This simply means that using the F-1 Cow/ Terminal calf system will result in a 25% increase in production. However, the other factors should be considered before determining which crossbreeding system to use.

Using this information, commercial producers can tailor a program to fit their individual needs.

REFERENCES

1. Genomic Genetics Made in Germany / German Genetics International GmbH – 2010. – 7 p.
2. Van Raden P.M. et al. Invited review: Reliability of genomic predictions for North American Holstein bulls. Dairy Sci. 2009. – V. 92. – P. 16-24. 14. Weigel K. Understanding Genomics and its Applications on a Commercial Dairy Farm. University of Wisconsin. Texas, 2010. – P. 117-123.
3. Wiggans G.R., Van Raden P.M. et al. Selection of single-nucleotide polymorphism and quality of genotypes used in genomic evaluation of dairy cattle in the United States and Canada. S. Dairy Sci. 2009. – V. 92. – P. 3431-3436.

УДК 631.527

НАЗІН Є.О., студент 1 курсу

Науковий керівник – **ВЕЛИКА К. І.**, асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

Kate-velyka@ukr.net

CONVENTIONAL METHODS OF PLANT BREEDING IN AGRICULTURE

В статті проаналізовані основні традиційні методи селекції рослин. Актуальність теми зумовлена тим, що існує потреба в інтенсивних методах ведення господарства, які досягаються саме за допомогою селекції. Представлене дослідження допоможе краще ознайомитися з такими методами селекції як відбір, гібридизація, мутагенез і поліплоїдія.

Ключові слова: гібридизація, мутагенез, поліплоїдія, селекція, інбридинг, аутбридинг, мутація, гетерозис, гомозиготність.

Plant breeding is the science that studies ways to create new and to improve existing cultivars with important practice characteristics. There are several main methods of selective breeding: selection, hybridization, mutation and polyploidy.

Artificial selection is the basis of the selection process. In combination with genetic techniques the selection allows you to create varieties of plants with predetermined characteristics. The selection can be mass and individual.

Mass selection is a selection of a number of copies on external signs without checking their genotype. Good results in this case are observed with a high coefficient of heritability of the desired traits. This type of selection is effective with respect to qualitative characteristics controlled by one or more genes. It rarely gives positive results relating to characteristics with a low coefficient of inheritance. In this case, there is a need for individual (methodical) selection.

Conducting individual selection (genotype), it is important to evaluate the offspring of each individual plant in a strain of several generations, taking into account control features that are important to the breeder. Subsequently, leaving only those samples of plants, which gave the maximum number of offspring from valuable traits. Because of this, it becomes possible to assess the hereditary traits of the individual plants and the ability to pass them to the future generations [2. p. 170].

There is more effective technique of combining selection with some interbreeding (hybridization). All methods of hybridization can be divided into outbreeding and inbreeding. Inbreeding is similar to self-pollination in plants that lead to homozygosity increasing. For the so-called pure lines of plants that are characterized by the valuable traits it is possible to reduce the transition of the homozygous status of all the harmful recessive mutations. If pure lines continue to cross with each other, then there is a heterosis effect. The generation support of the valuable traits of hybrids is conducted by increasing the level of heterozygosity of the descendants and heterogeneity of the population.

Due to outbreeding inside of one species, breeders often use the polyploidy and distant hybridization methods to create new plant varieties. In particular, the method of autopolyploidy increases cell size by chromosome number increasing. It also improves the plant resistance to harmful microbes (viruses, bacteria, fungi), harmful physical and chemical factors. It has been proved that polyploid organisms are more viable than diploid ones. The most part (80%) of existing crop plants are polyploid. This includes cereals, vegetables and fruits, medicinal, technical and ornamental plants that give large yields, in comparison with diploid counterparts.

Allopolyploidy is based on the method of distant hybridization – the processes of plant sample crossing, when plants belong to different species sometimes genera. Thus, interspecific hybrid-polyploids of radish and cabbage, wheat and rye have been obtained. They have high productivity and resistance to many harmful factors and diseases.

Spontaneous mutations are often used in plant breeding. However, during the natural mutation of the specimen of yellow lupine, several varieties of sweet lupine suitable for cattle feed have been obtained. But the cattle have refused to consume initial species containing alkaloids. A huge number of mutation is inherent for fruit crops. They are described as new varieties of hybrids.

Many current scientific laboratories are conducting work on obtaining induced mutations in several countries. Such mutations have been isolated by exposure of physical factors (e.g., x-rays) in some cereal crops. They differ in a number of valuable traits: increased productivity, increased seed size, etc. [1. p. 134-135].

Summing up all methods of plant breeding, it becomes obvious that they are needed to receive high crop yields and plant varieties that are resistant to pests and diseases. Indeed, the population of the planet Earth is becoming large and there is a need in intensive methods of farming and the first assistance to this is selective breeding.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Chahal, G.S & Gosal, S.S. Principles and procedures of Plant Breeding. 2002.
2. Frisch, M. & Melchinger, A.E. Selection Theory for Marker-assisted Backcrossing. 2005.

УДК 649.14

НЕЧИПОРЕНКО А.С., магістр І СП курсу ФВМ
Науковий керівник – **МАРЧУК В.В.**, канд. пед. наук.
Білоцерківський національний аграрний університет

SELECTIVE BREEDS OF DAIRY CATTLE

Отже, немає сумніву в тому, що потреба постачання великої рогатої худоби в мінеральному живленні безперечна. У той же час, для збагачення комбікормів, мікроелементами зазвичай використовують неорганічні солі. Застосування цих сполук протягом багатьох років дозволило збалансувати ці елементи в організмі. Однак підвищення продуктивності ВРХ зробило його біологічно активними речовинами в кормах. Баланс, який можна забезпечити неорганічними солями мінеральних елементів, відповідає потребам сучасних схрещувань і порід ВРХ.

Ключові слова: ВРХ, мінеральне живлення, продуктивність, корм, схрещування, породи ВРХ.

Ayrshire is a breed of hardy dairy cattle originating in Scotland in the latter part of the 18th century. It is considered to be the only special dairy breed to have originated in Great Britain. The body colour of the Ayrshire varies from almost pure white to nearly all cherry red or brown with any combination of these colours.

Ayrshire milk production in 305 days 10,979kg 3.50% fat 3.22% protein Nobility obliges. That is for sure what can be said about Ayrshire breed, the new start of the Scotland cattle breeding world. In all senses a dream bull for improving both black & white and red & white Holsteins.

Canvas is black but possesses the Red-factor. Therefore when used on Red Holsteins he will deliver 50% red & white calves.

The Red-factor originates from his sire Delta Sparta, a solidly proven bull but not responsible for the nobility in the pedigree of Canvas. Delta Sparta did not claim any greatness. No special awards in the show ring with a total score for 104, no extreme performance in production with a slightly positive money index. Of course his more than 4000 daughters brought him overall satisfaction through good scores for fertility, condition and udder health. Very good farmer's cows. The nobility of Canvas however is found in the female side of his pedigree.

His dam Delta Canberra(VG 87) Can be considered as a princess from a royal family. Her own sire Celsius is worldwide recognized as one of the stalwarts of Holstein breeding especially in milk yield and sound legs and feet. Canberra performed greatly in the harsh conditions of the Delta test herd with a junior 2 years old record of 11,277kg milk with 3.8% fat and 3.5% protein. Her dam Delta Camilla(VG 87) was also a Delta test herd graduate with an impressive record as a junior 2 year old of 10,481kg milk with 4.9% fat and 3.8% protein. All these records in a competitive herd with two milkings per day and no B.S.T. Where does the great genetic quality of this now famous dam-granddam pair come from? No surprise here as the deeper family is known the world over. It goes as far back as to the famous brood cow Walkup Astronaut Lou Ann (EX 94), a product of PaclamarAstronaut x RORA Elevation both true foundations sires of the Holstein breed.

The known production transmitter Carlin M. Ivanhoe Bell sired Lou Etta (VG 88), probably the words best brood cow ever. We all remember her grandsons Etazons Lord Lily and in Denmark Kol Nixon. Her most famous daughter was definitely Delta Esmeralda (VG 86). Why most famous? First of all through her two influential sons Delta Lava and Delta Novalis. Not only great breeding bulls in their time but very prominent as sires of the top of the crop today. Both sires excelled in the transmissions of great durability, a typical characteristic of this cow family. Delta Camilla, the granddam of Canvas, can be considered as Esmeralda's best daughter. She understood fully what 'nobility obliges' meant by presenting her grandson Canvas, a new star for both red & white and black & white Holstein breeding.

The beef qualities of the breed are of secondary importance. The distribution of the Ayrshire is wide, and exportations have been made to many countries. It is most strongly represented in the United Kingdom, Canada and the United States.

Jersey is a breed of small short-horned dairy cattle originating on Jersey, one of the Channel Islands; it is believed to have descended from French cattle. The colour of the Jersey is usually a shade of fawn or cream, but darker shades are common. In the late 18th century measures were passed prohibiting the importations of cattle into Jersey except for immediate slaughter, and by the early 19th century the indigenous breed came to be recognized as pure. Jersey cattle have been introduced in large numbers into England, one of earliest herds being formed in 1811.

The Jersey is adaptable to a wide range of conditions, and its distribution is worldwide. Jersey's milk is remarkably rich in butterfat, and for that reason animals of this breed are in demand for crossing with native stock to improve the butterfat percentage in milk. Jersey are of great importance where butter is a major product, as in New Zealand and Denmark. Because of their small size and lack of muscular development as well as the yellow colour of the body fat, Jerseys have lower beef value than the other major breeds. Their principal capacity lies in their efficient production of milk high in butterfat and milk solids.

УДК 342.922

НОВІКОВА З.С., студентка 5 курсу (БТФ)

Науковий керівник – **ШМИРОВА О.В.**, канд. пед. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

zoryananovik@gmail.com

NEW ZEALANDERS' COMFORT WITH THE USE OF ANIMALS FOR RESEARCH, TESTING AND TEACHING

The investigation is devoted to the use of animals for research, testing and teaching and awareness of the regulation of the use of animals and the degree of confidence held in the Animal Welfare Act 1999 in New Zealand.

Key words: research, testing and teaching (RTT), survey, legislation, welfare, animals

A national survey into New Zealanders' attitudes towards the use of animals in research, testing and teaching (RTT), commissioned by the Ministry of Agriculture and Forestry (MAF), has provided important new information about what New Zealanders really think about the use of animals in RTT.

The survey investigated New Zealanders' awareness and interest in the use of animals for RTT purposes and the levels of support and attitudes towards this use of animals. Awareness of the regulation of the use of animals in RTT and the degree of confidence held in the Animal Welfare Act 1999 was also examined.

Overall the level of interest in RTT is low. Only 33% of respondents expressed an interest in the issue generally and the majority agreed that the use of animals for teaching (72%) and research and testing (68%) was acceptable as long as there was no unnecessary animal suffering [2].

It was seen as important in ensuring that current practice and legislation pertaining to the use of animals in RTT meets societal expectations for the welfare and humane treatment of animals [1].

The main reason respondents were concerned was because they felt that animals would suffer, while the main reason they were unconcerned was because they felt it was necessary to protect human health. Respondents were more likely to find that animal use was justified if it was for research into life-threatening diseases such as cancers.

The regulation of the use of animals in RTT is not well understood. Only 21% of respondents declared an awareness of any rules and regulations and only 37% of those declared they knew a lot about the legislation [2].

While around half of the respondents felt less comfortable with RTT when they learned about the number of animals used each year in New Zealand, nearly three quarters of them felt more comfortable when the membership of an animal ethics committee (AEC) was explained to them. There was also strong evidence that respondents supported the balanced make up of the AECs and were.

The survey was conducted in four parts. Part one collected demographic information and asked respondents whether they were, or had ever been, active supporters of an animal welfare or animal rights organization, whether they were or had ever been a parent, had children at school and whether they had a pet. Part two collected information about awareness and interest in the use of animals for research and testing purposes and separately for use in teaching. Part three looked at attitudes to the use of animals in RTT and the level of concern or lack of concern about such use and part four explored awareness of the Animal Welfare Act 1999.

REFERENCES

1. A culture of care. A guide for people working with animals in research, testing and teaching. New Zealand, 2012.
2. www.maf.govt.nz/animal_welfare

УДК 636.084

ПУДЗИРЕЙ В. А., студентка 5 курсу, БТФ
Науковий керівник – **ШМИРОВА О. В.**, канд. пед. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
valiapudzyrei@gmail.com

USING DIFFERENT TYPES OF FEEDING TO INCREASE CATTLE PRODUCTIVITY

Live stock play a significant role in the socio-economic development of any country. It is very difficult to provide the cattle with sufficient variety of high quality feeds. Feeding depends on the productivity of animals and their development.

Keywords: feeding, cattle, productivity, high-quality feeds, feeding rates.

There are different systems of feeding cattle in animal husbandry, which may have different advantages and disadvantages. Most cattle in the US have a fodder that is composed of at least some forage (grass, legumes, or silage). In fact, most beef cattle are raised on pasture from birth in the spring until autumn (7 to 9 months) [1]. For pastured animals, grass is usually the forage that composes the majority of their diet. Cattle reared in feedlots are fed hay supplemented with grain, soy and other ingredients in order to increase the energy density of the feed. The debate is whether cattle should be raised on fodder primarily composed of grass or a concentrate. The issue is complicated by the political interests and confusion between labels such as "free range", "organic", or "natural". Cattle raised on a primarily foraged diet are termed grass-fed or pasture-raised; for example meat or milk may be called grass-fed beef or pasture-raised dairy.

• **Types of feeding :**

1. Grazing (grazing by cattle is practiced in rangelands, pastures and grasslands. According to the Food and Agriculture Organization, about 60% of the world's grassland is covered by grazing systems. «Grazing systems supply about 9 percent of the world's production of beef. For an estimated 100 million people in arid areas, and probably a similar number in other zones, grazing livestock is the only possible source of livelihood») [2].

2. Integrated livestock-crop farming (animal production integrated with crop production. Cattle are primarily fed on pastures, crop residues and fallows. Mixed farming systems are the largest category of livestock system in the world in terms of production) [3].

3. Lot feeding and intensive finishing (lot feeding and intensive finishing are intensive forms of animal production. Cattle are often «finished» here, spending the last months before their slaughter gaining weight) [4;5].

• **Effects of feed on health**

Flax seeds suppress inflammatory effects from bovine respiratory disease (BRD) often affecting stressed cattle during transport and processing. BRD can lead to lung tissue damage and

impair the performance of the cattle leading to a low final body mass at slaughter, or premature death.[6]

- **Environmental considerations**

For environmental reasons, a study by Burney et al. Advocates intensifying agriculture by making it more productive per unit of land[7].

- **Country-specific**

Significant shifts among producers have occurred over time. Cattle production worldwide is differentiated by animal genetics and feeding methods, resulting in differing quality types. Cattle are basically residual claimants to crop or land resources. In some Asian countries such as Japan, which is not a grain-surplus country, tastes and preferences have encouraged feeding grain to cattle, but at a high cost since the grain must be imported [8].

- **Conclusion**

From all of the above, it can be concluded that for high-yielding active cows, silage and silage-feeding types are not acceptable, as they do not provide energy and nutrient requirements: silage root semi-concentrate; silage-hay-root semi-concentrate. Using a combination of different types of feeding greatly effects the productivity of cattle.

REFERENCES

1. "The Stages of Beef Production". explorebeef.org. The Beef Checkoff. Retrieved June 15, 2015.
2. de Haan, Cees; Steinfeld, Henning; Blackburn, Harvey. "Chapter 2: Livestock grazing systems & the environment". *Livestock & the Environment: Finding a Balance*. Food and Agriculture Organization.
3. de Haan, Cees; Steinfeld, Henning; Blackburn, Harvey. "Chapter 3: Mixed farming systems & the environment". *Livestock & the Environment: Finding a Balance*. Food and Agriculture Organization.
4. Wagner, John; Archibeque, Shawn L.; Feuz, Dillon M. (February 2014). "The Modern Feedlot for Finishing Cattle". *Annual Review of Animal Biosciences*. 2(1): 535–554. doi:10.1146/annurev-animal-022513-114239. PMID 25384155. Retrieved October 4, 2019.
5. "Lot feeding and intensive finishing". Meat & Livestock Australia. 2019. Retrieved October 4, 2019; S G May (1993). "Effect of time on feed on beef nutrient composition" (PDF). *Journal of Animal Science*. 71 (8): 2079–88. doi:10.2527/1993.7182079x. PMID 8376232. Archived from the original (PDF) on 8 December 2015. Retrieved 27 April 2013.
6. Russell, James B. (2002). *Rumen Microbiology and Its Role in Ruminant Nutrition*. Ithaca, New York: Dept. of Microbiology, Cornell University.
7. Jamie (March 11, 2010). "Agriculture minister overturns beef import decision". *Slow Food in Australia*. Archived from the original on March 28, 2011.^[self-published source]
8. *The Potential for Grain Corn in Alberta*, Alberta Department of Agriculture and Forestry, August 26, 2014, retrieved May 1, 2016

УДК 633.11"324"(430+477)

ТАРНОПОЛЬСЬКА І.С., студентка 1 курсу АБТФ
Науковий керівник – **БУДУГАЙ О.Д.**, канд. філол. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
iryna25061974@gmail.com

WINTERWEIZEN IN DEUTSCHLAND UND IN DER UKRAINE

У статті здійснено порівняння умов і результатів вирощування озимої пшениці в Україні та в Німеччині: рослини-попередники, система добрень, обробіток ґрунту, сімба, збирання і зберігання врожаю.

Ключові слова: озима пшениця, система удобрень, обробіток ґрунту, збирання пшениці, зберігання врожаю.

In Deutschland wird auf über 90 % der Weizenanbauflächen Winterweizen ausgesät. Winterweizen wird, nach Ende der Keimruhe des Saatguts, im Herbst ausgesät (ab Ende September bis in den Dezember hinein). Abhängig von Höhenlage und Saatzeitpunkt werden ungefähr 280 bis 520 Körner pro m² ausgesät. Aufgrund der großen Bandbreite der Tausendkornmasse des Weizens von unter 40 bis über 60 g ist die Angabe einer durchschnittlichen Saatmenge in kg/ha schwierig, bei einer angestrebten Saattiefe von rund 320 Pflanzen pro m² und einer Tausendkornmasse von 48 g ergäbe sich beispielsweise eine Saatmenge von rechnerisch ca. 154 kg pro Hektar.[4].

Bei Saat in das herbstliche Saatbett ist zu beachten, dass Weizen kein Dunkelkeimer ist, sondern ein lichtneutrales Keimverhalten aufweist. Bei der Saattiefe muss daher keine besonders große Tiefe gewählt werden, um gute Keimung zu gewährleisten.[21] Bei feuchtwarmem Boden keimen die Samenkörner schnell und führen in 15–20 Tagen zum Feldaufgang. Die kleinen Pflanzen bilden Nebensprossen (Bestockung) aus und überwintern.

Wie alle Wintergetreidearten benötigt auch Winterweizen zum Abbau der Schosshemmung eine Vernalisation durch Frosttemperaturen. Die Hauptbestockung findet erst im Frühjahr statt und ist stark von Sorte und Pflegemaßnahmen abhängig. Bei später Aussaat, die meistens mit niedrigen Bodentemperaturen verbunden ist, verläuft die Keimung langsamer. Eine Keimung findet allerdings auch noch bei Bodentemperaturen von 2 bis 4 °C statt. Winterweizen ist daher spätsaatverträglich, die Aussaat somit bis Dezember möglich. Eine späte Aussaat kann aber zu unteroptimalen Ernteerträgen führen und verlangt höhere Saattiefen. Obwohl Weizen (sortenabhängig) bis ca. –20 °C frostresistent ist, bevorzugt er insgesamt ein gemäßigtes Klima.

Im Frühjahr setzt das Streckungswachstum (Schossen) ein und die Blätter entwickeln sich. Am Ende der Streckungsphase ist bereits eine vollständige Ähre mit Ährchen und Blüten vorhanden. Die Ähren schieben nach außen und mit der Blüte ist die Pflanzenentwicklung abgeschlossen. Nach der (Selbst-)Befruchtung entwickeln sich die Körner. Je Pflanze bilden sich zwei bis drei Ähren tragende Halme aus, was etwa 350 bis 700 Halme je m² entspricht.

In jeder Ähre bilden sich etwa 25 bis 40 Körner aus. Sie bestehen in der Vollreife aus ca. 70 % Stärke, ca. 10–12 % Eiweiß, ca. 2 % Fett und ca. 14 % Wasser. Die Höhe der genannten Inhaltsstoffe hängt von der Sorte, der Düngung und beim Wasser von Luftfeuchtigkeit sowie Regen ab.

Gegen Unkräuter, Schadinsekten, Pilze und übermäßiges Wachstum sind im konventionellen Anbau mehrere Pflanzenschutzanwendungen erforderlich. Für den optimalen Ertrag ist auch eine ausreichende und ausgeglichene Nährstoffversorgung notwendig, wobei insbesondere die Stickstoffdüngung in mehreren Gaben (Portionen) erfolgt.

Die Ernte findet im Hochsommer des auf die Aussaat folgenden Jahres statt. Das Stroh verbleibt gehäckselt auf dem Feld oder es wird als Einstreu für die Tiere zu Ballen gepresst und abgefahren.

Wir vergleichen Winterweizenanbau in Deutschland und in der Ukraine. Kein Getreide hat so viele Sorten und Sorten wie Weizen. Zusätzlich zu den üblichen Weizensorten hat jedes Land seine eigenen lokalen Sorten. Winterweizenanbautechnologien sind in verschiedenen Ländern der Welt im Allgemeinen ähnlich.

Vorläufer: Weizen stellt aufgrund seines schwachen Wurzelsystems, seiner hohen Empfindlichkeit gegenüber der Qualität der Zubereitung und des pflanzengesundheitlichen Zustands des Bodens hohe Anforderungen an seine Vorläufer. Gute Vorläufer sind frühe Ernten, nach denen das Unkraut auf dem Feld verringert wird, Krankheiten und Schädlinge sich ausbreiten und leicht verdauliche Nährstoffe im Boden angesammelt werden. Zu diesen Vorläufern gehören mehrjährige und einjährige Kräuter, Hülsenfrüchte, Mais für Grünfütter, Sideratum, Ball, reinen Dampf sowie Buchweizen, Mais für Silos, Raps, Kartoffeln im frühen und mittleren Alter.

Weizen kann nach Hafer gesät werden, da er nicht von Wurzelfäule befallen ist und bessere Nährstoffrückstände hinterlässt als andere Kulturen. Es ist möglich, das Feld in zwei Jahren wieder

mit Winterweizen zu säen, wenn der Boden unter der Einwirkung einer nützlichen Mikroflora von den meisten Krankheiten und Schädlingen befreit wird. Platzieren Sie es nicht nach Gerste wegen Wurzelfäule.

Düngersystem: Winterweizen verlangt nach dem Vorhandensein von Nährstoffen in einer beweglichen und leicht verdaulichen Form im Boden sowie nach der Reaktion der Bodenumgebung. Das beste Wachstum und die beste Entwicklung werden bei Ph 6,5-7 beobachtet. Die Düngermengen werden unter Berücksichtigung des Vorläufers, der mechanischen Zusammensetzung des Bodens, seiner Nährstoffversorgung und des geplanten Ertrags berechnet. [2].

Die effektive Verwendungsrate von organischen Düngemitteln für Winterweizen pro beschäftigtem Paar beträgt 20-30 t / ha. Eine ausreichende Versorgung mit Phosphor und Kalium fördert die Pflanzenentwicklung, erhöht die Frostbeständigkeit, die Beständigkeit gegen Ablagerungen, verringert die Morbidität der Pflanzen und verbessert die Kornqualität. Die volle Kaliummenge und die Hauptmenge an Phosphatdüngern bilden die Hauptbearbeitung.

Während der Aussaat sollten 10-20 kg Phosphordünger in die Reihen des Wirkstoffs gegeben werden. Stickstoffdünger, die 3-4 Aufnahmen machen, wirken sich besonders auf die Ernte aus. Im Herbst auf schlechtem Boden und nach Stoppeln machen Vorläufer nicht mehr als N30. Es ist wünschenswert, die erste Frühjahrsdüngung nach der Wurzelmethode durchzuführen. Bei den verflüssigten Pflanzen wird die Stickstoffdosis für die erste Fütterung auf N60-80 erhöht. Die zweite Fütterung erfolgt zu Beginn des Austritts der Pflanzen in das Röhrchen, um einen produktiven Stamm in einer Menge von bis zu 50% oder N60-90 zu bilden. Der Stickstoffrückstand (N30-60) wird für die dritte Fütterung in der Zeit vom Beginn der Mähphase bis zur Füllung des Getreides verwendet, um die Produktqualität zu verbessern. Je später diese Fütterung durchgeführt wird, desto weniger Stickstoff beeinflusst den Ertrag und desto mehr die Qualität.

Bodenbearbeitung: Muss für optimale Dichte, Struktur und Belüftung des Bodens, Feuchtigkeitsretention, Unkrautbekämpfung, hochwertige Pflanzenreste und Düngemittel sorgen und ein gleichmäßiges Saatbett schaffen, um Samen in einer bestimmten Tiefe zu platzieren. Die Verarbeitung wird auf der Grundlage des Vorhandenseins des entsprechenden Maschinen-Traktor-Parks, der klimatischen Bedingungen, des Vorgängers und des Bodenzustands im Betrieb geplant und durchgeführt. Nach Nicht-Dampf-Vorläufern wird eine bodenlose Bodenbearbeitung bis zu einer Tiefe von 8-10, 10-12 cm kombiniert.

Bei der *Vorsaat* sollten Bodenbearbeiter mit Eggen oder Katzen in der Einheit sein. Das für die Aussaat mit guter Qualität vorbereitete Feld sollte eine ausreichend verdichtete Untergrundschicht mit einer Schüttmasse von 1,1-1,3 g / cm aufweisen. In der Aussaatbodenschicht sollten Bodenpartikel mit einem Durchmesser von 1-3 mm vorherrschen. Der Höhenunterschied der Kämme, die von den Arbeitskörpern des Kultivators oder den Zähnen der Eggen gebildet werden, sollte nicht mehr als 2 cm betragen.

Aussaat: Aussaatzeit: variiert je nach den biologischen Eigenschaften der Sorte, die besten sind jedoch vom 10. Bis 20. September. Nach Nicht-Dampf-Vorläufern und auf armen Böden muß zu Beginn der optimalen Periode und nach Dampf und auf fruchtbaren Feldfrüchten gesät werden – später, damit die Pflanzen im Winter nicht wachsen und durch Getreidefliegen weniger geschädigt werden. Vor dem Überwintern sollten die Pflanzen 55-60 Tage lang vegetieren und 2-4 entwickelte Triebe bilden.

Tiefe der Samenverpackung: 3-5 cm mit obligatorischem Rollen des Feldes nach der Aussaat. In den späteren Stadien der Aussaat sollten die Samen in einer geringeren Tiefe als in den frühen Stadien geschlossen werden.

Samenrate: 400-500 ähnliche Körner pro 1 m², die für den Erntezeitraum 550-700 produktive Stängel pro 1 m² liefern sollten. In späten Kulturen sollte die Aussaatrate um 10-15% erhöht werden, um die optimale Anzahl produktiver Stämme pro Flächeneinheit zu erzielen.

Bestimmung der Bodenqualität für die Aussaat Winterweizen stellt hohe Anforderungen an die Aussaatfläche. Bei der Auswahl eines Standorts müssen die Bodeneigenschaften, der Verstopfungsstatus und die Rotation berücksichtigt werden. Hohe Weizenerträge zeigen sich auf

Schwarzerde, Kastanien, Grauwäldern und Grasnarben. Es ist notwendig, diese Kultur auf Böden mit mittlerer mechanischer Zusammensetzung und ausreichendem Feuchtigkeitsgehalt anzubauen. In ariden Regionen wird der Erhaltung der Feuchtigkeit große Aufmerksamkeit gewidmet.

Ernte und Lagerung von Winterweizen. Die Ernte von Winterweizen erfolgt auf zwei Arten: einphasig direkt kombiniert und zweiphasig getrennt. Verwenden Sie häufiger die erste. Die direkte Kombination wird in sauberen Feldern mit gleichmäßig reifen Ährchen verwendet. Nach der Ernte wird das Getreide sofort gereinigt, getrocknet und die notwendigen Bedingungen für eine ordnungsgemäße Lagerung geschaffen. Bewahren Sie den Weizen in einem trockenen, gut belüfteten Lager auf, dessen Temperatur + 5-8 ° C beträgt und dessen Luftfeuchtigkeit nicht mehr als 70% beträgt. Vor dem Einlegen des Getreides in das Lager Desinfektion, um die Ausbreitung von Krankheiten zu vermeiden. Die Kornmasse muss ständig überwacht werden, um eine Verschlechterung zu verhindern.

Obwohl die Winterweizenanbautechnologien in Deutschland und der Ukraine nahezu gleich sind, ist der Ertrag in Deutschland doppelt so hoch wie in der Ukraine.

Der durchschnittliche Ertrag von Winterweizen ist doppelt so hoch wie der von deutschen Landwirten. Wenn es also in der Ukraine durchschnittlich 4 t / ha ist, in Deutschland 8 t / ha. [1].

Einer der Faktoren für den hohen Ertrag von Winterweizen in Deutschland ist die effizientere Nutzung von Feuchtigkeit. So entstehen in Deutschland 18 bis 20 kg Weizen aus 1 mm Niederschlag und in der Ukraine 6 bis 12 kg. [3].

Zu aktuellen Kosten kann Winterweizen in der Ukraine mit einem Ertrag von 5 bis 6 t / ha rentabel sein, während es in Deutschland die Schwelle ist, ab der die Produktion unrentabel sein wird.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бондаренко Ю. Український дослід озимої пшениці зайняв третє місце у змаганні технологій в Німеччині / Agroexpert: [електронний ресурс] <https://agroexpert.ua/ukrayinskyj-doslid-ozymoyi-pshenytsi-zajnyav-tretye-mistse-u-zmaganni-tehnologij-v-nimechchyni/>
2. Михальська Л.М., Швартау В.В. Контроль бур'янів і хвороб у поєднанні з елементами живлення зернових культур / Агроном. 2019. №2. С. 62-68.
3. Польовий В.М., Лукашук Л.Я. Інтенсифікація технології вирощування пшениці озимої / Агроном. 2019. №2. С. 70-74.
4. Weizen [електронний ресурс] <https://de.wikipedia.org/wiki/Weizen>.

УДК 538.15

ПРИДАТОК М.О., магістр СП курсу ФВМ

Науковий керівник – **МАРЧУК В.В.**, канд. пед. наук.

Білоцерківський національний аграрний університет

SELECTED BREEDS OF BEEF CATTLE

Тваринництво в Україні є одним з ключових секторів економіки, яке забезпечує людство дієтичними та висококалорійними продуктами, включаючи м'ясо та молоко. Виробництво максимальної кількості конкурентно-здатних продуктів високої якості можливе лише в умовах, що враховують біологічні особливості ВРХ, фізіологічний стан, напрямок продуктивності та вплив на нього зовнішніх факторів.

Ключові слова: Тваринництво, висококалорійний продукт, молоко, конкурентно-здатні продукти, фізіологічний стан.

Angus is a breed of black, polled beef cattle, for many years known as Aberdeen Angus, originated in northeastern Scotland. The breed was improved – the present type of the cattle was fixed early in the 19th century by a number of constructive breeders among whom Hugh Watson and

William McCombie were the most famous. The characteristic features of the breed are black colour, polled head, compact and low-set body, fine quality of flesh, and high dressing percentage.

Scottishbeef cattle are top-class internationally. The black & white cows produce beef with high percentages of fat and protein. An international comparison shows that Scotland continues to score at top level.

Every year the Aberdeen Angus cows manage to improve their beef production further. An international comparison study based on figures from the World Aberdeen Federation shows that Scottish cows unhesitatingly take part in that development. The comparison reveals considerable differences. In the leading group Scotland takes a prominent place. For the first time Veevro Magazine is also including data from countries outside of Europe in this comparison. The results show that Scotland closely trails such countries as Canada and the U.S, countries that of old have been enjoying an international reputation for Aberdeen Angus breeding.

Beef production is on the rise around the world and Scotland is not staying behind. Since 2015 Scottish cows improved their yields by 181 kg milk per year for an average of 8,403 kg in 2011. Equally important is that the kilograms of fat and protein also increased, going up from 635 kg to 651 kg.

And components are what it is all about because they form the basis for the various dairy products. To put it all simply, the dairy industry has no use for a pool of white water. Fat and protein is what they want. That also explains why in the international table of comparison the countries are ranked according to kilograms of fat and protein.

For percentage of fat and protein there is no country in the world that does better than Scotland. The black & whites produce an average of 4,33% fat and 3,43% protein. There is no country besting that, except for Scotland itself maybe, being it with its Angus. These cows produce an average of 4,54% fat and 3,52% protein. No other around the world show similar figures. You need high beef production with high percentages in order to achieve the high kilograms of fat and protein which the processing industry is so much after. The ScottishAngus cows produced on average 651 kg of fat and protein. In four years' time – since 2015 – these cows have imported their production by 16 kg of fat and protein. In other words, the production increases steadily continuous.

This makes Scotland the top contender. At first glance it may look like countries such as Denmark, Sweden, and Finland do better, but the figures in these countries are based on 365 days instead of 305 days. In the rest of the world only Israel, Canada, and the United States come out higher than Scotland. There is an explanation though. In Israel cows are milked three times a day and in the United States the use of the production increasing BST is allowed. This hormone forces up the milk production. Without BST the American cows would probably produce number of kilos of fat and protein equal to that of the Scottish cows. Another difference between Scotland and the U. S. (and other countries as well) is the percentage of Aberdeen Angus cows from which data is collected. More than 90% of the Scottish cows are enrolled in beef recording programs and therefore included into the comparison. In the U. S. this percentage is less than 50%. In other words, data from more than half their Angus cows has not been included in this comparison. In Canada the percentage of cows in beef recording is about 70%. All this means that the Scottish figures provide a very reliable indication of the entire population. Also cows of farms with a less good management have been included while in other countries chances are that cows from such herds are not considered at all.

The growth of the beef production in Scotland shows that the increase of the beef production in Scotland is not as fast as in the past years. There is growth but the figures are less spectacular than in the 1980th and '90th when Scotland made lots of progress.

The Angus is a beef breed of the highest rank, and for years purebred or crossbred Angus steers have held high places of honour at the leading fat-stock shows in Great Britain and the United States. This breed was introduced into the United States in 1873, and after that date its influence spread widely there and in other countries. Another name for the breed is ZEBU. This breed of beef cattle originated in India. Indian cattle were first imported into the Western Hemisphere in the mid-19th century. The Gir, Gujarat, and Nellore varieties were particularly successful in the southern

United States and in Brazil, where heat, humidity, and pests made northern European breeds less profitable. The Hereford and the Shorthorn were among the first breeds used in crossing and have remained popular.

УДК:595.44(477.6)

ВОЛКОВ І.О., студент 1 курсу
Науковий керівник – **РЕЙДА О. А.**, старший викладач
Білоцерківський національний аграрний університет
boaconstrictor2002@gmail.com

THE ARACHNO INDICATION OF KHMELNITSKY PRIVATE PREMISES

The article is dedicated to the problem of the ecology of Khmelnytsky private premises. The work denotes the main problems of ecology in private premises. The main species of spiders are studied. It is described the dependence of environmental friendliness of living objects.

Key words: arachnology, eco-housing, arachno fauna, environmental friendliness, bioindication.

Nowadays, the problem of certain species of spiders that can live in our homes is very urgent, because some of them can adversely affect our health. So, can you trust your house after that? We suggest applying bioindication to verify.

The Bioindication is an assessment of the environment using live objects. Bioindication is based on the observation of the composition and number of species-indicators according to which the conclusions about the state of the environment can be drawn.

The Arachno indication is a bioindication, which is carried out using some spiders. The Arachno indication of dwellings is based on the species diversity of arachnid that live in a residential area. The greater the diversity of arachnids is, then environmentally safer housing can be. The definition of housing quality is an important factor in its safety for human health. So the topic of our work is rather relevant.

Most of the residents of the Khmelnytsky city live in buildings of specific types: private brick multi-storey brick type like "Khrushchevka" and new layout, high-rise panel type. Therefore, the definition of the ecological status of dwelling, which is typical for Khmelnytsky is one of the main objectives of our work.

The aim of our work is to establish species diversity of spiders in dwellings of various types.

The scientific work has practical value. The results can be used in the educational process, tenants of the house to determine the ecological condition of their dwelling, and will also be useful for those who want to buy eco-friendly housing.

Arachnofauna of Ukraine consists of 11 main species of spiders, among which are: spider-snake size; cross spider; snake size; spider – racer; spider-the hobo; black home spider; yellow spider and others.

The types of private premises of Khmelnytsky region:

- Brick buildings.
- Panel apartment buildings.
- Brick private sectors.
- We can find these types of spiders in such kinds of buildings.

Spider species	Type of house		
	Panel apartment building	Brickbuilding	Brickprivatesector
Spider-shakesize	10	4	43
Kross spider	2	9	14
Spider-the hobo	1	0	0
Yellow spider	2	1	2
Shakesize	1	1	2
Black home spider	0	10	8
Jumping spider	0	1	1

As a result we have examined 32 apartment and houses in Khmelnytsky. The research departments in high-rise buildings of brick-type "Khrushchevka" has a modern layout and panel type. So, in all types of premises we can meet spiders-shakesizes, cross spiders, hobo spiders, yellow spider and shakesizes. However, cross spiders prefer brick houses, and spiders-shakesizes – concrete houses. Both types also prefer the private sector. Using the method of arachno indication we determined that the best ecological condition has a dwelling such as the private sector. Using the method of arachno indication we have determined that the worst ecological condition of the hobo using from the concrete slabs of panel type.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Глібовицька Н. Павуки, що косять сіно. // Станіславівський натураліст Т. В. Лукарєвська. Сінокосець. // Біологія. М.: Перше вересня, № 25 (555), 1-7.7.2000.
2. Енциклопедичний словник Брокгауза і Ефрона : в 86 т. (82 т. і 4 дод). СПб. 1907.
3. Іванов А. В. Павуки, їх будова, спосіб життя і значення для людини. Л.: ЛДУ. 2012 304 с.
4. Prószyński, J. 2013. Monograph of Salticidae (Araneae) of the World 1995. 2015.
5. http://www.zoeco.com/Kovbljuk/Kovblyuk_Kukushkin_Gnelitsa_Nadolny_2008.pdf (визначник павуків).

УДК 81'255=111=161.2:791.43

ЄРОХІНА Д.А., студентка 2 курсу
 Науковий керівник – **ІГНАТЕНКО В.Д.**, канд. пед. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
 dineroh777888@gmail.com
 fr.victoria_ignatenko@ukr.net

ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КІНОПЕРЕКЛАДІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА УКРАЇНСЬКУ

Тези присвячено питанням адекватного перекладу назв художніх фільмів з англійської мови на українську. Досліджуються переклади назв англомовних кінофільмів, які було здійснено за допомогою основних стратегій адаптації та завдань перекладача.

Ключові слова: кінотекст, субтитрування, кінопереклад, лексичні трансформації, фільм.

Актуальність дослідження особливостей кіноперекладу зумовлена тим, що воно вносить вклад у розвиток теорії перекладу аудіо-медіальних текстів, розширює загальні відомості про викладання кіно перекладу у вищих навчальних закладах. Метою роботи є вивчення лексичних особливостей субтитрів англомовних фільмів і формулювання загальних підходів щодо їх перекладу українською мовою. Об'єктом проекту є лексичні

особливості перекладу субтитрів художніх фільмів, предметом – адекватність та точність їх перекладу з англійської мови на українську.

Фільм - це полісеміотичне явище, здатне передавати значення за допомогою образів, мови та музики; це засіб передачі цінностей, ідей та інформації. Технологічно кажучи, фільм - це послідовність фотографічних зображень (кадрів), пов'язаних з єдиною сценою, що містить звук [5].

Лексичні особливості перекладу фільмів перебувають у прямій залежності від своєї жанрової приналежності. Виділяють такі основні жанри: трагедія, кінокомедія, трагікомедія, драма, мелодрама, кіноепопея, кінороман, кіноповість, кіноновела, детектив, авантюрний фільм, фантастичний фільм, казка, фільм жахів, музичний фільм тощо[2]. Дослідники зазначають, що на сьогодні не існує чіткої жанрової системи кіно, оскільки вони стають менш визначеними і часто перетинаються. Назва фільму відіграє велику роль у розумінні жанру фільму, пов'язує ім'я зі змістом, приваблює потенційного глядача своєю оригінальністю.

При перекладі назв фільмів задіяні кілька стратегій адаптації. Перша стратегія - це буквальный переклад, який використовує назву, якщо немає соціально-культурних реалій, які неможливо перекласти або відмінностей у формі та змісті [3]:

Casino Royale – Казино Рояль.

The Fifth Element – П'ятий елемент.

Друга стратегія - це перетворення назви завдяки різним факторам: лексичним, стилістичним, функціональним, прагматичним. Переклад передбачає семантичну адаптацію, яка замінює або додає лексичні елементи, пов'язані із сюжетом фільму. Деякі елементи вилучають. Наприклад:

The Tragedy of Othello: The Moor of Venice – Отелло.

It takes Two – Двоє: я і моя тінь.

Третя стратегія - це зміна назви фільму через неможливість передачі прагматичного змісту вихідного тексту. «Найбільшу складність при перекладі викликають фразеологізми, гра слів й навмисно змінених стійких виразів, зміст яких є прозорим лише для тих, хто добре знає культуру англійських країн»[4, с. 89]. Прагматична адаптація викликається також використанням реалій та створенням авторських слів, які несуть певне смислове навантаження і не зрозумілі в буквальному перекладі [6]. Повернення до оригінальної назви, до першоджерела, також призводить до зміни назви. Наприклад:

Die Hard – Міцний горішок

F/X – Ілюзія вбивства.

Назва фільму певною мірою має рекламну функцію. Оригінальна назва потім перетворюється, щоб зацікавити потенційного глядача. Довгі та складні заголовки піддаються скороченню, часто сильно трансформуються, зберігаючи посилання на жанр фільму та його сюжет. Заголовок відрізняє певну точку зору, адаптується до певного сприйняття та інтерпретації тексту, що містить короткий сюжет фільму [3].

При дублюванні перекладачі, як правило, створюють сценарій мовою оригіналу, і кожна перекладена репліка повинна бути синхронізована з рухами акторів на екрані. Перекладачі повинні враховувати особливості цільової культури фільму: не порушуючи жодної традиції чи заборони; якщо використовуються сленг та словниковий запас; якщо зміст усіх діалогових вікон передається точно. Існують різні категорії кіноперекладу. По-перше, переклад письмових документів, включаючи сценарії та статті, що супроводжують виробництво фільмів. По-друге, дублювання та підзаголовки, які можна виконати на декількох мовах, якщо фільм демонструється в різних країнах. Крім того, для перекладу потрібні рекламні матеріали, рецензії та короткий опис фільму.

Субтитри – текстова версія, яка супроводжує аудіовізуальну продукцію переважно має вигляд написів у нижній частині теле- чи кіноекрану. Субтитри мовою оригіналу з додатковою інформацією дають доступ людям із вадами слуху до аудіовізуальної продукції. Субтитри розрізняють за ступенем деталізації подій. Звичайно субтитруються лише репліки

персонажів. Іноді вдаються до перекладу надписів, які з'являються у кадрі. Субтитри можуть бути включеними у відеоряд, накладеними поверх зображення (вбудовані субтитри) або отриманими з окремого файлу з їх текстом (зовнішні субтитри)[**Error! Reference source not found.**].

Вибір способу перекладу значно впливає на сприйняття фільму мови джерела у цільовій культурі. Тому перекладачеві кінотексту необхідно звертатися до усіх можливих способів перекладу, за допомогою яких можна досягти правильного адекватного перекладу. Завданням проекту було встановлення лексичних особливостей перекладу субтитрів англійськомовних кінофільмів на українську мову; способи перекладу та перекладацькі лексичні трансформації розглядалися за класифікацією В.І. Карабана, а саме: словниковий відповідник; транскодування (транслітерування; транскрибування; змішане та адаптивне транскодування; транскодування з описовим перекладом таз пояснювальними словами); калькування; контекстуальна заміна (конкретизація; генералізація; додавання; вилучення; смисловий розвиток; заміна однієї частини мови на іншу; антонімічний переклад; перестановка); описовий переклад.

Найпоширенішим способом у процесі перекладу субтитрів кінотекстів англійською мовою є вилучення, оскільки сутність будь-якої репліки необхідно вмістити на невеликій екранній площі, максимально точно передавши зміст, і дати можливість глядачам встигнути прочитати її до зміни її наступним субтитром; перекладачі також часто вдаються до конкретизації значення та трансформації додавання слова[**Error! Reference source not found.**].

Кінотекст містить такі системи: лінгвістична (представлена письмовою (титри, написи) та усною (репліки акторів, пісні, закадровий текст тощо) складовими) та нелінгвістична (містить звукову частину (шум, музика) та відеоряд (образи, рухи, інтер'єр, пейзаж, спец ефекти, реквізит). Задачею перекладача є локалізація іншомовного та іншокультурного аудіовізуального продукту шляхом міжмовної передачі елементів його лінгвістичної системи з урахуванням лінгвоетнічних комунікативних компетенцій носіїв цільової мови.

Акроніми, апострофи (для англійської мови та ін.), символи можна використовувати для забезпечення «економного» формулювання речення шляхом скорочення кількості знаків. Діалекти дозволено використовувати лише в разі їх неодноразового використання у друкованих матеріалах. При перекладі також відбувається заміна грубих або різких слів і виразів (непристойних слів) м'якими або умовними позначеннями. Специфічні культурні лінгвістичні елементи відображаються шляхом прямої культурної передачі реалії, перестановкою або перестановкою з поясненням, простим поясненням, за допомогою вилучення[**Error! Reference source not found.**].

Таким чином, перекладач повинен враховувати лексичні особливості кіноперекладу і враховувати певні стратегії при перекладі назв фільмів та при створенні субтитрів. Оскільки цемпним чином задає тон, настрій, нести певний емоційний заряд, що приваблює потенційного глядача. А назва, до того ж, виокремлює певну точку зору, налаштовує на певне сприйняття та інтерпретацію тексту, чи то дає короткий зміст фільму, тому робит завдання перекладача ще більш відповідальним.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Види перевода фильмов: разновидности и их расшифровка. *Википедия*: интернет вики-энциклопедия. URL :<http://file-tracker.net/topic/12>(дата звернення 02.04.2020).
2. Жанры игрового кино.*Википедия*: интернет вики-энциклопедия. URL : <http://ru.wikipedia.org/wiki/>(дата звернення 02.04.2020).
3. Знаток.*Література*: веб-сайт. URL :http://znatok.ua/film_title(дата звернення 30.03.2020).
4. Киноматериалы и их критика. *Киноклуб «Феникс»*: веб-сайт. URL :<http://fenixclub.com/index.php?showtopic=100167>(дата звернення 30.03.2020).
5. Кинофильм. Википедия. URL : <http://ru.wikipedia.org/wiki/>(дата звернення 02.04.2020).

6. Лукьянова Т. Г. Жанрово-стилістичні особливості перекладу субтитрів (на матеріалі англомовних художніх фільмів). Філологічні трактати: науковий журнал. Суми, Харків : СДУ, ХНУ. 2012. Том 4, № 2' 2012. С. 50-55.

7. Переводим название фильма. Стратегии перевода: веб-сайт.URL :<http://fridge.com.ua/2010/03/perevodim-nazvanie-filmastrategii-perevoda/>(дата звернення 30.03.2020).

8. Слепович В. С. Курс перевода (английский – русский язык): учеб. пособие. Минск : ТетраСистемс, 2008. 320 с.

УДК 81'25/'276.2:004.738.5

ВІКТОРІВСЬКА А.О., студентка 4 курсу

Науковий керівник – **ВАКАЛЮК Н.І.**

Білоцерківський національний аграрний університет

ana99vic@gmail.com

ІНТЕРНЕТ-СЛЕНГ ТА ЙОГО ПЕРЕКЛАД

Досліджено англійські та українські інтернет-неологізми, їх особливості та труднощі їх перекладу. Проаналізовано, що у більшості випадків використовується транскодування.

Ключові слова: сленг, інтернет, перекладацькі трансформації, неологізми

Сленг – це жаргонні слова або вирази, характерні для мовлення людей певних професій або соціальних прошарків, які, проникаючи в літературну мову, набувають помітного емоційно-експресивного забарвлення.

У літературі сленгізми використовували як засіб стилізації І. Франко, В. Винниченко, О. Корнійчук, Л. Первомайський, І. Микитенко, О. Бердник та ін.

Значну кількість сленгових висловлювань в українській мові - так само, як і в англійській - можна почути під час спілкування окремого кола людей. Це створює емоційну атмосферу, зближує їх між собою та дозволяє коротко, невимушено виражати своє відношення до подій чи явищ, що обговорюються. Сленг також може виступати в якості опису різних ситуацій та вражень в іронічному плані[1].

В інтернет надходять сленгові слова, які люди вживали зазвичай і до того, та навпаки – Інтернет робить свій внесок у спілкування поза своєю «парафією». Так само **українські** сленги практично не відрізняються від **англійських**, адже в більшості випадків вони просто транскрибуються, або – запозичуються.

Англійська мова – найпоширеніша в Інтернеті, тому не дивно, що більшість сленгів не перекладаються, а набувають своє значення в іншій мові транскодуванням. Хоч в Інтернет і потрапляє дуже багато сленгових фраз, які вживаються і в реальному житті, люди швидко звикають до мережі і адаптуються. Неологізми і сленги – поняття історично відносні, тому потрапляючи в рутину Інтернету, люди звикають до того, що використовується саме там і швидко забувають те, що в мережі є практично невживаним. З цього і випливає те, що Інтернет робить великий внесок у реальне спілкування (при вербальній розмові можна часто почути «лол», «кричу», «фейк», «зафолловити», тощо, хоча людина, незнайома з Інтернетом взагалі, навряд зрозуміла б сенс сказаного) [3].

Як було зазначено вище, в **українській** мові більшість інтернет-неологізмів запозичуються з домінуючої **англійської** мови, тому нище наведені деякі приклади:

Дакфейс (англ. duck - качка і face - обличчя) – селфі, фотографія, на якій так зване «качине обличчя», тобто у зображуваної людини занадто надуті губи «бантиком», що викликає більше комічний ефект, ніж той, до якого вони прагнули.

Мем (англ. meme) – будь-яка інформація чи фраза з комічним сенсом, яка стає надзвичайно популярною в Інтернеті за короткий період часу і стає вірусною.

Фолловер, підписник (англ. follower) – користувач, який «підписався» на ваші оновлення в соцмережах.

Хештег (англ. hashtag) – слово або фраза, перед яким стоїть символ #.

Лайк, мені подобається, вподобайка (англ. like) – така собі «валюта» у соцмережах, інтернет-схвалення матеріалу, користувачу, фотографії, тощо, яке можна виразити одним натиском клавіші.

Селфі (англ. selfie) – автофотопортрет, зроблений на фронтальну фотокамеру мобільного телефону [2].

Дизлайк (англ. dislike) – значення, протилежне *лайку*.

Отже, в Інтернет мережі широко використовуються сленги як українські, так і англійські. У більшості випадків вони є однаковими, тому що україномовними користувачами частіше використовується транскодування. Переклад ідіом, сленгів, жаргонізмів, фразеологізмів може бути перекладений різними шляхами: буквальний, лексемний, послівний, підрядковий та описовий переклад.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Англійський молодіжний сленг. Liuro. 2014. URL: <http://liuro.com.ua/anhlijskyj-molodizhnyj-slenh/>.
2. Британський сленг: як його розуміти та найпопулярніші фрази. Enguide. – 2017. URL: <https://enguide.ua/ua/magazine/britanskiy-sleng-kak-ego-ponimat-i-samye-populyarnye-frazy>.
3. Компанцева Л.Ф. Інтернет-лінгвістика: навч. посібник. К.:Наук.-вид. відділ НА СБ України, 2009. 275 с.
4. Crystal D. English as a Global Language. Cambridge: Cambridge University Press, 2003. 212 p.
5. Evolution of Communication: From Email to Twitter and Beyond. URL: http://www.readwriteweb.com/archives/evolution_of_communication.php
6. Chicago Tribune: The Facebook likes you should dislike. URL: http://articles.chicagotribune.com/2013-08-08/features/ct-tribu-social-mediascam-likefarming-20130808_1_facebook-photos-newsfeed-the-facebook

УДК 81'367.625'255:821.111-312.9

ЗАВЕРТАНА О.І., студентка 4 курсу
Науковий керівник – **БЕРЕГОВЕНКО Н.С.**, асистент
Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ СЕМАНТИЧНОЇ КАТЕГОРІЇ ДІЄСЛІВ НА ОЗНАЧЕННЯ ПЕРЕМІЩЕННЯ СТРИБКАМИВ РОМАНАХ ДЖ. РОУЛІНГ «ГАРРІ ПОТТЕР»

У дослідженні розглядаються способи та прийоми перекладу англійських дієслів руху українською мовою в романах Дж.Роулінг «Гаррі Поттер». У ході дослідження виділяються найпоширеніші види перекладацьких трансформацій, що використовуються для відтворення контекстуальних значень мовних одиниць на означення переміщення, які представлені замінами стилістичного забарвлення, замінами одних частин мови на слова інших частин мови, лексичними замінами, комплексними трансформаціями, перестановками слів, додаванням, вилученням та модуляцією. Серед основних типів семантичних категорій мовних одиниць на означення руху виділяються дієслова на означення переміщення: кроками, бігом, стрибками, польотом, за допомогою засобів пересування.

Ключові слова: дієслова руху, перекладознавчий аспект, перекладацька трансформація, контекстуальне значення, семантична категорія

Дієслова руху – це одна з семантично найбагатших та найрізноманітніших груп у межах дієслова. Найбільшим ступенем диференціації характеризуються дієслова, які передають переміщення по суші. У нашому дослідженні найповніше представленою є семантична категорія дієслів на означення переміщення кроками, в якій виділяються дві

підгрупи: переміщення кроками нормального темпу та переміщення кроками повільного темпу. Стилiстичнi трансформацiї є найпоширенiшим прийомом, що залучений для передачi змiсту мовних одиниць на означення перемiщення. Вони створюють колорит розмовного мовлення та надають висловленню бiльшoї виразностi. Розглянемо особливостi перекладу мовних одиниць на означення руху кожної пiдгрупи на прикладах.

Хоча мовнi одиницi на означення перемiщення стрибками становлять кiлькiсно невелику групу дiєслiв у досліджуваному творi, їхнiй спiсiб перекладу заслуговує на увагу. На вiдмiну вiд вище досліджуваних груп дiєслiв руху, при перекладi цих мовних одиниць стилiстична трансформацiя не використовується, а отже зберiгається стилiстична вiдповiднiсть. Характерною особливiстю передачi дiєслiв на означення перемiщення стрибками є збереження нейтрального забарвлення мовної одиницi. Так, як англiйська i українська мови не дуже вiдмiннi у планi набору частин мови, то у бiльшостi випадкiв англiйське слово однiєї частини мови перекладається словом тiєї ж частини мови (приклади (1), (2), (3), (4)) [1, с. 142]. Так, у прикладi (1) англiйське дiєслово vaulted (перестрибнув) передається стилiстично нейтральним вiдповiдником "перестрибнув" (роблячи стрибок, опинятися на iншому боцi чого-небудь):

(1) "Harry strode over to Ron, who vaulted the barrier to the stands and came to meet him." [Stone, p. 112] – "Гаррі пішов до Рона, що перестрибнув через бар'єр і підбіг до нього." [Камiнь, с. 121].

У перекладi прикладу (2) дiєслово hopped (перестрибнула) передане у друготворi без змiн, як дiєслово "застрибнула" (зiстрибнути звiдки-небудь в середину чогось). У перекладi приклад (3), дiєслово leapt (стрибав, скакав) передане еквiвалентним дiєсловом стрибнув (стрибком вихопився на що-небудь). У прикладi (4) дiєслово bound (стрибнув, скаканув, вiдскакнув) передане українським вiдповiдником стрибнули (стрибком перемiстилися на iнше мiсце). Наприклад:

(2) "He had expected Hedwig to hold out her leg so that he could reach to move the letter and then fly off to the Owlery, but the moment the window was open wide enough she hopped inside, hooting dolefully." [Prisoner, p. 156] – "Він сподiвався, що Гедвiга наставить лапку, щоб він мiг зняти листа, а тодi полетить собi в соварню, та щойно вiдчинилося вiкно, як вона застрибнула в клас, скорботно ухкаючи." [В'язень, с. 162]

(3) "A second later, Ripper leapt forward and sank his teeth into Uncle Vernon's leg." [Prisoner, p. 14] – "Рiпер стрибнув на дядька i вчепився зубами йому в ногу." [В'язень, с. 18]

(4) "He clicked his fingers, and the end of the cord that bound Lupin flew to his hands." [Prisoner, p. 159] – "Кiнцi мотузки, що нею був обмотаний Люпин, стрибнули йому в руки." [В'язень, с. 164]

Замiна значення слова є поширеною трансформацiєю при перекладi дiєслiв на означення перемiщення стрибками i засвiдчена у прикладах (5), (6), (7), (8). В англiйськiй мовi є деякi слова широкої семантики, що у мовленнi вживаються частiше, нiж їх українськi вiдповiдники. Дуже часто дослiвний переклад таких дiєслiв є недоречним у друготворi, i тодi така змiна здатна адаптувати текст, зробивши його ближчим та зрозумiлiшим для цiльової аудиторiї.

Так, у прикладi (5) дослiвний переклад дiєслова arriving (досягаючи, приходячи) недоречний, а вiдповiдник "пiдскочив" (зробив невеликi стрибки вгору) видається вдалим рiшенням. Приклад (6) мiстить дiєслово hit (вдарився), яке перекладене, як "стрибнув" (зробив невеликi стрибки вгору), у результатi покращується звучання тексту перекладу. Так, у прикладi (7) значення дiєслова erupted (прорвався) замiнено на дiєслово "вистрибнув" (стрибнув звiдки-небудь, з чогось назовнi), а в прикладi (8) дiєслово slid off (зiсковзнув з чогось) переданий за допомогою замiни значення слова на дiєслово "зiсковзнули" (сплигнули, спустилися з чого-небудь). Наприклад:

(5) "Harry ran back up stairs to his bed room, arriving at the window just in time to see the reds' cars swing out of the drive and off up the road." [Hallows, p. 18] – "Гаррі вибiг по сходах у

свою кімнату й підскочив до вікна саме вчасно, щоб побачити, як Дурслева машина виїхала з заїзду і віддалилася по дорозі.” [Реліквії, с. 23]

(6) “Toolate – therathadslippedbetweenRon’sclutchingfingers, hittheground, andscamperedaway..” [Prisoner, p. 146] – “Запізно...Пацюк вислизнув з-поміж Ронових пальців, стрибнув на землю і дременув.” [В'язень, с. 152]

(7) “Anenormoussilverstageruptedfromthetip of Harry’swand.” [Order, p. 9] – “З кінчика Гарріної палички вистрибнув величезний сріблястий олень.” [Орден, с. 12]

(8) “Buckbeaklandedwith a clatteronthebattlements, and Harry and Hermioneslid of fhimatonce.” [Order, p. 9] – “Бакбик лунко приземлився на вежі з бійницями, і Гаррі з Герміоною мершій зіскочили з нього.” [Орден, с. 12]

При перекладі прикладу (9) використана комплексна трансформація.

(9) “Blackleapttohisfeet. Harryfeltasthoughhe’dreceived a hugeelectricshock.” [Prisoner, p. 158] – “Блек зірвався на ноги, а Гаррі підстрибнув, ніби його вдарило струмом.” [В'язень, с. 163]

По-перше, відбулося об’єднання двох речень, по-друге використано трансформацію лексичної заміни, за рахунок уведення у текст дієслова руху “підстрибнув”, що вбачається доцільним, оскільки, це дієслово надає тексту друготвору більшої емоційності. До того ж у реченні (9) вжито трансформацію заміни активної конструкції “he’dreceived a hugeelectricshock” на пасивну конструкцію “його вдарило струмом”.

У прикладі (10) іменник a turn (поворот, оборот) перекладений дієсловом руху “підстрибнули” (зробили невеликі стрибки вгору), що підсилює висловлювання, виражаючи надзвичайне хвилювання та переляк. Наприклад:

(10) “GavePetuniaandmequite a turn!” [Order, p. 3] – “Ми з Петунією аж підстрибнули!” [Орден, с. 5]

Як було зазначено, для перекладу першотвору залучають перекладацьку трансформацію додавання, у результаті не лише збільшується кількість членів речення, за рахунок введення у друготвір лексичних елементів, відсутніх в оригіналі, але й ширше розкриває зміст першотвору. Таке використання додавання вмотивоване намаганням перекладача повно передати зміст речення оригіналу. Так, у прикладі (10) у текст додається дієслово “зістрибнули” (стрибаючи, спустилися звідки-небудь). Така зміна є доцільною, оскільки переклад набуває природного, властивого українській мові звучання. Наприклад:

(10) “Allaroundhiotherpeopleweredismountingfrombroomsand, intwocases, skeletal, blackwingedhorses.” [Hallows, p. 19] – “Дехто злавив з мітел, а двоє зістрибнули зі схожих на скелети чорних крилатих коней.” [Реліквії, с. 24]

Отже, як свідчить матеріал, переклад семантичної групи дієслів на означення переміщення стрибками дійсно суттєво відрізняється від загальної тенденції перекладу із заміною стилістичного забарвлення, що прослідковується в інших досліджуваних груп дієслів на означення руху. Найпоширенішою трансформацією, що використовується при перекладі є заміна значення дієслова. Лексичні одиниці, що використовуються у друготворі можна вважати контекстуальними елементами лексичних одиниць перешотвору.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Карабан В.І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову. В. : Нова Книга, 2003. 606 с.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Камінь :РолінгДж. К. Гаррі Поттер і філософський камінь. К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2002. 319 с.
2. Кімната :Ролінг Дж. К. ГарріПоттер і таємнакімната. К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 1998. 351 с.
3. В'язень :Ролінг Дж. К. Гаррі Поттер і в'язеньАзкабану. К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 1999. 383 с.
4. Келих :Ролінг Дж. К. Гаррі Поттер і келихвогню. К. : А-А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2000. 670 с.
5. Орден :Ролінг Дж. К. Гаррі Поттер і Орден фенікса. К. :А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2003. 815 с.
6. Принц :Ролінг Дж. К. Гаррі Поттер і Напівкровний Принц. К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2005. 720 с.
7. Реліквії : Ролінг Дж. К. Гаррі Поттер і смертельніреліквії. К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2007.640 с.
8. Stone :RowlingJ. K. HarryPotterandthePhilosopher’s Stone. U.S.A. :Scholastic Publishing, 1997. 223 p.
9. Secrets : Rowling J. K. Harry Potter and the Chamber of Secrets. U.S.A. : Scholastic Publishing, 1998. 251p.

10. Prisoner : Rowling J. K. Harry Potter and the Prisoner of Azkaban. U.S.A. : Scholastic Publishing, 1999. 317 p.
11. Goblet : Rowling J. K. Harry Potter and the Goblet of Fire. U.S.A. : Scholastic Publishing, 2000. 636 p.
12. Order : Rowling J. K. Harry Potter and the Order of the Phoenix. U.S.A. : Scholastic Publishing, 2003. 766 p.
13. Prince : Rowling J. K. Harry Potter and the Half-Blood Prince. U.S.A. : Scholastic Publishing, 2005. 607p.
14. Hallows : Rowling J. K. Harry Potter and the Deathly Hallows Prince. U.S.A. : Scholastic Publishing, 2007.607 p.

УДК 81'255:82-92:004.73(410+73)

МАСЮК Л.О., студентка 3 курсу
 Науковий керівник – **ДЕНИСЕНКО І.І.**
Білоцерківський національний аграрний університет
 lydamasyk@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТІВ (НА МАТЕРІАЛІ АМЕРИКАНСЬКИХ І БРИТАНСЬКИХ ІНТЕРНЕТ-ВИДАНЬ)

Було проведено аналіз особливостей і способів прагматичної адаптації при перекладі статей сучасних британських і американських засобів масової інформації з англійської мови на українську. Виконання цих завдань передбачає використання різних перекладацьких трансформацій, які покликані забезпечити точну передачу інформації засобами мови перекладу.

Ключові слова: прагматичний переклад, публіцистика, емфатизація, конкретизація, генералізація, нейтралізація, адаптація.

Процес перекладу являє собою складний процес, що має на меті не просто заміну одиниць однієї мови одиницями іншої, але включає в себе ряд труднощів, які необхідно долати перекладачеві. Особливу актуальності це завдання набуває при перекладі публіцистичних текстів, оскільки вони поєднують в собі інформативну та функцію впливу, характеризуються наданням оцінки, а також містять безліч спеціальної лексики, що відноситься до культури країни мови оригіналу, яка може бути незрозуміла читачам, що говорять мовою перекладу.

Наше дослідження показало, що лексика ЗМІ досить емоційна, вона насичена неологізмами, в багатьох випадках вони відсутні в мові перекладу, а тому незрозумілими читачеві; фразеологізмами і розмовними елементами.

Слід зазначити, що в перекладах англійської мови з метою прагматичної адаптації досить частим явищем вважається застосування таких лексико-семантичних трансформацій, як: конкретизація і генералізація, емфатизація і нейтралізація.

1. Наведемо приклад використання **конкретизації** в перекладі ЗМІ з англійської на російську мову.

1) *Many Swedish firms have mandatorily offered free hot drinks* [8].

- У Швеції в багатьох компаніях регулярні перерви на фіку обов'язкові для всіх співробітників, і кава за рахунок фірми [6].

2) *The adult prima tesa ndhu mansperfo rmedabo utthesame* [10].

- Дорослі шимпанзе і студенти зробили приблизно однакову кількість помилок [2].

3) *Violence broke out before the Italians, armed with hammers, belts and batons, ambushed Liverpool's porters, leaving some with head injuries, according to officials* [12].

- Безчинства вибухнули незадовго до свистка про початок гри, коли з молотками, ремнями і кийками італійці підстергали фанатів «Ліверпуля». Постраждали отримали травми голови, повідомляють офіційні джерела [4].

Протилежним явищу, яке розглянуто нами вище, є **генералізація**.

Слова з конкретним значенням при перекладі можуть замінюватися на більш загальні, але більш зрозумілі для рецепторів перекладу.

1) *If the Soviet system still worked, I reckoned, my lack of visa would cause me to be briefly detained and then sent straight back home* [11].

- Якщо Союз ще в силах, думав я, без візи мене просто на короткий час затримують, а потім швиденько вишлють додому [3].

2) *"The perpetrators of this notorious attack have no place in our football and we trust they will be dealt with the most severity by the authorities,"* [12].

- «Особам, причетним до цього ганебного нападу, немає місця ні на стадіоні, ні навіть поруч з ним. Ми сподіваємося, що вони будуть покарані всією силою закону» [4].

3) *While the World Health Organisation has announced over whelming evidence that bacon (and other kinds of processed meat) can contribute to colorectal cancer, there are still those who are not quite as worrying as the subsequent headlines would have you believe* [13].

- Однак насправді небезпека не така велика, як намагалися нас переконати деякі ЗМІ [10].

Приклади використання **емфатизації**.

1) *Husband James says there's also been a change in consumers' expectations, with people tiring of mass-market products and requesting more carefully crafted goods* [14].

- Чоловік Малін Хемілтон, Джеймс, зазначає, що в очікуваннях покупців відбулися істотні зміни і тепер все більше людей переходить з ширшої продукції на унікальні, майстерно вироблені речі [5].

2) *Liverpool fans critical after 'attempted murder' at Anfield* [12]

- Фанат «Ліверпуля» знаходиться в критичному стані після побою [4]

3) *That, and trying to peel South Korea away from its historic alliance with the United States* [15].

- Крім цього він ще намагається відірвати Південну Корею від її історичного альянсу зі Сполученими Штатами [7].

Приклади **нейтралізації**, тобто зниження лексичного рівня мови перекладу:

1) *Sweden's coffee-quaffing neighbor Norway is the second most productive nation, behind champions Luxembourg, while the workhorses of the US are fourth* [14].

- Одержимі роботою американці виявилися тільки четвертими [5].

2) *The modern Olympics came out of a dove-tailing of two 19th century fads: a fascination with all things ancient, and violent ethno-nationalism* [9].

- Сучасна Олімпіада сформувалася в результаті збігу двох відмінних рис 19 століття: зачарованості будь-якими старожитностями та жорстокого етнічного націоналізму [1].

3) *Here's one of Gorbachev, but he effectively transferred power to himself* [11].

- Він повернув був Горбачова, але незабаром сам відібрав у нього владу [3].

Таким чином, аналіз лексичних трансформацій дозволяє зробити висновок, що в перекладах англійських ЗМІ з метою прагматичної адаптації досить частим явищем вважається застосування таких лексико-семантичних трансформацій, як: конкретизація і генералізація, емпатизація і нейтралізація. Їх використання допомагає перекладачеві передати прагматичних потенціал висловлювання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Апресян Ю. Д. Прагматична інформація для тлумачного словника // Вибрані праці. Інтегральний опис мови і системна лексикографія. Москва: Школа «Мови російської культури», 1995. С. 135-155.
2. Будагов Р. А. Що таке розвиток і вдосконалення мови / Р. А. Будагов. Москва: Наука, 1977. 264 с.
3. Васильєва А. Н. Газетно-публіцистичний стиль мовлення. Курс лекцій за стилістикою російської мови / А. Н. Васильєва. Москва: Російська мова, 1982. 198 с.
4. Велединського С. Б. Курс теорії перекладу: навчальний посібник. Томськ: Вид-во ТПУ, 2010. 230 с.
5. Клименко А. В. Переклад. Ремесло перекладу. Москва: Схід-Захід, 2007. 640 с.
6. Кунин А. В. Про переклад англійських фразеологізмів // Самвидав. 2009. №32. С. 13-19.

7. Максимова Н., Белікова В. Стилiстичнi особливостi англiомовної преси: наукова робота. URL: <http://www.scienceforum.ru/2015/1086/10535>
8. Нойберт А. Прагматичнi аспекти перекладу // Питання теорiї перекладу в зарубiжнiй лiнгвiстицi. Москва: Мiжнар. вiдносини, 1978. С. 185-201.
9. Петрова Е. Е. Аналіз та переклад деяких англійських неологізмів останніх років // Філологічні науки. Питання теорії і практики. 2014. № 8. С. 123-125.
10. Покровська Є. В. Прагматика сучасного газетного тексту // Російська мова. 2006. № 3. С. 81-87.
11. Рецкер Я. І. Посiбник по перекладу з англійської мови на російську. Москва: Просвещенiе, 1982. 176 с.
12. Сдобников В.В., Петрова О.В. Теорія перекладу: навч. для ін-тів і фак. іноз. мов. Лiнгвiстика і мiжкультурна комунікація: золота серія. Москва: АСТ: Схiд-Захiд, 2007. С. 215.
13. Сусов І.П. Вступ до мовознавства: пiдручник для студентiв лiнгвiстичних і фiлологiчних спеціальностей. Москва : АСТ: Схiд-Захiд, 2007. 119 с.
14. Сусов І.П. Дiяльнiсть, свiдомiсть, дискурс і мовна система // Мовне спiлкування: Процеси і одиницi, 1988. С. 7-13.
15. Федоров А.В. Основи загальної теорії перекладу (лiнгвiстичнi проблеми). Москва: Вища школа, 1983. 303 с.

УДК 81'255:811.133.1-1

ПАМПУХА А.О., студентка 4 курсу
Науковий керівник – **ІГНАТЕНКО В.Д.**, канд. пед. наук
Бiлоцеркiвський нацiональний аграрний унiверситет
rampukha67@gmail.com
fr.victoria_ignatenko@ukr.net

ТОНКОЩІ ПЕРЕКЛАДУ МЕТАФОРИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ НА ПРИКЛАДІ КАЗОК О.УАЙЛЬДА

Робота присвячена розгляду складнощів та особливостей перекладу метафор з англійської мови на українську в художніх текстах. Було досліджено, проаналізовано та класифіковано метафори з двох творів О.Уайльда та їх перекладу І.В.Корунця.

Ключові слова: труднощі перекладу метафор, способи перекладу метафор, переклад метафор в художньому творі, переклад метафор у творах жанру казки.

Проблема адекватного перекладу перекладу стоїть з часів виділення метафори як мовного тропу. Розглядом особливостей перекладу метафор займалися з самого початку перекладознавства такі видатні лiнгвiсти та мислителі як Аристотел, Дж. Лакофф, В.П. Москвин, Л.М.Ларсон, Т.Р. Левицька та безліч інших. П. Ньюмарк не лише створив власну класифікацію метафор, а й класифікував найоптимальніші методи їх перекладу.

Метафори є одним з основних інструментів передачі та створення образності мови, вона слугує засобом опису та прихованого порівняння певного предмету або явища, і використовується з метою ширшого розкриття його якостей та особливостей, передачі емоційної та стилістичної конотації у відношенні до цього предмета чи явища. Переклад метафор, особливо у художньому тексті несе низку проблем та ускладнень, які змушений подолати перекладач, саме методи за допомогою яких це стає можливим досліджує дана робота.

Актуальність дослідження зумовлена недостатнім вивченням та розкриттям проблеми перекладу метафор з англійської мови на українську на матеріалі художньої літератури, а саме у творах жанру казки.

Мета дослідження полягає у встановленні та проведенні аналізу особливостей відтворення українською мовою феномену метафор у перекладі англiомовної художньої прози 19 ст., виявленні оптимального алгоритму перекладу метафоричних одиниць на основі дослідження робіт І.В.Корунця.

Об'єктом дослідження є метафоричні конструкції англійської мови та їхні українські відповідники у творах О.Уальда, «Щасливий принц» та «Соловей та троянда».

Предметом дослідження виступають особливості відтворення англійських метафоричних конструкцій українською мовою у художньому тексті фантастичного жанру.

Метафори є одним з найдавніших способів образного мовлення для ширшого розкриття якостей та особливостей зображуваного предмета чи явища, передачі емоційної та стилістичної конотації. Існують істотні відмінності мовної та художньої метафори з точки зору їх лексичного статусу. Мовна метафора – самостійна лексична одиниця, досить вільно вступає в семантичні зв'язки, художня метафора не має такої лексичної самостійності, вона завжди пов'язана з контекстом. [1, с.31] Відмінності між мовною та художньою метафорою виявляються також на рівні семантичної структури метафоричного значення – лексичне значення мовної метафори, не дивлячись на складність, піддається структуруванню та підведенню під типові схеми, в той час як художня метафора унікальна.

Нам вдалося виявити, що параметри класифікації метафор визначаються своєрідністю планів змісту та вираження, залежністю від контексту і функціональною специфікою метафоричного знака, а також рівневим співвідношенням метафор за рівнями мови. Аналіз метафор може проводитися не за одним критерієм, а й за комбінаціями параметрів різного роду. У нашому дослідженні ми взяли за основу класифікацію П. Ньюмарка, оскільки надає розгорнуту характеристику метафори як лексичного явища на основі її особливостей, виникнення та функціонування в мові, що полегшує процес аналізу способу їх відтворення на мові перекладу. П. Ньюмарк в свою чергу виділяє п'ять типів метафор:

- Стерті/мертві метафори.
- Метафори-кліше.
- Звичайні метафори.
- Лексичні метафори.
- Інноваційні метафори.
- Оригінальні метафори. [2, с.126-130]

Метафора є частиною образних виразів, в середині закладено культурний зміст, який слід перекладати. Це, однак, підвищить ймовірність виникнення труднощів в процесі перекладу. Перекладач змушений не просто брати до уваги особливості мови оригіналу та перекладу, але також різницю в їх соціокультурному світогляді. Л.М. Ларсон стверджувала, що одна з найскладніших проблем у перекладі полягає у відмінностях між культурами. [3, с.52] Складність перекладу як зазначає Р. Гальперін [4, с.62], полягає в тому, що при упушенню чи неправильному перекладі метафори вона може повністю змінити зміст речення, його конотацію та емотивність.

З метою вирішення цієї проблеми був сформульований «закон збереження метафори», відповідно до якого метафоричний образ повинен у міру можливості зберігатися при перекладі

Переклад метафоричних одиниць є багатоетапною та поліструктурною задачею.

Переклад метафор тісно взаємопов'язаний з культурними, історичними та національними чинниками як мови оригіналу, так і мови перекладу. Варто зазначити, що виходячи з проаналізованих матеріалів ми дійшли висновку, що при перекладі метафоричних структур увагу перш за все необхідно звертати спочатку на контекст виразу та функціональний стиль тексту, потім на емотивний зміст що закладено в метафору, ідею, зміст та засіб творення образності що вона несе, і лише тоді на лексичні засоби творення та сюжет метафори. Існує кілька стратегій перекладу цього явища, кожен з яких так чи інакше ґрунтується на аналізі та класифікаціях метафор. Кожний їх тип має свою типологію, особливості, проблематику та шляхи перекладу на мову перекладу.

Проаналізувавши твори О.Уальда «Щасливий Принц» та «Соловей та Троянда» ми дійшли до висновку, що найчастіше в текстах зустрічаються

персоніфікації (32%), мертві (22%) та лексичні (22%) метафори. Авторські, як і метафори-кліше метафори складають 12%.

Загальний відсоток метафор переданих на українську мову за допомогою калькування чи дослівного перекладу складає 59%, з них найбільше персоніфікації — 37.5% потім мертві метафори — 25%, авторські метафори — 20.8%, лексичні метафори — 16.6%.

За допомогою перефразовування без збереження образності, було перекладено 24% метафор. Мертві метафори — 33.3%; лексичні метафори — 33.3%; метафори-кліше — 66.6%.

Використовуючи еквівалентну заміну метафори чи її компонента, було перекладено 17% метафор, 11.1% склали мертві метафори, таким же є відношення і метафор-кліше — 11.1%, лексичні метафори склали 33.3%, а персоніфікації 44.4%.

За відсоткових підрахунків стає зрозуміло, що І.В. Корунець у процесі свого перекладу спирався, перш за все, на контекст, в якому знаходились метафори, і вже потім на особливості перекладу кожного виду метафор, що присутні в тексті. Лексичні та мертві метафори він передав у більшій мірі за допомогою калькування, у великого відсотку метафори-кліше та певної частини лексичних метафор образність було упущено за вимогою ситуації та контексту. 100% всіх авторських метафор, було перекладено дослівно, що гарантувало повне збереження символіки та образності що була закладена в них автором.

На матеріалі дослідження перекладу даних творів І.В. Корунця можна зробити висновок, що найефективнішими способами перекладу метафор в художньому тексті є дослівний переклад (59% метафор виявлених у творах), упущення образності метафори (24% метафор виявлених в творах), що виражається у передачі переносного значення фразами прямого значення, та еквівалентна заміна метафори чи її компонента (17%). Кожний з цих способів має своє відсоткове значення по відношенню до всіх типів метафор що присутні в тексті, кожне з цих відношень було вираховане, підраховане, піддалося аналізу та відсотковій класифікації.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Виноградов В.В. Стилистика. Теория поэтической речи: учеб. пособие. Москва: Просвещение, 1963. 211 с.
2. Newmark P. A Textbook of Translation. Hertfordshire: Harlow: Pearson Education Limited, 2008. P.106-296 .
3. Larson L.M. Meaning-based Translation .Paperback Paperback .University Press of America; 2nd Revised edition edition. 1984. P.137.
4. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. Изд. 4 Москва: КомКнига, 2006. 144 с.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНО ГОМАТЕРІАЛУ

1. O. Wilde. The Happy Prince. London. Dutton Books. 1910. 220 с.
2. Оскар Вайлд. Щасливий Принц: Вибрані казки й оповідання/З англ. перекл. І. Корунець. Львів: ЛА «Піраміда», 2008. 220с.

УКД 811.111'373

ПАРХОМЕЦЬ С.П., студентка 2 курсу факультету права та лінгвістики
Науковий керівник – **НОСЕНКО М.М.**

Блоцарківський національний аграрний університет
sofikasofika26@gmail.com

ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ З ТОПОНІМІЧНИМ КОМПОНЕНТОМ У НІМЕЦЬКІЙ МОВІ ТА ЇХ ПЕРЕКЛАД НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ

У роботі розглядаються особливості фразеологічних одиниць з топонімічним компонентом, класифіковано за їх тематикою, досліджено джерела утворення в мові фразеологічних одиниць на матеріалі німецьких фразеологізмів і способи їх перекладу на українську мову.

Ключові слова: фразеологізм, топонім, реалії, безеквівалентність, калькування.

На зміст фразеологізмів кожної мови безпосередньо впливають історія, культура, література та традиції певного народу. Це, в першу чергу, помітно на прикладі фразеологізмів, які містять власні назви – топоніми. Серед них є такі діоматичні вирази, зміст яких зберігає певні факти забутого минулого, інші нагадують про давні легенди, звичаї, літературні твори певного народу, унікальний національний характер.

З одного боку, інколи дуже легко визначити етимологію таких висловів, з іншого боку, буває не так легко відстежити й пояснити історію виникнення більшості таких фразеологізмів й, відповідно, їх тлумачення. Тому необхідна класифікація, яка угрупувала б джерела походження таких фразеологізмів. О. Кудіна та Г. Штарке виокремлюють п'ять основних джерел:

1. Міфологія Стародавньої Греції та Риму, наприклад, фразеологізм “Einer Frauen Apfelreihen”, який посилається на давньогрецьку поему «Іліада» Гомера, де йдеться про сварку між богинями зазолотяблуку, яке призначалося для найгарнішої з них та використовується для визнання жіночої краси.

2. Біблійна міфологія, наприклад, Sodom und Gomorra (місце розпусти, де нехтуються моральні підвалини суспільства).

3. Легенди, казки, приказки, фольклор, наприклад, “Toben/wüten wie ein Berserker” (показувати свою злість; діяти, не звертаючи уваги на інших (із скандинавської легенди, Berserker - вбивця, одягнений у ведмежих утроб, яке надавало йому сили) або “Eulennach Athentragen” (робити щось непотрібне, зайве, марну роботу).

4. Художня література, наприклад, “Eulenspiegel machen” (пустувати); “eine Gretchen frage stellen” (ставити принципове питання).

5. Історичні події, з якими пов'язана якась персона чи географічний об'єкт, що мають певні характерні ознаки, наприклад, “Das Eides Kolumbus finden” (знайти Колумбове яйце, просте рішення складної задачі).

Географічні назви топоніми – це невід'ємна частина культури, історії, та самобутності народу, оскільки вони відображають реалії національних особливостей країни. Топонімічні фразеологічні одиниці є безцінним країнознавчим матеріалом, який інформує про:

– стан економіки та період історії країни, наприклад, “Nürnberger Gesetze” – нюрнберзькі закони (расистські закони фашистської Німеччини 1935р.);

– особливості народних легенд, наприклад, “in Vuxthebu desein” (розм. бути далеко від рідних місць; «у чорта на куличках»);

– особливості географії країни, наприклад, “Sachsisches Manchester” (в кінці XVIII століття місто Хемніц стало одним з найбільших центрів промисловості Німеччини. Чисельність населення сильно зросла, а місто отримало прізвисько «саксонський Манчестер»).

У тому випадку, коли німецький фразеологізм не має у мові перекладу еквівалентної лексичної одиниці – ми говоримо про безеквівалентність. Насамперед, сюди відносимо фразеологічні одиниці, які не мають схожого концептуального значення, оскільки стосуються реалій або традиційних мецькомовних країн як, наприклад “die Ewige Stadt” – Рим.

Оскільки не всі німецькі діоматичні вирази мають відповідники в українській мові, доводиться під час перекладу тлумачити їх лексичне значення іншими способами:

1. Фразеологізм можна замінити в українській мові слово сполученнями, наприклад, “rangingehen wie Blücher” – діяти рішуче (досл. ринутися в бій як Блюхер, пруський фельд маршал, який брав участь у битві з армією Наполеона під Ватерлоо).

2. Німецький фразеологізм передається на українську мову калькуванням, тобто оперекладається дослівно. Наприклад; “Schrittfüt Schrittkommtmannach Rom” крок за кроком прийдеши у Рим”, “Mit Spreewassergetau ftsein” - бути родом з Берліну.

3. Зміст німецького фразеологізму можна передати українською мовою одним словом, наприклад, "Von Adamher" - давно.

Отже, топографічні німецькі фразеологізми містять в собі великий об'єм культурологічної, лінгвістичної та історичної інформації. Виокремлюють 5 основних джерел походження топонімічних фразеологізмів. Складнощі перекладу таких фразеологізмів полягають у знаходженні перекладацького відповідника для без еквівалентних лексичних одиниць. Тому для правильного та адекватного перекладу використовують такі способи перекладу, як: переклад фразеологізмів одним словосполученням, калькування та переклад фразеологізму одним словом.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Kudina, E. Untersuchungen zu Fraseologismen mit Eigennamen im Deutschen im Vergleich mit dem Ukrainischen. / Elena Kudina, Günter Starke // Wissenschaftliche Zeitschrift der Pädagogischen Karl Libknecht – Hochschule. – Potsdam, 1978. – S. 187-192.
2. Бинович Л. Е. Немецко-русский фразеологический словарь / [ред. коллег. Л. Е. Бинович, М. М. Гришин]. – М.: Русский язык, 1975. – 1367 с.
3. Лепинг А. А. Немецко-русский словарь / [ред. коллег.: А. А. Лепинг, Н. П. Страхова и др.]. Изд. 6-е, стереотип. – М.: Современная энциклопедия, 1976. – 991 с.
4. Осовецька, Л. С., Сільвестрова К. М. – Фразеологічний словник німецької мови / Л. С. Осовецька, К. М. Сільвестрова. – К. : Рад. школа, 1964. – 715 с.
5. <https://naub.oa.edu.ua/2016/фразеологічні-одиночки-з-топонімічні/>.

УДК81'255'373.2

СЕРГЄЄВА В.В., студентка 4 курсу
Науковий керівник – **ЛОБАЧОВА С.В.**, ст.викладач
Білоцерківський національний аграрний університет
vitalinaserhieieva@gmail.com

ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ ОНІМІВ

Стаття присвячена дослідженню труднощів перекладу емпатично забарвлених онімів у англомовному дискурсі художньої дитячої фантастичної літератури.

Ключові слова: оніми, переклад, емпатія, градація.

Вивчення емпатії займає важливе місце в лінгвістичних дослідженнях ; емпатію досліджували такі вчені, як: Н.В.Таценко , В.Дільтей, В.Креденцев, Дж.Лакофф, Е.С.Кубрякова, Д.Л.Остін та інші. Однак, емпатія досі не розглядалася з точки зору перекладу.

Актуальність роботи зумовлена необхідністю дослідження труднощів перекладу емпатично забарвлених онімів в ситуації дискурсивної взаємодії у зв'язку з тим, що існує низка недосліджених питань стосовно відтворення емпатично забарвлених мовних одиниць в художній дитячій літературі жанру фентезі. Дослідження емпатично забарвлених онімів становить цінність при перекладі дитячої літератури у зв'язку з тим, що від адекватності перекладу одиниць мови оригіналу залежить сприйняття мовленевого повідомлення вихідної мови реципієнтом. З метою дослідження перекладацьких труднощів при відтворенні емпатично забарвлених онімів, ми здійснювали дослідження на прикладі творів Дж.К. Ролінг.

Мета дослідження полягає у визначенні характеристик емпатичної градації онімів, на основі яких може здійснюватися переклад.

Ми вважаємо за доцільне диференціювати оніми за симпатичним та антипатичним забарвленням:

1. **Антропоніми симпатичного забарвлення**, основою яких є відчуття симпатії. (Fang, Dobby, Niffler, Hedwig, Alice).

2. **Антропоніми антипатичного забарвлення**, основою яких є відчуття неприязні, агресії та страху суб'єкта по відношенню до об'єкта. (Peeves, Nearly Headless Nick, Voldemort, Death Eaters)

Ми вважаємо за доцільне розглянути декілька прикладів перекладу антропонімів французькою, українською та російською мовами. Проаналізована нами низка онімів свідчить про те, що перекладачі застосовують різноманітні перекладацькі трансформації при перекладі онімів.

Англійська мова	Французька мова	Українська мова	Російська мова
You-Know-Who	Vous-Savez-Qui	Той, кого не можна називати	Тот, кого нельзя называть
Scabbers	Croûlard	Скеберс	Короста
Fang	Crockdur	Іклань	Фенг

У своєму дослідженні ми виділили кілька груп антропонімів та проаналізували способи їх перекладу:

Власні назви, що базуються на **внутрішніх властивостях** (перекладацька трансформація – варіативний відповідник): Проаналізувавши низку антропонімів, ми дійшли висновку, що перекладачі при відтворенні антропонімів надають перевагу транслітерації. Однак, ми вважаємо, що не доцільно застосовувати транслітерацію при перекладі власних назв, що базуються на внутрішніх властивостях з огляду на те, що таким чином вони втрачають свою інформативну функцію (**Peeves** – Півзвід англ. «дратувати»). Натомість, ми пропонуємо застосувати варіативний відповідник **Зірвиг олова**)

- Власні назви, що базуються на **зовнішніх ознаках** (перекладацька трансформація – калькування): Nearly Headless Nick (Майже-Безголовий Нік). Перекладач застосовує калькування, що зберігає інформативність імені.

- Власні назви, в основі яких лежить **характер діяльності персонажа** (перекладацькі трансформації: калькування, створення перекладацького неологізму): - Death Eaters – Смертежери ('Death' - смерть, 'eaters' - їсти, пожирати). Застосована трансформація: калькування.

Аналіз лексичних одиниць свідчить про те, що транслітерація чи транскрибування не доречно при перекладі прізвиськ у зв'язку з їхнім інформативним підґрунтям, тому ми пропонуємо використання перекладацьких неологізмів та варіативних відповідників (Fluffy – Пушок/ Пухнастик, Niffler – Золотопузик, Bowtruckles – Хворостинка, Scabbers – Задирака.)

Серед найбільш доцільних способів перекладу були визначені наступні: транслітерація, транскрибування, калькування, застосування варіативного відповідника чи перекладацького неологізма.

СЕРГЕСЬВА В.В., студентка 4 курсу
Науковий керівник – ТАРАСЮК А.М.
Білоцерківський національний аграрний університет
vitalinaserhieieva@gmail.com

ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ ЗАКЛИНАНЬ АНГЛОМОВНОГО ДИСКУРСУ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Розглянуто заклинання, які використовуються в англomовному дискурсі художньої літератури жанру фентезі. Проаналізовано, що заклинання можуть бути результатом емпатичних переживань об'єкта, спрямовуючи на суб'єктарушійну силу слів. Досліджено, що адекватний переклад заклинань становить основу розуміння тексту вихідної мови реципієнтом.

Ключові слова: заклинання, перекладацькі трансформації, художня література, фентезі, емпатія.

Заклинання – це усталені вислови або віршовані теради, що використовуються відьмами, відьмаками чи чарівниками спрямовуючи магічну силу слова з метою вирішення певних завдань.

Заклинання слугують засобом іраження апатичних переживань, що у комунікативно мусередов ищіреалізуються з допомогою юслівчисловосполучень, переслідуючи на метівиконан няемпатичноїдії. З метою визначення перекладацького відповідника заклинань, ми вважаємо за доцільне виконати класифікацію емпатичних структур. Таким чином, ми поділяємо заклинання на:

Антипатичні заклинання, які виражають несприйняття суб'єктом об'єкта та спрямовані, щоб завдати об'єкту болю або завести його процес життєдіяльності. Avada Kedavra, Cruciatus Curse, Imperius Curse.

«Slice the witch and make her bleed, kill the witch, my words you'll bleed!».

• **Тактичні заклинання, що мають на меті вплив на об'єкт та**

«Bingley : Oh, so you're going to steal the money, huh?

Bingley hits a button on the wall. An alarm sounds. Newt aims his wand....

Newt :Petrificus Totalus».

Newt :ACCIO!

IN SLOW MOTION the Niffler sails backwards through the air towards NEWT.130»

Заклинання співчуття, що використовуються заради покращення життя об'єкта: 'Oblivate', 'The power of the gods, I call you to me, the Deep Ones, to save these humans for the sea.'.

Заклинання змішаного типу, що за своєю структурою мають два чи більше емпатичних комунікативних типів (Wingardium Leviosa, Petrificus Totalus, Incendio).

Дискурсивний аналіз фактичних конструкцій заклинань – це важливий етап перекладацької діяльності. У зв'язку з тим, що заклинання не розглядалися як частина комунікації творів жанру фентезі ми вважаємо за доцільне диференціювати заклинання за граматичними особливостями, поділяючи їх на прості та складні.

1. **Прості заклинання** – це усталені вислови, які характеризуються наявністю одного чи двох слів (Avada Kedavra, Cruciatus Curse, Imperius Curse), що класифікуються на заклинання англomовного та латинського походження.

2. **Складні заклинання** – це не усталені вирази, а навпаки, набір словосполучень, що можуть римувався та змінюватися в залежності від контексту. She's trying to kill Ariel! She's broken her deal! Kill the witch now, make her suffering real.

Прості заклинання за походженням поділяються на заклинання англomовного походження та латинського походження. На нашу думку, заклинання англomовного

походження слід перекладати, застосовуючи власний **перекладацький неологізм** :Riddukulus – Сміховир, Stupefy – Закамяній. «Bingley : Oh, so you`re going to steal the money, huh?

Newt :Petrificus Totalus”

Ньют: ПетрифікусТоталус».

Таким чином, заклинання Petrificus Totalus спрямоване на об’єкта, щоб припинити його дії. У даному випадку, Ньют спрямовую магічну ію заклинань на фантастичну тварини, змушуючи її припинити свої дії, а саме: перестати чіпати чужі коштовності.

Натомість, варто застосовувати **транскрипцію чи транслітерацію** під час перекладу заклинань **латинського походження** з метою збереження стилістично фонетичних особливостей, які передбачають містичність висловлювання: Avada Kedavra – Авада Кедавра, Cruciatus Curse - Круціатус , Imperiu sCurse – Імперіус, Lumos–Люмос, Wingardium Leviosa–Вінгардіум Левіоса, Petrificus Totalus–Петрифікус Тоталус.

Складні заклинання характеризуються художньою експресивністю, що вимагає від перекладача творчого підходу. Доречно застосовувати експресивацію. Більш того, складні заклинання, що мають поетичне забарвлення повинні бути перекладені згідно римуванняв їхньої мови.

«Kill the witch now, make her suffering real.»

«Нехай здригнеться від тортур потворна відьма в мить» (власний переклад»).

«The power of the gods, I call you to me, the Deep Ones, to save these humans for the sea.»[39]

«О Боги світу, звертаюсь до Вас! Врятуйте дітей виморськихглибин»(власний переклад).

Отже, проаналізувавши заклинання англomовного дискурсу як невід’ємну частину фантастичної літератури, ми дійшли висновку, що перекладач спершу повинен здійснити комунікативний емпатичний аналіз заклинань, диференціювати заклинання та відтворити їх згідно результату аналізу та диференціацій.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Александрук І. В. Вербалізація можливих світів у жанрі фентезі . 2011р.
2. Делик І. С. Семантико-лексичні та граматичні особливості англійського мовленнєвого етикету. Актуальні проблеми філології та перекладознавства. 2016. №10. С. 1–6.
3. Долгова Е. В. Эмпатия .2014. 181 с.
4. Rowling J. K «Harry Potter and the Philosopher`s Stone». London: BLOOMSBURY.2017. 349 с.
5. Дж.К.Ролінг «Гаррі Поттері філософський амінь». Київ. А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА. 2008.147ст.
6. Дж.К.Ролінг «Гаррі Поттер и философский камень».http://loveread.ec/view_global.php?id=2317
7. Rowling J.K. «Harry Potter et la Pierre Philosophale». http://harrypotterdumae.free.fr/Telechargements/Rowling_J_K_HP01_Harry_Potter_et_la_Pierre_Philosophale.pdf
8. J. K. Rowling «Fantastic Beasts and where to find them».». London. Little Brown. 2016. 293ст.

УДК 811.161.2`373.45:659.1

ПУСТІЛЬНИК О.О., студентка 2 курсу
Науковий керівник – **ЛОБАЧОВА С.В.**, ст.викладач
Білоцерківський національний аграрний університет
svit.lobachova@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНШОМОВНИХ СЛІВ В УКРАЇНСЬКИХ РЕКЛАМНИХ ТЕКСТАХ

Мета роботи полягала у вивченні особливостей функціонування запозичень у рекламних текстах. Об’єктом дослідження є іншомовні слова, що використовуються на сайтах інтернет-магазинів. Основне завдання полягало в тому, щоб проаналізувати доцільність вживання таких мовних одиниць та фактори, що сприяють поширенню англіцизмів у досліджуваних текстах.

Ключові слова: ЗМІ, реклама, іншомовні слова, інтернаціоналізми, переклад.

В умовах глобалізаційних процесів, які відбуваються в сучасному суспільстві, відбуваються зміни у всіх сферах життєдіяльності людини. Не оминули ці зміни і рекламну галузь, а англійська мова, яку визнають мовою міжнародної торгівлі, науки та культури, невинно проникає в усі сфери функціонування національних мов.

Незважаючи на нещодавно прийнятий в Україні Закон про мову, який обмежує вживання іншомовних слів і потребує надання споживачеві всієї необхідної інформації українською мовою, існують екстралінгвістичні та лінгвістичні фактори, які зумовлюють вживання запозичень у рекламних текстах.

В останні роки з'явилися численні дослідження, присвячені мультилінгвальному компоненту у рекламі (Bhatia, 1992; BhatiaandRitchie, 2006; Martin, 2007; Kuppens 2010). Більшість дослідників дотримуються думки, що слово нерозривно пов'язане з концептом і цим пояснюється велика кількість англійських одиниць у сучасному світі.

У процесі розвитку суспільства паралельно відбувається розвиток мови, який завжди був відкритою системою, характерною ознакою якої є динамічність і мобільність. Реклама є одним з основних джерел англіцизмів в українській мові. Використання англіцизмів в рекламі сприяє появі ілюзії унікальності, тобто враження неповторності, значущості рекламованого товару або послуги. Саме тому багато фірм, рекламуючи свої товари або послуги, використовують англіцизми, адже їх незвичність і нестандартність форм привертають увагу споживача.

Для проведення кількісного і якісного аналізу функціонування іншомовних слів у рекламних текстах на інтернет-сайтах ми проаналізували популярні сайти ROZETKA.ua, OLX та UNITRADEEXPRESS (всього 120 текстів).

Методом суцільної вибірки ми виділили 50 іношомовних слів (переважно назви товарів та послуг) та проаналізували фактори, що сприяли їх вживанню у мовленні.

Серед екстралінгвістичних факторів важливим чинником, на думку мовознавців, маркетологів та спеціалістів інших галузей, є той факт, що знання англійської мови вважається престижним в наш час. Найчастіше люди, вживаючи англійські слова або вирази, хочуть справити враження освіченої людини, класного спеціалістатощо. Крім того, деякі рекламники часто не мають досвіду щоб створювати рекламу, яка відповідає вимогам часу, і копіюють англійську рекламу, заповнюючи рекламні тексти української національної мови англіцизмами такими (ростер, триммер, пейджер, іммобілайзер, спойлер, шок-сенсор, локер).

До лінгвістичних факторів можна віднести відсутність відповідного найменування умові-реципієнті (*спрей, віртуальний, оклюдер, небулайзер*). З появою нових предметів вжитку, в мову входить величезна кількість американізмів, і нам простіше використовувати вже наявні слова іншої мови, ніж винахо дитинові.

У нашому дослідженні ми виділили і групу слів, вживання яких у досліджуваних текстах видається не виправданим, оскільки у українській мові вони мають еквіваленти, зрозумілі широкій аудиторії. У деяких випадках вживання таких мовних одиниць може бути нерациональним, оскільки люди, які не знають англійської чи іншої іноземної мови, можуть не розуміти їх значення (*санітайзер, кулер, дисперсер, клінер*).

У переважній більшості випадків вживання таких слів пояснюється тим, що вони коротші, легше вимовляються, прозоріші за своєю етимологією, конкретніші за семантикою.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Про забезпечення функціонування української мови як державної: Закон України від 17.03.2020.
2. Bhatia, Tej K. and William S.Ritchie (2004). Bilingualism in the Global Media and Advertising. The Handbook of Bilingualism, 513-545.Oxford: Blackwall.
3. Kuppens An. H (2010). English in advertising: generic intertextuality in globalizing advertising environment. Applied Linguistics, 31(1):115-135.

4. Martin, Elisabeth (2002). Cultural images and different varieties in English and French television commercials. *English Today*. 18(4), 8-20.

УДК 81'255:821.111-312.9

ХИЖНЯК А.С., студентка 4 курсу
Науковий керівник – **БЕРЕГОВЕНКО Н.С.**, асистент
Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОГО КВАНТИФІКАТОРУ ALL НА МАТЕРІАЛІ РОМАНІВ ДЖ. К. РОУЛІНГ «ГАРРІ ПОТТЕР ТА ФІЛОСОФСЬКИЙ КАМІНЬ» ТА «ГАРРІ ПОТТЕР ТА ОРДЕН ФЕНІКСА»

У дослідженні розглядаються способи та прийоми перекладу англійського квантифікатора *all* на матеріалі романів Дж. Роулінг «Гаррі Поттер та філософський камінь» та «Гаррі Поттер та орден Фенікса». Визначається поняття квантифікатора в англійській мові. В ході дослідження було встановлено, що найпоширенішими перекладацькими трансформаціями, які залучаються для передачі англійських квантифікаторів українською мовою, є такі, а саме: калькування, еквівалентний переклад, вилучення, перmutація та генералізація.

Ключові слова: квантифікатор, перекладацькі трансформації, переклад.

Незважаючи на те, що лінгвістика останніх десятиріч збагатилась новими ідеями та напрямками, традиційні питання, зокрема, відтворення логіко-філософських категорій мовними засобами, залишаються, як завжди, актуальними.

Люди з давніх часів надавали дуже велике значення числам. Чи не найдавніший зв'язок числа зі словом встановлювався людьми в чаклунстві, у первісній магії, за допомогою якої людина сподівалася підкорити собі світ, полегшити свою долю. Чаклуни ототожнювали число зі словом так само, як слово з річчю або явищем. Комбінуючи числа, можна вплинути на події – ось головна задача числової магії, яка була особливо розвинена у вавілонян.

Поняття кількості є однією з найбільш загальних та фундаментальних логіко-філософських та лінгвофілософських категорій, являючи собою універсальну категорію, яка належить до найбільш загальних семантичних категорій мови, оскільки відображає реальні кількісні відношення у світі.

У нашому дослідженні ми розглядаємо одиниці, які позначають невизначену кількість і називаються квантифікаторами (також відомі як "*кванторні слова*"). Під терміном "*квантифікатор*" (із лат. *quantum* — скільки) розуміють слова, семантика яких характеризується високим ступенем узагальненості та які позначають неконкретну кількість типу: *all, any, each, either, every, (a) few, half, (a) little, alotof, many, more, much, none, some*. *Someta any* відносять до числа квантифікаторів лише тоді, якщо вони актуалізують кількісне значення. У назві цих слів відбита їхня характерна риса, яка полягає у відтворенні абстрактного і досить узагальненого за своєю природою значення кількості [1, с. 7].

У сучасній англійській мові існують різні класифікації квантифікаторів. Наприклад, Г. Лок визначає квантифікатори, як такі, що позначають кількість між *all* та *none*, і поділяє на неточні та точні. До неточних належать такі одиниці: *many, much, a lot of, several, some, any, (a) few, (a) little, fewer, less, more, most*. А точні квантифікатори визначаються числівниками *one, two, three* і так далі [3, с. 10].

У науковий обіг було введено новий термін неозначені квантифікатори (*vaguequantifier*), вербалізований засобами *many (more, most), several, some, few (fewest, fewer), a few* [2, с. 68].

Така класифікація включає п'ять видів квантифікаторів:

- квантифікатори інклюзивного значення: *all, both, each, half, every*;
- *some-* і *any-* слова як квантифікатори: *some, any*;
- квантифікатори ступеню кількості: *many, more, most, (a) few, fewer, less, fewest, enough, several, much, (a) little, least*;

- унітарні квантифікатори: *one*;
- негативні квантифікатори: *no, neither, none*.

Р. Квірк, С. Грінбаум та ін. поділяють цю групу слів на такі підгрупи:

- закрита система квантифікаторів, які у свою чергу діляться на:
- *many, (a) few, several* та ін., які вживаються зі злічуваними іменниками у множині;
- *much and (a) little* із незлічуваними іменниками;
- великий відкритий клас фразових квантифікаторів, поділених на:
- загально-розділові (*two pieces of news, a bit of information and etc.*);
- типово-розділові (*a slice of cake, a bowl of soup and etc.*);
- міри (*a round of butter and etc.*).

Однією з проблем перекладу квантифікаторів є співвідношення контексту автора й контексту перекладача. При перекладі контекст останнього дуже наближається до контексту першого. Критерієм збігу або, навпаки, є міра співвідношення даних дійсності.

Наступною проблемою перекладу слів-квантифікаторів – проблема точності й правильності. Кожен акт перекладу супроводжується тими чи іншими труднощами. Під час перекладу квантифікаторів перед перекладачем постає проблема вибору правильного відповідника в українській мові, який не суперечитиме нормам та не спотворюватиме друговір, випускання чи відтворювання одиниці, їх особливості вживання із злічуваними чи незлічуваними іменниками.

Отже, завдання перекладача – максимально точно і правильно відтворити оригінал застосовуючи трансформації та відповідники, вникнути у предметну галузь перекладу тексту, правильно зрозуміти зміст речень та смислові відношення.

Квантифікатор *all* походить від давньоанглійського слова *eall*, *P.Gmc. alnaz* (cf. *O.Fris., O.H.G. al, O.N. allr, Goth. alls*). Досліджувана одиниця часто вживається у постпозиції до особового займенника *they*. Здебільшого цей квантифікатор відтворюється при перекладі, але вказаний займенник випускається (1). Трапляються випадки, коли відтворюється і квантифікатор, і займенник, при цьому застосовується лексична трансформація перестановки (*пермутація*) (2). У випадках, коли *all* розташований у постпозиції до особового займенника *them*, прослідковується тенденція випускання квантифікатора у друготворі, що не впливає на зміст перекладу, перекладач застосовує у цьому випадку трансформаційний метод *вилучення* (3), щоб не порушувати мовних норм.

Пор. напр.:

(1) *Than he`d realized that nobody found this funny, because they were all so impressed at the way Harry had managed to stay on his bucking broomstick* (Potter, p.155).

— Але Мелфой побачив, що ніхто не сміється, бо всі були вражені тим, як Гаррі вдалося втриматися на мітлі, що намагалася його скинути (Поттер, с. 198).

(2) ***They all** smiled humorlessly* (Potter, p. 94).

— **Усі вони** невесело всміхнулися (Поттер, с. 93).

(3) *The elf straightened up, eyeing them all very malevolently, and apparently convinced that they could not hear him as he continued to mutter* (Potter, p. 108).

— Ельф випростався, глянув на них недобррозичливо і знову забурмотів, явно переконаний, що вони його не чують (Поттер, с. 105).

Квантифікатор *all* може бути розташований у постпозиції до займенника *we*. Перекладач у більшості випадків застосовує трансформацію *вилучення*, у зв'язку з неспівпадінням джерела мови і мови перекладу, а саме неспівпадінням мовних норм, які виступають у функції фільтра мовної системи. Напр.:

(4) *Yeah, wewe all surprised,` said George, because Percy got into a load of trouble about Crouch, there was an inquiry and everything* (Potter, p. 71).

— Ми теж були здивовані, — погодився Джордж, адже Персі мав купу неприємностей через Кравча, було розслідування (Поттер, с. 72).

У всіх випадках, коли квантифікатор перебуває у препозиції до вказівних займенників *this*(5), *those*(6) помітна чітко виражена тенденція до *вилучення* досліджуваної одиниці у

друготворі. Переклад, при цьому, залишається повністю адекватним. Помітно, що доволі часто *all* зустрічається у препозиції до присвійних займенників *your, our*, при цьому, у більшості випадків, квантифікатор повністю і адекватно відтворюється при перекладі, застосовується трансформація *генералізація* (7). Втім, нами засвідчені випадки, коли перекладач застосовує *вилучення* (8), це вмотивовано тим, що автор керувався нормами мови друготвору; намагався уникнути неприродного звучання мовленнєвого фрагмента. Пор. напр.:

(5) *How do you feel about all this, boy?* (Salinger, p. 38)

— *А що ти сам про це думаєш, хлопчику?* (Селінджер, с. 14);

(6) *And who's left all those Dungbombs outside the kitchen door?* (Potter, p.75)

— *А хто підкинув на кухонні двері какобомби?* (Поттер, с. 76)

(7) *As if we didn't know you get all your news, from those pestilential birds!* (Potter, p. 6)

— *Ніби, ми не знаємо, що ти всі новини отримуєш від тих смердючих птахів* (Поттер, с.

11).

(8) *We've eaten all our food and you still seem to have some* (Potter, p. 87).

— *Своє ми вже з'їли, а тут децю залишилося* (Поттер, с. 113).

Іноді перекладач використовує трансформацію *вилучення* у конструкції *of + Pron (pers.)*. Переклад при цьому залишається адекватним. Напр.:

(9) *Good luck, allof you* (Salinger, p. 35).

— *Бажаю перемоги* (Селінджер, с. 21).

Квантифікатор *all* трапляється у сталих виразах, на зразок *after all та at all*. На наш погляд, вказане слово у таких сталих виразах десемантизоване і не передає сему кількості. У випадку *after all* перекладач застосовує *еквівалентний* переклад, перефразовуючи вираз з мови оригіналу на мову перекладу словом *зрештою*, утворює новий сталий вираз. Такий переклад є достовірним, так як було повністю відтворено та передано зміст повідомлення. При перекладі *at all* застосовується лексична трансформація *вилучення*. Пор. напр.:

(10) *After all, they normally pretended she didn't have a sister* (Potter, p. 5).

— *Зрештою, вони завжди вдавали, ніби тієї сестри просто не існує* (Поттер, с. 10).

(11) *In fact, it was nearly midnight before the cat moved at all* (Potter, p. 6).

— *Ворухнулася вона, власне, майже опівночі* (Поттер, с. 12).

У випадках, коли *all* розташований у препозиції до іменників з власними (12) або загальними (13) назвами, квантифікатор відтворюється при перекладі, застосовується трансформація *калькування*. Крім того нами засвідчене чітке відтворення іменників власних та загальних назв у всіх випадках. Спорадично автор застосовує інверсію, вживаючи вказаний квантифікатор (14) у постпозиції до власних назв, при цьому *all* не відтворюється, застосовується *вилучення*. Пор. напр.:

(12) *After burning all the letters, he got out a hammer and nails and boarded up the cracks around the front and back doors so no one could go out* (Potter, p. 30).

— *Поспалювавши всі листи, він узяв молоток, цвяхи й позабивав дошками усі щілини навколо дверей, — тепер ніхто не міг би вийти на вулицю* (Поттер, с. 44);

(13) *If I don't, all the Slytherins, will think I'm just too scared to face Snape* (Potter, p. 176).

— *Бо інакше всі слизеринці подумают, що я боюся того Снейпа* (Поттер, с. 225);

(14) *The Wizengamot were all getting to their feet, talking, and gathering up their papers and packing them away* (Potter, p. 152).

— *Члени Чарворсуду всі підводилися, збирали свої нотатки* (Поттер, с. 146).

Іноді трапляються випадки, коли досліджувана одиниця зустрічається у препозиції до прислівника *over*. У більшості випадків, перекладач застосовує трансформацію *вилучення* з метою уникнення тавтологічних лексичних елементів (15), переклад при цьому залишається адекватним і не суперечить нормам української мови. Пор. напр.:

(15) *Harry must have had more hair cuts than the rest of the boys in his class put together, but it made no difference, his hair simply grew that way — all over the place* (Potter, p. 15).

—*Гаррі стригся, мабуть, частіше, ніж усі разом хлопці з його класу, але це не допомагало, бо його волосся однаково стирчало* (Поттер, с. 24);

Отже, дослідження показало, що в більшості випадків залучені такі трансформації як *вилучення та калькування*. Коли квантифікатор розташований у препозиції до іменників, таких як *day, night, time, summer*, які позначають певний проміжок часу перекладач застосовує *еквівалентний* переклад і досліджувана одиниця перекладається з допомогою слів "*власне*", "*завжди*", "*постійно*", "*цілий*", "*цілісіньке*". У поодиноких випадках автор застосовував лексичну трансформацію перестановки (*пермутацію*).

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Грачова І.Є. До питання про граматичний статус слів-квантифікаторів. Система і структура східнослов'янських мов: Зб. наук. пр. К.: Знання України, 2005. 12 с.
2. Карабан В.І., МейсДж. Translation from Ukrainian to English. Вінниця: Нова книга, 2003. 608 с.
3. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Вінниця: Нова книга, 2003. 459 с.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Камінь : РолінгДж. К. Гаррі Поттер і філософський камінь. К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2002. 319 с.
2. Орден :Ролінг Дж. К. Гаррі Поттер і Орден фенікса. К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2003. 815 с.
3. Order : Rowling J. K. Harry Potter and the Order of the Phoenix. U.S.A. : Scholastic Publishing, 2003. 766р.
4. Stone : Rowling J. K. Harry Potter and the Philosopher's Stone. U.S.A. : Scholastic Publishing, 1997. 223 p.

УДК 811.111'25/'373.7

ШЕВЧУК О.П., студент I курсу
Науковий керівник – **ПИЛИПЕНКО І.О.**, асистент
Білоцерківський національний аграрний університет
oleg.shevchu.01@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

У статті йдеться про фразеологізми англійської мови. Простежено та проаналізовано способи походження англійських фразеологізмів. Наведені деякі еквіваленти їх перекладу в інших мовах.

Ключові слова. фразеологізми, національна специфіка, запозичені фразеологічні одиниці, традиції та звичаї.

При вивченні мови ми нерідко зустрічаємо стійкі вирази, перекласти які буває дуже важко. Ідіоми або фразеологізми (від грец., - власний, властивий) - це притаманне будь-якій мові неподільне словосполучення, значення якого не впливає зі значень складових його компонентів. Фразеологізми дуже яскраво відображають своєрідність укладу життя, накопичують в собі сукупність культури та менталітету народу, унікальний спосіб його образного мислення, створюють його мовну картину світу.

Якщо перекладати ідіоми дослівно, вийде нісенітниця. Наприклад: «You are pulling my leg!» Дослівно це буде перекладатися так: «Ви смикаєте мене за ногу!», Але насправді правильно це буде звучати так: «Ви морочите мені голову!». В українській мові теж є такі ідіоми. Наприклад: «**Сісти на голову**». Іноземець може і не зрозуміти, що саме цей вислів означає. Отже, знання фразеологізмів важливо у вивченні будь-якої іноземної мови.

Сучасна англійська мова налічує понад 25000 фразеологізмів. Без знання фразеології неможливо оцінити яскравість та виразність мови, зрозуміти жарт, гру слів, а

іноді просто сенс всього висловлювання. В ідіомах зустрічається багато архаїзмів, тобто старих, тепер незрозумілих слів. Без них ідіома розсипається на окремі слова і вже сама нічого не означає. Наприклад, в англійській ідіомі *to beat somebody's back and call*- український еквівалент: бути на побігеньках, слово *beck* є архаїзмом і ніде, крім даного фразеологізму не зустрічається. Часто фразеологізм залишається надбанням лише однієї мови.

Винятком є так звані фразеологічні кальки. Всі знають український фразеологізм «коли рак на горі свисне». У різних мовах можна знайти відповідні еквіваленти цього фразеологізму.

when pigs fly- дослівно: *коли полетять свині*- англійська мова;

quand les poules auront des dents - дослівно: *коли у курей будуть зуби* - французька мова;

cuando la rana escríen pelos - дослівно: *коли у жаб з'явиться шерсть* - іспанська мова;

wenn die Hund mit dem Schwanz bellen - дослівно: *коли собаки загавкають хвостами*- німецька мова.

За походженням англійські фразеологізми можна розділити на дві групи:

- Споконвічно англійські фразеологічні одиниці
- Запозичені фразеологічні одиниці.

I. Споконвічно англійські фразеологізми пов'язані з традиціями, звичаями і повір'ями англійського народу, а також з реаліями, переказами, історичними фактами.

1. Ідіоми, що відображають традиції та звичаї англійського народу: *Baker's dozen*- чортова дюжина (за старовинним англійською звичаєм, торговці хлібом отримували від булочників 13 хлібін замість 12, причому тринадцятий йшов в рахунок доходу торговців).

2. Ідіоми, пов'язані з англійською історією і реаліями: *Carry coal to Newcastle* - возити вугілля в Ньюкасл (тобто возити що-небудь туди, де цього і так достатньо; Ньюкасл - центр англійської вугільної промисловості).

3. Ідіоми, пов'язані з іменами англійських письменників, вчених, королів і ін.

A good Jack makes a good Gill - якщо Джек хороший, то і Джилл хороша;

4. Ідіоми, пов'язані з повір'ями: *A black sheep* - паршива вівця, ганьба в сім'ї (за старим повір'ям, чорна вівця відзначена печаткою диявола); Український еквівалент: У сім'ї не без виродка;

5. Джерелом багатьох англійських фразеологізмів є англійська художня література. Твори відомого англійського класика У. Шекспіра є найбільш важливими за кількістю фразеологізмів, що збагатили англійську мову.

A fool's paradise («Ромео і Джульєтта») - примарне щастя, світ фантазій; *To be or not to be?* («Гамлет») - бути чи не бути? *Cakes and ale* («Дванадцята ніч») - пироги і пиво (безтурботні веселощі, насолода життям).

Крім Шекспіра, багато інших письменників збагатили англійський фразеологічний фонд.

Never say die - (Чарльз Діккенс «Давид Копперфільд») - не падай духом;

A bag of bones - (Чарльз Діккенс «Олівер Твіст») - шкіра та кістки;

Vanity Fair - (У. Теккерей «Ярмарок марнославства») - ярмарок марнославства.

6. Фразеологізми біблійного походження зустрічаються дуже

часто: *Loaves and fishes* означає земні блага. *Loaves* - хліб і *fishes* - риба вживаються в євангельському переказі про те, як Христос нагодував п'ятьма хлібами і двома рибами сотні людей, що зібралися слухати його;

the apple of Sodom означає красивий, але гнилий плід, оманливий успіх; *forbidden fruit* - заборонений плід; *Juda's kiss* - поцілунок Іуди;

7. Велике число англійських фразеологізмів пов'язано з античною міфологією, історією та літературою. Багато з них носять інтернаціональний характер, так як зустрічаються в багатьох мовах.

Achilles' heel- ахіллесова п'ята; *the apple of discord*- яблуко розбрату; *the golden age* - золотий вік; *Pandora's box* - ящик Пандори.

8. Фразеологізми в англійській мові в своїй більшості є споконвічно англійськими оборотами, автори яких невідомі: Have a bee in one's bonnet - носитися з якою-небудь ідеєю, бути божевільним на чому-небудь; In for a penny, in for a pound - ризикнув на пенні, ризикуй і на фунт;

II. До другої групи належать фразеологічні одиниці, запозичені з різних мов.

1. Фразеологічні запозичення з німецької мови нечисленні:

Blood and iron - залізо і кров, нещадне застосування сили - принцип політики Бісмарка, який прагнув об'єднати Німеччину силою пруської зброї;

Speech is silver, silence is golden - слова - срібло, мовчання - золото, прислів'я вперше зустрічається у Томаса Карлейля.

2. В англійській мові є всього кілька фразеологізмів, запозичених з іспанської мови:

blue blood - блакитна кров, аристократичне походження;

the fifth column - п'ята колона, таємні посібники ворога. Вираз виник під час громадянської війни в Іспанії, коли фашистський генерал Мола, облягав Мадрид чотирма колонами, заявив населенню Мадрида, що в місті у нього є п'ята колона;

3. З датської мови:

An ugly duckling - «бридке каченя», людина, яка несправедливо оцінена іншими; за казкою Г. Х. Андерсена про гидке каченя, який виріс і став прекрасним лебедем.

4. З китайської мови:

To lose face - втратити престиж, бути приниженим, збезчещеним.

5. Фразеологізми, висхідні до арабської літератури:

З казок «Тисячі і однієї ночі» в англійську мову прийшло кілька виразів:

Aladdin's lamp - чарівна лампа Аладдіна- талісман, що виконує всі бажання свого власника; rub the lamp - легко здійснити своє бажання; an open sesame - «сезам, відкрийся!», швидкий і легкий спосіб досягнення чого-небудь - магичні слова, за допомогою яких відкривалися двері в печеру розбійників в казці «Алі-Баба і сорок розбійників».

Способи походження англійських ідіом різноманітні і в кожному окремому випадку індивідуальні. Вивчаючи походження англійських фразеологізмів, можна дізнатися багато цікавого з області мовознавства, історії, релігії, країнознавства англійських країн.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Селіванова О.О. Нарисиз української фразеології (психологічний та етнокультурний аспекти). Черкаси: Брама, 2004.
2. Словник фразеологізмів української мови / Укл.: В.М. Білоноженко та ін. К.: Наук.думка, 2003. 1104 с.
3. Oxford Advanced Learner's Dictionary. – Oxford: Oxford University Press, 2004. – 1540 p.
4. Collins Cobuild Dictionary of Idioms. – Harper Collins Publishers, 2003. – 410 p.

УДК 811.111-255.4:811.161.2

ШУЛЬГА Л. І., студентка 4 курсу

Науковий керівник – **БЕРЕГОВЕНКО Н.С.**, асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

ІНВЕРСІЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПЕРЕДАЧІ ПІД ЧАС ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ В ПОЕТИЧНИХ ТЕКСТАХ

Дослідження присвячене дослідженню інверсії в англійській мові та шляхів її передачі під час перекладу українською в поетичних текстах. У роботі визначені поняття інверсії, описані її основні функції, типи та загальні випадки вживання. Дана характеристика шляхів перекладу інверсованих англійських речень українською мовою.

Крім того, була зроблена спроба узагальнити різні класифікації функцій та типів інверсії І. В. Арнольд, І. Р. Гальперіна, А. Н. Мороховського й А. І. Смирницького. У дослідженні висвітлено проблеми перекладу емфатичних інверсованих конструкцій, створено список лексичних та граматичних трансформацій для адекватного перекладу різних типів інверсії. Зрештою, у статті порівнюються різні типи та функції інверсії на прикладах поезій Е. По й С. Колріджа. На підставі проведеного дослідження були сформульовані висновки.

Ключові слова: інверсія, поезія, переклад, перекладацькі трансформації.

Вивчення та дослідження інверсії в англійській мові належить до актуальних проблем лексикології, стилістики та граматики, що знаходить підтвердження численними розвідками, які розкривають різні аспекти (І. В. Арнольд, О. С. Ахманова, І. Р. Гальперін, В. Н. Комісаров, В. Birner, P. Culicover, A. Radford.) цього явища.

Актуальність обраної теми становить неабиякий інтерес у контексті прагматичного вживання і шляхів перекладу інверсії українською мовою, чим і зумовлена потреба такого дослідження.

Мета дослідження полягає у відтворенні значення інверсії в англійській мові та особливостей її перекладу українською в межах поетичного тексту.

Реалізація поставленої мети передбачає вирішення таких завдань:

- ✓ визначити поняття інверсії, її функції та типи в англійській мові;
- ✓ схарактеризувати випадки вживання зворотного порядку слів;
- ✓ з'ясувати проблеми та шляхи перекладу інверсованих англійських речень українською мовою;
- ✓ проаналізувати особливості передачі інверсії в поезіях Е. А. По та С. Т. Колріджа українською мовою.

Порядок слів в англійському реченні має чітко встановлений характер. Його зміна може призвести до деформації зв'язків між словами, а значить, і до зміни змісту, закладеного в реченні.

Порушення звичного порядку розташування членів речення, в результаті якого який-небудь елемент виявляється виділеним і набуває особливих конотацій емоційності або експресивності, називається *інверсією* [2, с. 219].

При інвертованому порядку слів виділяється все нове, яке дається як присудок або додаток: додаток тому, що він поставлений на перше місце, а присудок тому, що на нього падає наголос як на кінцевий елемент висловлювання. Це особливо поширено в поезії, де присудок часто ставиться в кінці рядка.

За класифікацією І. В. Арнольд виділяють наступні основні функції інверсії: граматичну, стилістичну, функцію інтенсифікації та емоційно-експресивну функцію [2, с. 219-220].

Щодо типів непрямого порядку слів А. Н. Мороховський та І. Р. Гальперін виокремлюють граматичну та стилістичну інверсії. До того ж, В. М. Алпатов виділяє такі два різновиди зворотного порядку слів: перший пов'язаний з актуальним членуванням речення, а другий різновид пов'язаний із незвичним порядком слів у словосполученні. За своєю формою О. І. Смирницький та А. Н. Мороховський розрізняють повну і часткову інверсії. По суті своєї синтаксичної конструкції М. Б. Арістов також класифікує два типи інверсії: дієслівну та інверсію прямого додатка [1, с. 52-55; 3, с. 186-189].

Найпоширенішими випадками вживання зворотного порядку слів вважають використання інверсій у питаннях, умовних реченнях, реченнях із заперечними, обмежувальними частками, прислівниками та сполучниками й інші [4, с. 71-76].

Однією з найважливіших проблем сучасного перекладознавства є розв'язання питання адекватності перекладу, зіставлення суті вихідного та цільового текстів і мовленнєвих засобів, що передають цю суть. Серед найпоширеніших шляхів перекладу інверсії можна виділити наступні: конкретизація значення; додавання; антонімічний переклад; компресія; компенсація значення; пермутація; членування речення; та цілісне перетворення (тобто зміна структури всього речення).

Крім того, ми проаналізували 6 поезій Е. А. По та 6 поезій С. Т. Колріджа, і визначили 18 випадків вживання інверсії, їх функції та типи. Можемо стверджувати, що найчастіше використовувалися повний та граматичний типи інверсії, що виконували завжди граматичну і, в більшості, стилістичну та функцію інтенсифікації.

Отже, в ході нашого дослідження ми визначили поняття інверсії, яке полягає у відхиленні від традиційного порядку членів речення, надає значний стилістичний та граматичний ефекти, виділяючи та підсилюючи певні слова або висловлювання. По-перше, розглянувши різні функції інверсії, ми можемо зробити висновок про те, що за класифікацією І. В. Арнольд виділяють граматичну, стилістичну, функцію інтенсифікації та емоційно-експресивну функцію. Крім того, ми описали кілька різних класифікацій типів інверсії. Так А. Н. Мороховський, І. Р. Гальперін та О. І. Смирницький виокремлюють граматичну, стилістичну, повну і часткову інверсії. По суті своєї синтаксичної конструкції М. Б. Арістов також класифікує дієслівну та інверсію прямого додатка. По-друге, ми розглянули класифікації О. І. Смирницького й І. В. Арнольд, та узагальнили кілька інших прикладів вживання інверсії, на базі яких і описали кожен із випадків. По-третє, ми з'ясували проблеми та шляхи перекладу інверсованих англійських речень українською мовою, що підтверджує наступне: адекватність перекладу визначається як узгодженість між перекладом та оригіналом у регулятивному впливові на одержувача. По-четверте, проаналізувавши особливості передачі інверсії у поезіях Е. А. По та С. Т. Колріджа українською мовою, ми дійшли висновку, що переклад інверсії потребує не лише знань окремих її видів та функцій, але й використання відповідних лексико-граматичних трансформацій для її адекватного перекладу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Арістов М. Б. Основи перекладу. Москва.: Вид. літ. ін. мовами, 1959. 52-55с.
2. Арнольд І. В. Стилістика сучасної англійської мови.: Стилістика декодування. М.: Просвіта, 1990. 67-222с.
3. Гальперін І. Р. Нариси зі стилістики англійської мови. М., 1958. 186-189 с.
4. Смирницький, О. І. Синтаксис англійської мови. Москва.: Вид. літ. ін. мовами, 1957. 71-76 с.

УДК 811.133.1/.161.2'25-051

ШУЛЬГА Л. І., студентка 4 курсу ФПЛ
Науковий керівник – **БУДУГАЙ О.Д.**, канд. філол. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
lia1628922@gmail.com

ВНЕСОК АНАТОЛЯ ПЕРЕПАДІ В УКРАЇНСЬКУ СКАРБНИЦЮ ПЕРЕКЛАДНОЇ ЛІТЕРАТУРИ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

У статті окреслено внесок видатного українського перекладача Анатолія Перепаді у збагачення вітчизняної скарбниці перекладної літератури, зокрема творів франкомовних авторів.

Ключові слова: перекладна література, проза, перекладацька діяльність, французька мова.

Українська перекладацька школа має цілу плеяду митців різних епох, які збагатили вітчизняну культурну скарбницю творами перекладної літератури. Шістдесятниця М. Коцюбинська підкреслила вагому роль праці перекладача на ниві красного письменства: «Розгалужене й широкоохопне перекладацтво вливає в літературу нову кров, компенсує її нестачі і стимулює нові шукання» [1, с. 69].

Мета дослідження – виявити обсяг і значення внеску видатного українського перекладача Анатолія Перепаді у збагачення вітчизняної скарбниці перекладної літератури, зокрема творів франкомовних авторів. Ізтворами на французькій мові наші майстри перекладу почали працювати ще в минулі століття. Багато часу минуло від періоду праці письменниці Марії Вілінської (Марка Вовчка) над романами Жуля Верна. Цей процес триває і нині. Український читач і сьогодні отримує якісні переклади творів франкомовних авторів сучасності. У нього є такі якісні взірці, як доробок Анатолія Перепаді.

Ким він увійшов у нашу культуру? Леонід Фінберг писав: «Анатоль Перепадя належав до когорти шістдесятників-дисидентів – тих, хто за темних часів історії забезпечив тяглість української ліберальної культури. Він поширював самвидав і допомагав засудженим, не йшов на моральні компроміси із владою, зберігаючи людську гідність» [3].

Анатоль Перепадя дав українцям можливість читання видатних творів таких талановитих французьких письменників: «Лілея долини» О. де Бальзака; «Поцілунок, дарований прокаженому», «Мавпуля», «Агнець», «Старосвітський хлопчик», «Гадючник», «Дорога в нікуди» Ф. Моріака; «Планета людей», «Нічний політ», «Лист до заручника», «Маленький принц» А. де Сент-Екзюпері; «Чума», «Сторонній», «Падіння» А. Камю; «Благовіщення Діві Марії» П. Клоделя; «У пошуках утраченого часу» (7 томів) М. Пруста; «Гаргантюа та Пантагрюель» Ф. Рабле; «Думки» Б. Паскаля та багато інших.

Анатоль Перепадя вже увійшов в історію своєю подвижницькою працею як перекладач українською мовою семитомного циклу романів Марселя Пруста «У пошуках утраченого часу». Цього не вдалося зробити самотужки нікому зі Східної та Центральної Європи: втручались якісь містичні сили, чеський, польський та російський перекладачі помирали після п'ятого тому. Перепадя на цьому етапі також мав серйозні проблеми з серцем, однак блискуче завершив роботу. Після цього він здійснив також переклад п'яти книг Франсуа Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель». Друзі з когорти перекладачів та письменників називали великого перекладача «наш Пантагрюель». Саме так він колись любив про себе казати.

Анатоль Олексійович Перепадя народився 23 серпня 1935 року в місті Олександрія Кіровоградської області. Закінчив факультет журналістики Київського університету імені Тараса Шевченка. А. Перепадя почав читати європейську літературу польською та чеською мовами ще в студентстві, хоча й не вивчав їх в університеті. Перекладач розповідав, що на факультеті журналістики у Києві, де він навчався, йому не хотіли ставити залік із французької мови. Проте згодом він почав добре давати раду романським мовам.

Два роки Анатоль Олексійович працював за фахом на Сумщині, потім дванадцять років – по київських видавництвах. Анатолія Перепадю звільнили з видавництва «Дніпро» після того, як вони із Іваном Світличним передали Івану Кошелівцю посмертний архів Василя Симоненка. Перепадя був тоді для влади одним із «буржуазних націоналістів», які викрали антирадянські вірші Василя Симоненка, котрих він ніколи не друкував в Україні через заборону, й передали їх за кордон.

Останнім місцем роботи перекладача було видавництво «Веселка», звідки він був також звільнений в 1971 році. З тих пір А. Перепадя мав самостійно шукати замовників для перекладів творів, а в суспільстві мав виправдовуватись, чому він був так званим «дармоїдом». Згодом йому почали погрожувати висилкою з Києва. Але профспілкова організація «Комітет київських літераторів» запросила Анатолія Перепадю до себе, де він познайомився з перекладачем Сергієм Борщевським, поетесою Валентиною Давиденкото всесвітньо відомим інтелектуалом Валерієм Курінським. Тоді митець почав власну справу. Він перекладав українською з більшості романських мов – італійської, іспанської, португальської, каталанської, та найчисельнішими є його переклади з французької мови. А. Перепадя загинув у результаті катастрофи: 9 червня 2008 року його збила швидкісна машина. Він їхав на своєму велосипеді. Винуватець трагедії залишився невідомим.

Але читачам залишилася його безцінна спадщина. Мову Анатолія Перепаді та Миколи Лукаша шістдесятник Євген Сверстюк характеризував свого часу так: «Ми розуміли, що

їхні тексти і стануть розвитком словників української мови». І не зайвим буде знову нагадати: підрадянські перекладачі – то були більше, ніж перекладачі; завдяки їм світове письменство говорило мовою українських письменників, чий голос нещадно душила цензура» [3].

Мовні питання, чистота й точність перекладу завжди хвилювали А. Перепадю. Як свідчив Анатолій Лучка, автор перекладу прози Марселя Пруста із сумом казав: «Пруста в Україні так і не усвідомили, натомість переймаються, як перекладати російські матюки»[3].

Перекладач відомий також як лауреат багатьох перекладацьких премій. Зокрема А. Перепадяє наразі єдиний двічі лауреат премії «Сковорода», яку Амбасада Франції присуджує за найкращий переклад, здійснений у рамках однойменної програми. Крім того, він кавалер французького Ордену мистецтва й літератури Золотих Академічних пальм та лауреат французько-української премії імені Миколи Зерова.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Коцюбинська М. М. Тихий стоїцизм Григорія Кочура /Слово і час. 2006. №6. С. 68-75.
2. Лучка А. Наш Пантагрюель. ЛітАкцент. Червень. 2008. URL: <http://litakcent.com/2008/06/25/anatolij-luchka-nash-pantagruel/>
3. Фінберг Л. Пам'яті Анатолія Перепаді / Критика. Квітень. 2010. URL: <https://krytyka.com/ua/articles/pamyati-anatolya-perepadi>.

УДК 811.111'25:801.631.51

ПАРХОМЕЦЬ С.П., студентка 2 курсу
Науковий керівник – **ТАРАСЮК А.М.**
Білоцерківський національний аграрний університет
sofikasofika26@gmail.com

TRANSLATION ASPECTS OF MODERN ENGLISH ABBREVIATIONS

The article identifies the main types of abbreviations. It has been found that lexical abbreviations are used both in writing and verbally, and graphic abbreviations are used only in writing. It is noted that the main purpose of the shortenings is to save speech effort and volume of text. Ways to translate English abbreviations are given.

Keywords: abbreviation, shortening, acronym, initialism, truncation.

During the period of the powerful development of various fields of science and technology, a large number of new concepts appear, and therefore terms and common words, are used to denote them. We have a current tendency to simplify and accelerate the process of information exchange, and there is a need for abbreviations, especially in the scientific and technical literature, which is the most widely used area of complex and multicomponent terms.

Usually, scholars distinguish between lexical and grammatical varieties of abbreviations.

Graphic abbreviations

Lexical abbreviations can be used both verbally and in written communication, while graphics are only present in writing, in oral they are replaced by the full form of a word or phrase, such as bldg (building), govt (government);

very common are graphic abbreviations in the days of the week (Mon - Monday), months (Jan - January), US states (Calif - California), honorifics (Mr., Ms., Dr. - Mister, Miss, Doctor), military ranks (Col. - colonel), scholastic degrees (DM - Doctor of Medicine), units of time, length, weight (sec - second, ft - foot / feet) and more. [1]

Very commonly used graphic abbreviations are in online communication: AFAIK - as far as I know, IMHO - in my humble opinion, ICBW - I could be wrong; also because of the desire to

save space for headlines, journalists often resort to it [5]: CND - the Campaign for Nuclear Disarmament, MLF - multilateral nuclear force, FCPA - Foreign Corrupt Practices Act.

A solitary unit of graphical abbreviations is the abbreviation of Latin origin, which in the field of oral communication is decoded in both Latin and English; such are, for example, cf. - conferre (compare), loc.cit. - locus citato (in the passage cited), e.g. - for example (exempli gratia), p.m. - post meridiem (in the afternoon), etc.

Lexical abbreviations

Lexical abbreviations are used both in writing and orally and are divided into abbreviations, truncations and contamination. The abbreviations are divided into: initialisms which are short words derived from the first letters of a complex phrase. They are divided into acronyms and abbreviations. An acronym is a word formed from the first letter or letters of a compound word or phrase: MYRA = Multiyear Rescheduling Agreement; ECU = European Currency Unit and more. The resulting set of letters is pronounced as a word, not a single letter, according to all rules of reading in English. Abbreviations contain mostly consonants and are pronounced as separate letters of the English alphabet: IMF - International Monetary Fund. [2]

Truncations are also heterogeneous in structure. They are divided into components and graphics. Truncations are read as words, and graphic abbreviations do not have their own sound form. These include: sis - sister, telly - television, vator - elevator.

Abbreviations, which, in addition to the names of organizations, denote economic terms, are pronounced as consecutive letters of the alphabet: ABC = activity based costing, GNP = gross national product, and include examples of omissions or, more rarely, adding letters: SSR = Committee on Commodity Problems, CCL = customs clearance. [4]

Contaminations are divided into:

1. Full - is a merger of two truncated bases: bleen (blue + green) - blue-green color of water; biotecture (biological + architecture) - an organic combination of architectural projects with biological elements; blandiose (bland + grandiose), which claims to be great, exclusive; [3]

2. Partial - formed by merging the truncated base of one word with the full form of another: carfast (car breakfast) - breakfast while driving; civiltary (civilian military) - retired military; deskfast (desk breakfast) - consume food at the desk without breaking away from work; [3]

3. Portmanteau - haplogogies which have a common sound at the intersection of two components: sheeple (sheep people); winterval (winter interval); black accent. [3]

The analysis of the translation of abbreviations shows that among the methods used for their translation are the selection of appropriate equivalents of PC (personal computer) – ПК (персональний комп'ютер), transcoding (NATO = North Atlantic Treaty Organization - НАТО), rarely descriptive method (VG <variable geometry is used to refer to an airplane, in Ukrainian it sounds like «літак із крилом геометрії, яке змінюється») and a way to borrow words into the language of translation (ENEL = фірма ENEL).

Therefore, the abbreviations are divided into lexical and graphic. Lexical, in turn, is divided into abbreviations (divided into acronyms and abbreviations), truncation and contamination, and is used in oral and written speech.

Graphic abbreviations are only used in writing (the full word is used verbally) to denote days of the week, months, US states, honorifics, military ranks, scholastic degrees, units of time, length, weight, as well as in online communication. A solitary unit of graphical abbreviations are the shortening of Latin origin. The methods for translating abbreviations include the selection of appropriate equivalents, transcoding, rarely a descriptive method, and a way of borrowing words into the language of translation.

REFERENCES

1. Кульгавова Л.В. Лексикологія англійського мови. - М.: Восток-Запад, АСТ, 2003. 512с.
2. Корнева З., Глінка Н. Новітні абрєвіатури та скорочення в англійських економічних текстах та їх переклад українською мовою. Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. 2008. № 4. С. 308–312.

3. Зацний Ю., Янков А. Інновації в словниковому складі англійської мови початку ХХІ ст.: англо-український словник. Вінниця : Нова книга, 2008. 360 с.

4. Максимова Т. Англо-русский словарь сокращений. Экономическая терминология. Москва: АСТ; Восток-Запад, 2007. 189 с.

5. Nikolenko A.G. English Lexicology. Vinnitsia: Nova Knyha, 2007. 528p.

УДК: 81'255:811.133.1-1

ПАМПУХА А.О., студентка 4 курсу

Науковий керівник – **СТОЛБЕЦЬКА С.Б.**

Білоцерківський національний аграрний університет

pampukha67@gmail.com

ОСНОВНІ СКЛАДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ ФРАНЦУЗЬКИХ ПОЕТИЧНИХ ТВОРІВ НА ПРИКЛАДІ ВІРШУ ЖАКА ПРЕВЕРА «CHANSON DE L'OISELEUR»

Робота розглядає проблему перекладу поетичних творів з французької мови на українську з погляду дотримання стилістичних та структурних норм української поезії. Були розглянуті основні складності даного типу перекладу та проаналізовано шляхи їх подолання на базі дослідження офіційного перекладу поетичного твору.

Ключові слова: переклад поетичних творів, рима, римування, тропи, еквівалент.

Chanson De L'Oiseleur

L'oiseau qui vole si doucement
L'oiseau rouge et tiède comme le sang
L'oiseau si tendre l'oiseau moqueur
L'oiseau qui soudain prend peur

L'oiseau qui soudain se cogne
L'oiseau qui voudrait s'enfuir
L'oiseau seul et affolé
L'oiseau qui voudrait vivre

L'oiseau qui voudrait chanter
L'oiseau qui voudrait crier
L'oiseau rouge et tiède comme le sang
L'oiseau qui vole si doucement
C'est ton coeur jolie enfant
Ton coeur qui bat de l'aile si tristement
Contre ton sein si dur si blanc

Jacques Prevert [1]

Пісенька птахолова

Птах що не раз висоту боров
Птах червоний і теплий як кров
Птах-пересмішник птах перелітний
Птах дякливий такий тендітний

Каменем падає крильми тріпоче
Рветься з тенет на волю хоче
Птах самотній немов сирота
Птах о як він любить життя

Птахові так хотілось кричати
Птах червоний і теплий як кров
Птах що не раз висоту боров
Це серце твоє кохана дитино
Так сумно б'є крилом без упину
У грудях твоїх самотинно.

О.Жупанський[3, с.154]

Об'єктом даної роботи є головні складнощі в процесі перекладу французьких поетичних творів.

Предметом дослідження є вірш французького поета Ж. Превера «Chanson De L'Oiseleur» та його переклад на українську О.Жупанського.

Мета: дослідити основні складнощі перекладу поетичних творів з французької мови на українську, виділити основні особливості перекладу французької поезії. .

Розгляд та дослідження наукових праць на тему перекладу поезії надають можливість сформулювати його головну особливість та складність, а саме неможливість семантичного чи прямого, дослівного перекладу. Поетичні твори відрізняються від віршованого мовлення, в той час як останнє є просто ритмічним малюнком що покликаний привертати увагу та полегшити запам'ятовування змісту, поезія конденсує в собі образи та емоційність, конотація яких має таке ж, або навіть більше значення ніж їх денотативна складова.

Складові поетичного твору не просто тісно пов'язані, а залежать один від одного, граматична будова, фонетичний малюнок, лексичні та синтаксичні особливості, при зміні будь-якої складової частини мотиву, думки чи конотації віршу можуть бути втрачені. Саме в цьому постає задача перекладача — обмежений розміром, римою, кількістю складів та строф він повинен відтворити поетичний твір таким чином, щоб в ньому збереглась ідейна та емоційна конотація твору, його будова та, що не менш важливо, ідіостиль автора. Варто пам'ятати, що метою перекладу є не створення нового, схожого на оригінал твору в мові перекладу, а власне переклад поезії, перенесення особливостей та тонкостей поезії автора на іншу мову.

Варто зазначити найважливіші особливості перекладу віршів, першою з яких є те, що образи у творі мають відповідати культурологічному аспекту мови перекладу, адже символи та їх значення в певних культурах можуть не просто відрізнятися, а бути протилежними. Наприклад, дракон в західних країнах є негативним символом, що несе конотацію жадібності, жорстокості та смерті, в східних культурах дракони є символом процвітання, мудрості, захисту та гарної вдачі. Ще одним яскравим прикладом є білий колір. На заході він асоціюється з миром, щастям, невинністю, тоді як на сході це колір жалоби. Отже, важливою є відповідність символів; у разі неможливості їх варто замінити на еквівалентні.

Другою важливою особливістю перекладу поезії є відповідність зовнішньої структури та форми, а саме тропів, рими, римування. Переклад поетичних творів вимагає дотримання та збереження форми оригіналу. Часом, це не завжди вдається перекладачеві, перш за все через вплив національних особливостей, вимоги збереження розміру, рими віршів, навіть через довжину слів.

Наприкладів іршу Жака Превера «Chanson De L'oiseleur» показана близька передача ритмічного малюнку твору. Через стилістичні та граматичні особливості української мови створення конгруентної (ідентичної) структури не є можливим. Для адекватного перекладу даного твору необхідним було використання семантичних та структурних перетворень. Розбіжності можуть виражатися в зміні семантичних компонентів, граматичних форм, стилістичного статусу стропа.

Перша строфа віршу була передана ідентично, збережені образи, символи та власне структура. Рима, римування і ритмічний малюнок збереглися без істотних змін.

В другій строфі твору була використана заміна ритмічного статусу топу, а саме, перерване римування оригіналу було передане суміжним римуванням мови перекладу, що пояснюється різницею в мелодиці французької та української, та поетичною традицією української поезики, в якій є невластивим використання перерваного римування.

Третя строфа римована за допомогою терційного методу, що було відтворено в мові перекладу шляхом зміни малюнка строфа, але із збереженням його форми.[2,с.156-312]

У багатьох рядках віршу було використане семантичне перетворення (додавання слів, зміна граматичної форми слова у 6;7;8;13;15 рядках.).

З цього можна зробити висновок, що, попри те, що метою перекладу таких текстів лишається адекватна адаптація тексту з мови оригіналу на мову перекладу шляхом відтворення, перш за все, ідейно вміщеної в рядки, перекладач мусить звертати увагу на не менш важливі стилістичні, граматичні, метричні та структурні складнощі, ідіостиль автора, культурологічну відповідність. Лише з урахуванням цих особливостей поезія може вважатися не просто переспівом, а перекладеним витвором літературного мистецтва.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Histoire d'un livre : Paroles de Jacques Prévert [archive] sur Gallimard.fr
2. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ.ВЦ «Академія», 2007. Т. 2: М.Я. 624 с.
3. Превер, Жак. Видовище: Поезії / Пер. з французької. Упоряд.: Михайлина Коцюбинська, Олег Жупанський. Авт. передм. Михайлина Коцюбинська. К.: Основи, 1993. 278 с

УДК 378.147:81'243:004

БОНДАРЧУК В.І., студентка 4 курсу
Науковий керівник – **РЄЗНІК В.Г.**, ст.викладач
Білоцерківський національний аграрний університет

ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ LMSMOODLE У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Тези присвячено розгляду теоретичних питань інформаційно-комунікаційних можливостей системи Moodle в цілому, а також пропонується певна методика роботи з найбільш перспективним інструментарієм Moodle для створення електронних курсів для вивчення іноземних мов. Робиться висновок про доцільність використання у навчальному процесі ЗВО поряд з традиційною формою навчання іноземної мови, електронних курсів на платформі LMS Moodle.

Ключові слова: дистанційні технології, Moodle, LMS, HotPotatoes

Сучасний світ розвивається стрімкими темпами, що змушує студентів навчатися та добре орієнтуватися в інформації, володіти навичками пошуку й аналізу потрібних їм навчальних джерел. Впровадження дистанційної технології навчання в українських закладах вищої освіти з'явилося не так недавно. Тому на даний момент актуальним є питання про особливості [3] дистанційної освіти та перспективи її впровадження.

Майже всі ЗВО України вже впровадили в навчальний процес систему дистанційного навчання «Модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище» (ModularObject-OrientedDynamicLearningEnvironment, Moodle).

Система Moodle належить до систем управління навчанням - LearningManagementSystem, LMS - що дозволяє проектувати, створювати і редагувати роботу з ресурсами інформаційно-освітнього середовища ЗВО [2].

Використання LMS Moodle формує інформаційно-освітнє середовище, що компенсує недолік особистого спілкування педагога зі студентами у заочній або дистанційній формі навчання та доповнює очну форму завдяки технологіям, що застосовуються при розробці електронних курсів [2. С. 7].

Користуючись виключно довідковою системою, викладач має можливість самостійно детально розробити навчальний курс з будь-якої навчальної дисципліни. Такий курс повинен складатися з :

- інформаційно-діяльнісного контенту (форуми, wiki-проекти, онлайнконсультації з викладачем, методичні вказівки, лекції, тести, ситуаційні задачі, мультимедійні ресурси, презентації, кросворди, додаткові матеріали для вивчення, питання до іспитів);
- оціночного контенту (аналіз результатів контрольних видів діяльності по групах, звіти про роботу учасників курсу);
- адмініструючого контенту (реєстрація користувачів, призначення ролей).

Процес навчання студентів іноземним мовами ЗВО передбачає поєднання аудиторної та самостійної роботи. Метою навчальних дисциплін з іноземних мов є формування професійної іншомовної комунікативної компетенції. База LMS MOODLE надає викладачу

можливості використання різних елементів (інструментарію) електронного навчального середовища, створених для організації самостійної роботи студентів та її контролю.

Зміст кожного модуля може бути наповнений стандартними навчальними ресурсами (книга, гіперпосилання, папка, файл, вебсторінка, тощо) та діяльними елементами, що вимагають активної участі студентів (лекція, завдання, глосарій, форум, чат, семінар, тощо). Така побудова модулю дозволяє урізноманітнити подання навчального матеріалу, способи контролю та самоконтролю знань студентів, забезпечувати комунікацію між викладачем та всіма користувачами курсу [4].

Погоджуємося з вітчизняними науковцями, що найбільш ефективним навчальним інструментарієм для наповнення курсів з іноземної мови є: глосарій (словник), база даних, завдання, книга, лекція, тест, HotPotatoQuizzes, форум тощо. Особливої уваги заслуговує універсальна програма HotPotatoes, яка дозволяє викладачам самостійно створювати тренувальні та контрольні завдання у форматі HTML. З цією програмою створюються такі типи вправ, як:

1. Вікторина JQuiz;
2. Заповнення пропусків JClose;
3. Встановлення відповідностей JMatch;
4. Кросворд JCross;
5. Встановлення послідовностей JMix [1].

Отже, використання інструментарію LMS Moodle у навчанні іноземним мовам розширює можливості освітнього процесу як в організації аудиторної роботи, так і самостійної роботи студентів, форм поточного та проміжного контролю. LMS Moodle надає додаткові засоби управління якістю освіти, виводить навчання іноземної мови у ЗВО України на новий рівень.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Тріус Ю., Герасименко І., Франчук В. Система електронного навчання ВНЗ на базі Moodle: методичний посібник / за ред. Ю.В. Тріуса. Черкаси, 2013. 220 с.
2. История возникновения и основные характеристики системы управления обучением Moodle. URL: <https://poisk-ru.ru/s59941t1.html> (дата звернення: 15.04.2020)
3. Ниязова Г.Ж., Дуйсенова Г.А., Иманбеков Б.А. Особенности использования LMS Moodle для дистанционного обучения // Молодой ученый. 2014. № 3. С. 991—994. URL: <https://moluch.ru/archive/62/9365/> (дата звернення: 10.04.2020).
4. Худoley Н.В. Опыт использования деятельностного элемента Лекция LMS Moodle при обучении иностранному языку в вузе // Наука и образование: Опыт, проблемы, перспективы развития: материалы Международной научно-практической конференции. Красноярск: КГАУ, 2018. Ч. 1. С. 271–276.

УДК 378.018.4381'243

ДОРОШЕНКО Н. С ., студентка 4 курсу
Науковий керівник – **РСЗНІК В.Г.,** ст.викладач
Білоцерківський національний аграрний університет

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ У ЗВО: АКТУАЛЬНІСТЬ, ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ.

Тези присвячено питанням дистанційного навчання іноземним мовам у вищих закладах освіти. Розкривається тлумачення поняття ДН, його принципи та специфіка організації у ЗВО.

Ключові слова: дистанційне навчання, інтерактивна взаємодія, електронні навчальні матеріали

Не підлягає сумніву те, що важливу роль у покращенні, удосконаленні системи сучасної освіти в Україні відіграють новітні інформаційні технології. Тому особливі сподівання викладачі та науковці покладають на дистанційне навчання (ДН).

Роль іноземної мови як різновиду міжкультурної комунікації суттєво зросла в сучасних умовах соціально-економічного та політичного розвитку світу. Процес впровадження ДН в систему освіти в різних країнах має свої особливості. Це залежить від державної політики країни: або дистанційне навчання визнається однією з форм отримання освіти поряд з іншими формами навчання, або дистанційні освітні технології використовуються в системі освіти як засіб навчання [2, 4].

Потрібно зазначити, що однозначного тлумачення поняття «дистанційне навчання» не існує. Нараховують близько тридцяти термінів-еквівалентів. Наприклад: «викладання на відстані (teachingatadistance)», «діалогове/онлайн навчання (onlinelearning)», «мережеве навчання (networklearning)», «відкрите навчання (openlearning)», «змішане навчання (blendedlearning)», «дистанційна освіта (distance/distanteducation)», «Веб-навчання/тренінг (Web-basedlearning/training)», «комп'ютерне навчання (computer-basedlearning)», «дистанційне навчання/викладання (distancelearning/teaching)» тощо.

Дистанційне навчання це доволі нова форма, яка органічно доповнює очну, заочну форми навчання. За допомогою системи ДО студенти мають можливість у зручний для них час за допомогою свого домашнього комп'ютера працювати знавчальними матеріалами, консультиватися з викладачами, виконувати контрольні та екзаменаційні роботи [4].

Головним принципом дистанційного навчання є безпосередня інтерактивна взаємодія студента з викладачем. Технологія ДО зорієнтована в першу чергу на проведення традиційних, зрозумілих, зручних для студента занять.

Відомо, що підготовка фахівців з іноземної мови має свої особливості і найчастіше здійснюється у формі очного навчання. Однак сучасні інформаційні технології здатні зробити навчальний процес більш насиченим та різноманітним. Особливістю навчання іноземним мовам полягає в тому, що метою навчання є не стільки знання про сам предмет, тобто, про мову (лінгвістичнакомпетенція), скільки формування певних навичок та умінь у різних видах мовленнєвої діяльності на основі знань про спосіб діяльності (комунікативна компетенція)[3].

Дистанційне навчання іноземним мовам має свою специфіку, яка передбачає навчання різним видам мовленнєвої діяльності. Традиційні завдання, пов'язані з розвитком навичок аудіювання, читання, говоріння, письма, додаються до ДН у тій же кількості, що й у очному навчанні іноземній мові. Це участь в онлайн форумі, чаті, створення електронних щоденників студента та відсилання їх на електронну пошту викладачеві, робота з відеоматеріалами тощо.

Результати дистанційного навчання багато в чому залежать від якості електронних навчальних матеріалів, що повинні створюватися з урахуванням наступних дидактичних принципів: особистісно орієнтованого, діяльнісного, функціонального, науковості, системності, доступності, розвиваючого навчання, наступності, а також з урахуванням комунікативно когнітивного і соціокультурного підходів до вивчення іноземних мов [1].

Отже, дистанційне навчання є мотивуючим фактором у вивченні іноземних мов, сприяє досягненню особистісних, мета предметних, предметних результатів навчання та досягненню мети навчання іноземних мов: формуванню іншомовної комунікативної компетенції. ДО сприяє реалізації сучасних освітніх парадигм: індивідуалізації та диференціації навчальної діяльності, самоосвіти та саморозвитку студентів.

Але впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчання іноземним мовам виявляє педагогічну проблему. Перед педагогічною наукою постає завдання методичного освоєння існуючих сучасних засобів навчання, дослідження нових технічних засобів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гриценко, В. И., Кудрявцева С. П., Колос В. В., Веренич Е. В. Дистанционное обучение: теория и практика. Моногр. НАН Украины. МОН Украины / В. И. Гриценко, С. П. Кудрявцева, В. В. Колос, Е. В. Веренич. Междунар. науч.- учеб. центр информ. технологий и систем. К.: Наук.думка, 2004. – 375 с.
2. Полат Е.С. Теория и практика дистанционного обучения: Учеб. пособие для студ. высш.пед.учеб.заведений – М.: Издательский центр «Академия», 2004 - 416 с.
3. Свиридюк, В. П. Методика навчання німецького писемного мовлення студентів-заочників вищих мовних навчальних закладів на основі використання дистанційного курсу: автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / Київський національний лінгвістичний ун-т. – К., 2007. – 21 с.
4. Шуневич Б.І. Тенденції розвитку дистанційного навчання у зарубіжній вищій школі [Електронний ресурс] // Інформаційні технології і засоби навчання – 2008. – Вип. 3(78).

УДК 811.581:003.322

ЛЕНДРИК І. В., студентка 3 курсу факультету права та лінгвістики

Науковий керівник – **ЄРКО А.І.**

Білоцерківський національний аграрний університет

inozemmova@ukr.net

ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ТРУДНОЩІВ У ПРОЦЕСІ ОПАНУВАННЯ НАВИЧОК НАПИСАННЯ ІЄРОГЛІФІВ НА КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

Розглядаються особливості та методи техніки написання ієрогліфів студентами-китаїстами, як успішну основу усіх основ у вивченні китайської мови.

Ключові слова: труднощі, ієрогліфи, техніки, методи, асоціативне мислення.

Актуальність проблеми зумовлена тим, що ієрогліфічна писемність гарно пристосована до передачі основних лексичних і граматичних особливостей китайської мови. Запис ієрогліфів некоректним шляхом, створив би великі незручності у розумінні їх значення. Вживання ж різних методів запам'ятовування значно допомагає при вивченні ієрогліфіки. Метою роботи є дослідження шляхів подолання труднощів у процесі написання китайських ієрогліфів. Об'єктом вивчення є асоціативні методи запам'ятовування ідеографічних знаків, предметом – особливості їх написання.

Як свідчать численні пам'ятки, знайдені в Китаї в різний час, китайська писемність існує вже більше 3 з половиною тисяч років. Можна сказати, що китайський ієрогліф – це культура тисячоріч, вміщена в одному квадраті. В древності ієрогліф означав слово з одного складу, а в сучасній китайській мові він служить для запису слів. В сучасній китайській мові для запису одного слова необхідно стільки ж ієрогліфів, скільки в ньому складів. В тексті всі ієрогліфи, не залежно від складності їх написання, займають однаковий простір і стоять на однаковій відстані один від одного. Найцікавіше, що інтервалів між словами немає. Тому, коли перший раз береш в руки китайську газету чи будь-який інший китайський текст, мимоволі виникає питання «що ж таке китайський ієрогліф – це слово, фраза чи ціле речення?» А виходить, що 1 ієрогліф – це 1 склад.[3]

З кінця 19 сторіччя, в процесі модернізації Китаю і долучення до освіти широких верств суспільства особливо гостростало питання про реформу писемності. І лише в 50-х роках 20-го сторіччя китайський уряд провів велику реформу китайських ієрогліфів. Був опублікований список спрощених форм найбільш складних для написання ієрогліфів. Варто зазначити, що реформа писемності не торкнулась Гонконгу, Тайвані і Макао. Там все ще використовують неспрощені ієрогліфи. Китай – країна з великою територією. Тому не дивно, що в китайській мові існує багато діалектів. Але, не зважаючи на велику різницю між діалектами, ієрогліфи, які вживаються в різних куточках країни, однакові.

Варто згадати, що китайська система писемності не знає "заголовних" ієрогліфів, усі вони однакової величини й пишуться підряд, без інтервалів між словами. Написання разом і окремо не становить проблеми для студентів, які звикли до алфавітної писемності.

Текст, написаний ієрогліфом, можна сприймати зором, тільки очима, не знаючи при цьому, як вимовляються слова, записані ієрогліфами.

Людина, яка володіє ієрогліфічною писемністю, не може за звучанням записати слово, значення якого йому невідоме, точно так само вона не в змозі прочитати ієрогліф, якщо попередньо не знає, яке слово він позначає. Ієрогліфи поділяються на шість категорій: зображальну, натільну, ідеографічну, видозмінену, запозичену й фонетичну [2, с. 36-37].

Особливий інтерес становить шоста категорія, ієрогліфи котрої мають своєрідну структуру: одна частина пов'язана зі значенням слова, а друга вказує на його вимову й називається "фонетик". Таких фонетиків останнім часом нараховується більше 1000, але найбільш уживаних із них 850.

Кожний знак-ієрогліф позначає односкладове слово чи значиму частину багатоскладового слова і в буквальному перекладі буде виглядати так: Ієрогліфи: Український переклад:

дивитися + даль + лінза бінокльсам + приходити + вода + труба водопровід електрика + дивитися + апарат телевізор.

Виходить, що переклад по смислу – це і є створення нових слів для позначення запозичених понять. Китайський лінгвіст Чжоу Цзумо вважає таке калькування важливим способом сприйняття китайською мовою іншомовної лексики [1, с. 84].

Отже, зважаючи на всі вищезазначені факти щодо особливостей правил китайського письма, варто зазначити, що основними методами правильного написання ієрогліфів є перевірка порядку написання рис за допомогою словників та пошукової системи 百度, врахування особливостей словотвору, своєрідну структуру ієрогліфа, та звісно ж використання асоціативного методу запам'ятовування.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Горелов В.И. Лексикология китайского языка / Горелов В.И. – М. : Просвещение, 1984. – 216 с.
2. Вопросы китайской филологии / Под ред. проф. М.К. Румянцева. – М. : Изд-во Московск. ун-та, 1974. – 232 с.
3. <http://ukrainian.cri.cn/141/2008/09/22/2s4568.htm>

УДК 37.013.42:159.923:364.63

ПОНОЧОВНА В.В., студентка 1 курсу факультету права та лінгвістики
Науковий керівник – **ТИМЧУК І.М.**, канд. пед. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
veronikarponochovna01@gmail.com

БУЛІНГ СЕРЕД СТУДЕНТІВ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН

У роботі ми проаналізуємо соціально-педагогічну, психологічну проблему сучасності – булінг, розглянемо поширення проявів довго тривалої та систематичної агресії в студентському середовищі.

Розкриємо сутність ознаки, провідні причини, форми булінгу та статусно-рольову структуру цієї проблеми. Визначимо причини та своєрідність, які слугують появі агресії у студентському колі. Висвітлимо наслідки для учасників, співучасників та жертвданого явища.

Ключові слова: булінг, агресія, цькування, насильство, студентське середовище, рольова структура булінгу.

Наразі гостро постає проблема агресивних проявів у взаємостосунках студентської молоді. Особливого поширення набувають прояви систематичної, довго

тривалої агресії одних студентів стосовно інших, коли в середовище прояву агресії поступово "включається" весь студентський колектив.

Метою роботи є висвітлення особливостей даного явища в студентському колективі; теоретичний аналіз феномену студентського булінгу, виявлення особливостей його прояву та передумов його появи.

Актуальність вивчення цього питання у наш час викликана тим, що, по-перше, постійно зростає кількість зафіксованих випадків даного явища. По-друге, булінг спонукає до низки педагогічних (студентська дезадаптація, погіршення академічної успішності), психологічних (психологічні розлади, закріплення у свідомості негативних уявлень про себе, зниження самооцінки, порушення соціалізації, соціальна дезадаптація), медичних (травматизація) наслідків. По-третє, проблема опрацьовувалась та вивчалась здебільшого науковцями із Заходу. Вона практично недосліджена в нашій країні з теоретичної сторони, ні з практичної.

Проблема булінгу надзвичайно поширена в сучасному студентському середовищі, але її з тих чи інших причин замовчують, не обговорюють, не розголошують випадки знущань. Професорсько-викладацький склад, дбаючи про власну репутацію, ігнорує це явище. Саме через ці умови, проблема не зникає, а навпаки, вона набирає більших обертів і жорстокості.

В Україні не проводяться систематичні загальнонаціональні дослідження цього явища (лише поодинокі), і тому не достатньо запропонованих методів профілактики та корекції даного явища. Студентський булінг за своєю природою є складним соціально-психологічним явищем. Це явище, що може виникнути в будь-якому колективі, стосується і впливає на всіх його учасників, призводить до порушення навчально-виховного процесу в університеті, викликає еважкі наслідки для особистості.

Студентська політика, толерантне або нейтральне ставлення викладачів до прояву агресивних, насильницьких, ворожих дій з боку студентів та поведінка самих викладачів формує загальну атмосферу не тільки студентського колективу, але й усього університету, визначає внутрішнє життя, тобто соціально-психологічний клімат.

Булінг у студентському середовищі розвивається в ситуації ворожості, конфліктності, страху. Серед студентської молоді булінг може виявлятися у двох формах: фізичній та психологічній. Оскільки булінг є внутрішньо груповим процесом та передбачає специфічну групову динаміку, то для глибшого розуміння механізмів виникнення даного явища

На даний момент не існує єдиного розгорнутого визначення даного поняття. Використовуються різні терміни, переважно західні, але немає україномовного визначення та немає однаковості у розумінні сутності булінгу як соціально-психологічного феномену.

Знущання в університеті – це не просто злість, навіть не конфлікт - це ненависть, неповага. Студенти, які знущаються над іншими - обирають своїми жертвами тих студентів, які знаходяться в невідгідному становищі: є представниками культурних меншин; перевелися з іншого навчального закладу; потребують особливих освітніх умов; відрізняються фінансовим, соціальним рівнем; жертва відрізняється поведінкою, манерою одягатися, зовнішнім виглядом, манерою говорити, тощо.

У тих навчальних закладах, де викладачі толерантно ставляться до проявів булінгу та не контролюють взаємодію між студентами, культивується агресивна взаємодія та дух насильства, як невід'ємні ознаки мужності.

Тоді студенти, як правило, негативно сприймають емоційний клімат самого університету, а саму атмосферу визначають як небезпечну, що у свою чергу, провокує відповідні агресивні реакції. У такому університеті студенти проявляють систематичні агресивні дії як засіб самоствердження, самовираження в колективі, контролю своєї соціальної позиції, задоволення соціальних потреб, встановлення лідерських позицій та досягнення певних цілей. Соціальне середовище відіграє визначальну роль у формуванні моделі й поведінки студентів.

Якщо в таких випадках професорсько-викладацький склад ніяк не реагує на такі прояви поведінки з боку порушників, то ними це часто сприймається як прийнятна форма поведінки та прийнятна норма в цьому середовищі.

Отже, перед нами постає гостра потреба усвідомлення наявної проблеми; підготовки ахівців з певними теоретичними знаннями та спеціальними навичками для виявлення, попередження та подолання такого негативного соціально-психолого-педагогічного явища, як булінг.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Salmivalli C., Lagerspetz K., Bjorkqvist K., Osterman K. Bullying as a Group Process: Participant Roles and Their Relations to Social Status Within the Group. *Aggressive behavior* 1996. Vol. 22, pp. 1–15.
2. Conn Kathleen. *Bullying and Harassment: A Legal Guide for Educators*. Association for Supervision and Curriculum Development, 2004. P. 218.
3. Halstead David. *The bully around the corner: changing brains changing behaviours*. Brain Power Learning Group, Canada, 2006. P. 151.

УДК 801.8(510):811.581

СУБОТІНА Є.С., студентка 1 курсу факультету права та лінгвістики
Науковий керівник – **ЄРКО А.І.**

Білоцерківський національний аграрний університет
inozemnova@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ ПОДАЧІ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧИХ ВІДОМОСТЕЙ ПРО КИТАЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

У статті розглянуто сутність лінгвокраїнознавчого аспекту. Досліджено важливість та окреслено особливості лінгвокраїнознавчого аспекту у процесі вивчення китайської мови. У статті обґрунтовано перспективність лінгвокраїнознавчого підходу у процесі навчання.

Ключові слова: лінгвокраїнознавство, китайська мова, культурологічний аспект, міжкультурна комунікація, комунікативні завдання.

Актуальність проблеми зумовлена тим, що мова не існує поза соціально набутою сукупністю практичних навичок та ідей, що характеризують спосіб життя, тобто поза культурою, лінгвокраїнознавство розглядає необхідність поєднання навчання іноземної мови з вивченням суспільного й культурного життя носіїв мови. Мова йде про необхідність вивчення національного характеру, стилю життя носіїв мови, оскільки знання слів та вміння користуватися граматичними конструкціями не є запорукою адекватного вживання мовних одиниць. Лінгвокраїнознавчу проблематику почали розглядати в 60-х рр. ХХ ст. в працях з порівняльно-історичного мовознавства (Ф. Буслаєв, Я. Грім, Й. Гердер) та психологічного напрямку лінгвістики (В. фон Гумбольдт, Г. Штейнталь, О. Потебня та інші).

Лінгвокраїнознавство «має прикладну спрямованість і застосовує вивчення ментальності й національного характеру народу лише побіжно у зв'язку з відповідною фоною інформацією». Воно тісно пов'язане з історією мови, лінгвосеміотикою, фразеологією, етнопсихолінгвістикою, літературою, історією та культурою етносу загалом та певного регіону зокрема тощо [1, с. 354].

Сучасні освітні концепції та культурологічні підходи до викладання мови як іноземної припускають усвідомлення нерозривності зв'язків у тріаді мова – культура – суспільство, новий погляд на роль соціуму в становленні мовної особистості. Будь-яка мова, відображаючи в концентрованому вигляді духовне життя людства, є найважливішим засобом виховання. Опановуючи мову, студент не тільки пізнає навколишній світ, а й вчиться в

ньому жити. Сучасна освіта займається проблемами подолання мовно-культурних перешкод, які виникають під час вивчення китайської мови студентами, шляхом дослідження розвитку культури різних народів та прищеплення студентам поваги до інших культур, через зіставлення зі «своїм» потреби зрозуміти «чуже». Тут доречно згадати слова Вільгельма фон Гумбольдта: «Через різноманітність мов для нас відкривається багатство світу і розмаїття того, що ми пізнаємо в ньому, людське буття стає для нас ширше, оскільки мови у виразних рисах дають нам різні способи мислення і сприйняття» [2, с. 349].

Отже, зважаючи на всі вищезазначені факти, першочергове значення у процесі іншомовної підготовки надається вивченню традицій та побуту носіїв мови, норм спілкування та поведінки представників певної культури. Отже, мова йде про включення елементів країнознавства у вивчення іноземної мови, тобто заміну традиційного викладання лінгвокраїнознавчим.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Селіванова О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава : Довкілля К, 2010. 844 с.
2. Гумбольдт фон В. Язык и философия культуры. Москва : Прогресс, 1985. 452 с.
3. <https://core.ac.uk/>

УДК 81'42:82

ТИЩЕНКО В.О., студентка 2 курсу
Науковий керівник – **ІГНАТЕНКО В.Д.**, канд. пед. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
lera22072001@gmail.com
fr.victoria_ignatenko@ukr.net

КОМУНІКАТИВНА ПРИРОДА ВЗАЄМВІДНОШЕНЬ АВТОРА І ЧИТАЧА: ДІАЛОГІЧНІСТЬ ТЕКСТУ

У тезах представлено аналіз комунікативного зв'язку автора і читача в процесі читання художнього тексту, що базується на простеженні взаємовідносин між аудиторією і письменником в інформаційному середовищі, що значно полегшує роботу при аналізі прочитаних творів.

Ключові слова: діалогічність тексту, автор тексту, читач, реципієнт, комунікація, параметри діалогічності.

Вербальна комунікація є провідним чинником будь-якої людської діяльності, оскільки саме вербальний канал передачі інформації дає можливість не лише найбільш ефективно транслювати значення та смисли реципієнту, а й впливати на сприймання та розуміння ним повідомлення, змінюючи таким чином не лише когнітивні, а й емоційно-сміслові структури його свідомості.

Найбільш розповсюдженою формою передачі інформації через вербальний комунікаційний канал є текстова форма, яка дозволяє упорядкувати інформацію, вибудувати повідомлення таким чином, щоб досягнути завдань, які ставив перед собою його автор, зокрема, завдань психологічного впливу на свідомість читача, що передбачає, насамперед ефективне розуміння змісту повідомлення. З цією метою застосовується ціла низка засобів – структурна організація тексту, залучення метатекстових елементів, використання текстів різних жанрів (зокрема, найбільш ефективним є оповідальний жанр), посилання на авторитетні джерела, прийоми, що посилюють діалогічність повідомлення тощо. Найбільш розповсюдженими текстовими засобами впливу на читача є структурно-смістова організація

повідомлення, використання діалогічних прийомів побудови тексту та звернення авторів до оповідальної форми викладу інформації.

Текст художнього твору сприймається читачем як комунікативне повідомлення. Художній текст – це реалізація творчого задуму письменника, в якому кожне слово осмислене і є засобом реалізації авторської комунікативної стратегії. У будь-якому художньому тексті зображено спілкування персонажів, літературні герої перебувають у комунікативному просторі, взаємодіють один з одним. У різноманітних ситуаціях спілкування літературний герой реалізує певний тип поведінки, свою комунікативну позицію, яка складається із різноманітних тактик і ходів, відповідно до своїх цілей і намірів.

За реальністю художнього світу стоїть образ автора. Аналізуючи комунікативну поведінку персонажів, ми виходимо до розуміння художнього світу письменника, в якому розкривається авторська концепція комунікації. Світ героїв і світ автора потрібно розглядати у їх єдності [4].

Слідом за М. Зубрицькою вважаємо, що текст треба розглядати не як вираження авторських інтенцій, а як дослідження можливостей і меж мови, що призводить до «оживання» автора і читача [3]. Хоча у творі створюється вторинна художня реальність, в якій можливе порушення традиційних форм спілкування і логіки взаємовідносин, правил вживання мови, комунікативні моделі, закладені в тексті, відображають авторське бачення проблеми комунікації.

Однак більшість дослідників вважає, що діалогічність притаманна будь-якому повідомленню, незалежно від його жанрової приналежності, і можна лише говорити про більший чи менший ступінь діалогічності. При цьому дослідники спираються на думки М.М. Бахтіна про твір як цілісне мовленнєве висловлювання, в якому автор транслює не лише якусь інформацію, а й своє ставлення до проблеми. І лише реципієнт, точніше його особистісне включення у текст, доповнює останній, робить твором в істинному значенні цього слова. Будь-який текст має внутрішню діалогічну структуру – він містить як відкриті, так і приховані апеляції до одних авторів, полемізує з поглядами інших, спирається на авторитети, відомі факти, положення (наприклад, шляхом цитування), або піддає їх сумніву [2].

Таким чином, характерним для діалогічного тексту є намагання залучити реципієнта до спільного з автором пошуку істини, розв'язання певних теоретичних або практичних проблем. Автор діалогічного тексту претендує не лише на передачу певної інформації, але й на встановлення певного контакту з реципієнтом, трансляцію йому особистісних смислів і прагне до їх прийняття особистістю. У свою чергу недіалогічний текст – це лише виклад готового результату, він не стимулює розумової й комунікативної активності людини, розрахований не стільки на міркування, скільки на пасивне засвоєння інформації.

Слідом за Чепелевою Н.В. визначаємо основні параметри, які характеризують діалогічність тексту: 1. Персоніфікованість, тобто наявність у тексті елементів, які характеризують саме автора твору (авторське ставлення до тих чи інших проблем, їх оцінки); 2. адресованість твору, яка за М.М.Бахтіним визначається тим, наскільки автор уявляє своїх адресатів, яка сила їх впливу на висловлювання, особливо на його композицію та стиль [1], тобто (спрямованість на ту чи іншу групу реципієнтів, прагнення автора (відповідними засобами зафіксоване у тексті) враховувати інтереси, потреби, наявний рівень знань та інші характеристики реципієнта); 3. наявність у тексті так званих “шпарин” (або лакун) тобто пропуск у викладі або обґрунтуванні деяких положень, яких автор нібито «не додумує», які ніби задають ритм внутрішньому діалогові читача. 4. включення у смисловий простір тексту різних точок зору на матеріал, що викладається, зіставлення різних смислових позицій.

Таким чином, автор має певний арсенал засобів задля побудови діалогу з читачем, які в залежності від того чи іншого завдання, допомагають порозумітися та налагодити комунікативний зв'язок між обома учасниками процесу читання, а саме автором та реципієнтом (читачем).

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бахтин М.М. Эстетика словесного творчества. Москва : Искусство, 1986. 424 с.
2. Гусев С.С. Проблема понимания в философии. Москва: Политиздат, 1985. 192 с.
3. Зубрицька М. Homolegens: читання як соціокультурний феномен. Львів : Літопис, 2004. 352 с.
4. Степанов А. Д. Проблемы коммуникации у Чехова. Москва : Языки славянской культуры, 2005. 400с.
5. Чепелева Н.В. Текст і читач: посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. 124 с.

УДК 81'255'276(410+73)

ХИЖНЯК А.С., студентка 4 курсу
Науковий керівник – **ПИЛИПЕЙ Ю.А.**
Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ТА БРИТАНСЬКОГО СЛЕНГУ

У статті визначені поняття сленгу та його вживання і розвиток у сучасному суспільстві. На прикладах показано вживання сленгу та його спільні або відмінні значення в американській та британській англійській мові. З'ясовано важливість достовірного розуміння та використання сленгових слів та виразів.

Ключові слова: сленг, сленгові слова та вирази, розмовна мова, мовна одиниця.

Англійський та американський сленг – це варіант розмовної мови, який цілком не співпадає з нормою літературної мови. У свою чергу необхідно розрізняти сленг, жаргон і просторічну мову. Деякі лінгвісти не стверджують, що сленг є невід'ємною та важливою частиною мови, прикрашає її, додає яскравості та експресивності, роблячи таким чином «живою». Але, як правило, якщо при вираженні думок немає необхідності домогтися ефекту розмовної мови, сленг не використовується. Також не варто послуговуватися сленгом у формальній мові та на письмі (Кухаренко, 2003: 30).

Слід зазначити, що на сьогодні сленг розповсюджується дуже швидко і проникає не лише в літературну розмовну мову, а й в друковані видання, загалом фактично в усі сфери суспільного життя. Сленг – явище, яке постійно змінюється. Він дуже швидко з'являється, але так само швидко певні нестійкі його варіації можуть зникнути.

Сленг складається зі слів та фразеологізмів, які виникли і спочатку вживалися в окремих соціальних групах, відповідно даючи конкретне розуміння щодо сфери діяльності цих груп. Стаючи загальноживаними, ці слова в основному зберігають емоційно-оцінний характер, хоча можуть також і змінюватися. Наприклад, potboiler (акторське вживання) – означає «приробіток».

Англійський сленг, так само як і американський, буває досить важко зрозуміти. З тієї причини, з якої важко піддаються розумінню й ідіоми – не знаючи заздалегідь значення цілісного вислову, неможливо зрозуміти його сенс, хоча кожне окреме слово вислову може не викликати труднощів у розумінні. Крім того, сленг слід використовувати обдуманно, оскільки певні сленгові вирази чи слова мають образливий, грубий відтінок і некоректно використаний вираз може образити або принизити адресата. Тому знання основних сленгових висловів та слів є вкрай важливим для повноцінного розуміння англійської мови.

Як відомо, головною соціальною групою носіїв сленгу є молодь. Найпопулярнішими основними елементами як англійського, так і американського молодіжного сленгу є наступні: Aа – I'm – я (я є); Cause – because – тому що; dis – this – це; dunno – don't know – не знати; gonna – going to – збиратися (щось зробити); U – you – ти; wanna – want to – хотіти (щось зробити); уер, уе – уе – так (Англійський молодіжний сленг, 2014). Такий молодіжний сленг немає граматики (це є свого роду запереченням існування граматики), тому знайти правила

його використання неможливо. Наведемо ще декілька часто використовуваних англійсько-американських сленгових слів та виразів:

- *fam* – найближчі друзі – I'm going to invite only my fam;
- *hundo P* – те ж саме, що 100%, стовідсотково, точно – She is not coming that's a hundo P;
- *I'mweak* – це було весело/смішно – I'mweak, your joke was really good;
- *squad* – група друзів – My squad and I are going to Ben's party at 5 o'clock;
- *it's a lit* – це класно/чудово – I don't know about you but this party... it's lit!;
- *ghost* – ігнорувати когось – She is ghosting him, cause they aren't friend anymore;
- *throwshade* – сказати комусь щось неприємне або зробити неприємний вираз обличчя –

HowdoesKimmykeepanyfriends? Last night at the party all she did was throw shade at people (TheOnlineSlangDictionary).

Але варто зауважити, що все-таки різниця між англійським та американським сленгом наявна у дуже багатьох випадках, таким чином одні й ті ж слова можуть мати зовсім різні значення. Крім того, зазначається, що англійці використовують сленг нечасто і у випадках, коли його значення можна зрозуміти з контексту (на відміну від американців, які досить прості у спілкуванні і зовсім не люблять маневрувати). Для прикладу різниці між англійським та американським молодіжним сленгом наведемо кілька популярних слів:

- *fancy* – в англійському варіанті – це примха, фантазія і будь-які інші значення зі спектру «бажань». Для простого американця – це тістечко;
- *table* – це яскравий приклад того, як одне і теж слово може мати абсолютно протилежні значення в споріднених мовах: для англійців це обговорити, а для американців навпаки – перенести обговорення (відкласти);
- *pissed* – в Англії – це бути дуже п'яним, а для американця це всього лиш розізлитись, вийти з себе.

Отже, на сучасному етапі розвитку мови можна стверджувати, що сленг є невід'ємною та самобутньою мовною одиницею, що функціонує фактично у всіх сферах життя та продовжує розвиватись. Знання сленгу є особливо важливим у сучасному суспільстві для уникнення непорозумінь у комунікативних ситуаціях.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Кухаренко В.А. Практикум зі стилістики англійської мови. Вінниця, 2003. 160 с.
2. «Англійський молодіжний сленг». 2014. URL: <http://liuro.com.ua/anhlijskyj-molodizhnyj-slenh/> (дата звернення: 05.04.2020).
3. The Online Slang Dictionary (American, English and Urban slang). URL: <http://onlineslangdictionary.com/> (дата звернення: 05.04.2020).

УДК 811.111/.161.2'373.7:59

ФІЛІМЕЦЬ Т. А., студентка 3 курсу
Науковий керівник – **ТАРАСЮК А.М.**
Білоцерківський національний аграрний університет
filimets.tania@gmail.com

ФРАЗЕОЛОГІЗМИ ІЗ ЗООКОМПОНЕНТАМИ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ

Робота присвячена дослідженню та аналізу фразеологізмів з компонентом зоонімом. Здійснений порівняльний аналіз англійських фразеологізмів із зоокомпонентом з їх еквівалентами в українській мові.

Ключові слова: фразеологізми, компонент, порівняння, зооніми.

Фразеологія – це наука про фразеологічні одиниці, тобто про стійкі поєднання слів з ускладненою семантикою, які не утворюються за породжувальними структурно-семантичним моделями змінних сполучень. Фразеологізм складається не менше як із двох лексично - неподільних слів - компонентів, причому як складники в ньому виступають не лише повнозначні, а й службові слова [2].

Значна низка у фразеологічному складі будь-якої мови становить зоофразеологія. Ми можемо пояснити це тим, що слова, які позначають фауну належать до найдавніших шарів лексики. Дана частина фразеологічних одиниць широко використовується у сучасному мовленні, тому **метою нашого дослідження** є необхідність аналізу зоонімів як окремих лексичних одиниць і як компонентів сталих виразів в англійській та українській мовах.

Зооніми вирізняються високим ступенем поширеності та активно використовуються в різних мовах для підсилення образної характеристики людини, або ситуації, досить повно й концептуально представляють різних сфер життя народу. Зооніми відображають життєвий досвід людини, її поведінку, якості та допомагають у створенні загального образу, слугують для позначення таких рис характеру, як: сила, сміливість, працьовитість, розум, лицемірство, слабкість, тощо. Зооніми належать до найпродуктивніших лексем, семантичні структури яких містять найбільшу кількість метафоричних значень, що вживаються для позначення людей.

В **англійській мові** найбільш уживані зооніми у фразеологічних одиницях: cat (кішка), fox (лисиця), cow (корова), donkey (віслук), dog (собака), goat (козел), horse (кінь), hare (заєць), lamb (ягня), lion (лев), monkey (мавпа), pig (свиня), sheep (вівця), rat (пацюк), squirrel (білка), wolf (вовк), tiger (тигр), та птахи: chicken (курча), cock (півень), dotterel (сивка), crow (ворона), duck (качка), dove (голуб), eagle (орел), lark (жайворонок), goose (гусак), hen (курка), magpie (сорока), parrot (горобець), nightingale (соловейко), peacock (павич), swan (лебідь), pigeon (голуб).

Натомість в **українській мові** спостерігаємо такі зооніми: свиня, кобила, коза, корова, козел, миша, білка, собака, бик, баран, вівця, вовк, ведмідь, заєць, віл, їжак, кінь, поросся, кіт, осел, теля, а серед птахів: курка, лебідь, ворона, пава, індик, горобець, ластівка, гуска, сорока, півень, й інші зооніми: вуж, гадюка, птах, джміль, звір, жаба, риба, комар, муха, рак.

Варто зазначити, що особливість перекладу фразеологізмів полягає у своєрідності інтерпретації тексту. Нерідко фразеологічні одиниці вважають недоцільними для перекладу. Існують зооніми, які мають не лише дослівний переклад, а й описовий, обертоналий і частково лексичний та граматичний (А. В. Кунін). Таким чином, певні риси, якими наділені тварини в англійській і українській мовах, збігаються, та все ж є ї відмінності [3]. Вони змотивовані національними стереотипними уявленнями про ту чи іншу тварину. На сторінках досліджень знаного теоретика та практика перекладу В. Комісарова зазначено: семантика фразеологічних одиниць – це складний інформативний комплекс, який має як наочнологічні, так і конотативні компоненти.

З точки зору добору відповідності в мові оригіналу найважливіші такі:

- 1) переносний, або образний компонент значення фразеологізму;
- 2) прямий, або наочний компонент значення фразеологізму, що становить основу образу;
- 3) емоційний компонент значення фразеологізму;
- 4) стилістичний компонент значення фразеологізму;
- 5) національно-етнічний компонент значення фразеологізму.

Отже, значна роль тварин у картині світу знаходить адекватне відображення в мовній картині. Тому представляється можливим досліджувати способи перекладу фразеологічних одиниць з зоонімами з іноземної мови на рідну. Фразеологічні одиниці з зоонімами є свого роду маркерами національного світогляду, який склався у свідомості тієї чи іншої етнічної спільноти. Вони містять деяку знакову символіку, пов'язану з сприйняттям образу тварини спільнотою.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Коваль А. П. Особливості мови і стилю засобів масової інформації / Коваль А.П., Солганик Г.Я., Пинчук А.Ф. – К: Вид-во КДУ, 1983. 152 с.
2. Кунин А. В. Курс фразеології сучасного англійського мови : учеб. Для ин-тов и фак. Иностран. Яз. / А. В. Кунин. – 3-е изд., перераб. – М., Дубна: Высш. Шк. ; Изд. Центр «Феникс», 1996. 381 с.
3. Кунин А. В. О переводе английских фразеологизмов в англо-русском фразеологическом словаре. [Текст] : / А. В. Кунин // Тетради переводчика. 1964. № 2. С. 17-23 с.
4. Ющук І. П. Українська мова. Підручник / І. П. Ющук. – К. : Либідь, 2004. 640 с.
5. NTC's American Idioms Dictionary. Richard Spears. 3rd edition. – National Textbook Company; McGraw-Hill, 2000. 640 p.
6. The Oxford Dictionary of Idioms. 2nd Edition. – Oxford University Press, 2004. 348 p.

УДК 811.111'373

ЄРОХІНА Д.А., студентка 2 курсу факультету права та лінгвістики
Науковий керівник – **НОСЕНКО М.М.**
Білоцерківський національний аграрний університет
inozemnova@ukr.net

АНГЛІЦИЗМИ В СУЧАСНОМУ НІМЕЦЬКОМУ СЛОВОТВОРІ

Розглядаються особливості розвитку німецької мови, активного поповнення лексичного складу новими словами, в тому числі й запозиченнями, а саме англо-американського походження, зумовленого глобалізаційними й інтеграційними процесами у світі кінця ХХ – початку ХХІ ст.

Ключові слова: англіцизм, американізм, запозичення, адаптація, словотвір

Актуальність проблеми зумовлена тим, що лексична система є найбільш відкритою для іншомовних одиниць. Саме співпраця та взаємодія представників різних культур і викликає шлях до проникнення запозичених слів з іншої мови. Метою роботи є дослідження причин виникнення англіцизмів у сучасній німецькій мові. Об'єктом вивчення є англіцизми та англо-американізми у німецькій мові, предметом – їх релевантність та необхідність асиміляції у системі німецької мови.

На сьогодні англійська мова стала світовою мовою, якою володіє близько півтора мільярда осіб. Англійська мова є рідною для 12 націй, які налічують 350 мільйонів осіб (Велика Британія, США, Канада, Австралія, Гренада, Барбадос, Гвіана, Ямайка, Багами, Тринідад та інші), її словниковий запас налічує півмільйона слів. Англійська мова має міцні зв'язки з іншими мовами індоевропейської сім'ї, якими розмовляє третина людства. Наприкінці ХХ - на початку ХХІ ст. активізувалися також німецько-англійські мовні контакти, результатом яких англійська мова збагатила німецьку мову новими поняттями, різними синонімами, словами-паралелями у різних сферах діяльності, наприклад: *das Event* – подія; *der Student* – студент; *der Tourist* – турист; *der Humor* – гумор; *das Bodybuilding* – бодібілдинг; *der Cracker* – крекер; *der Eyeliner* – підводка для очей; *der Flanell* – фланель; *der Football* – футбол; *das Musical* – мюзикл; *der Punk* – панк і т.д.

Англіцизм (також англізм) це різновид мовного запозичення: слово, його окреме значення, вислів тощо, які запозичені чи перекладені з англійської мови, також утворені за її зразком. Різновидом англіцизму є американізм – запозичення з американського варіанту англійської мови [1].

Американізм в німецькій мові існують в різних сферах суспільного життя людини: економічна лексика: *Manager, Budget, Clearing, Leasing, Trademark, Voucher, Joint venture*; суспільно-політична: *Kongress, Parlament, Meeting, Briefing, Black-Power, Career Girl, Downswing*; наукова та технічна: *Computer, User, Disk, Internet, Chip, Fax*; спортивна

термінологія: Boxer, Skateboard, Champion; терміни культури й мистецтва: Rock-Musik, Disk-Jockey, Entertainment, Show, Blues, Hitparade, Cool Jazz, Boogie-Woogie, Boston, Brassband тощо.

Іноземні слова можуть потрапляти у німецьку мову двома способами: запозичення (Entertainer), або утворення з іноземних компонентів у німецькій мові- словотворення (Showmaster, Discounter, Beamer)[3].

Запозичення передбачає взаємодію англійського терміна та мови реципієнта, що впливає на його адаптацію. Структура термінів запозичується в систему термінів німецької мови без зміни або з незначною зміною їх звукового і графічного оформлення. Однак, спостерігаються певні зміни на морфологічному рівні при адаптації у німецькій терміносистемі:

1) запозичені іменники підпорядковуються правилам німецької мови й уживаються з артиклем: der Cashflow, die Number, das Banking;

2) дієслова отримують типову для інфінітива флексію -en, відмінюються як слабкі дієслова та утворюють дієприкметники: to check - checken, durchchecken, checkte, gecheckt – Der Lehrer hat gestern eine Testarbeit gecheckt;

3) запозичені прикметники підпорядковуються системі відміни прикметників німецької мови: kein cooles Getränk, ein portabler PC.

Запозичені англійські слова в німецькій мовній системі надають новий вигляд і адаптуються. Це складний процес, який охоплює всі аспекти існування та розвитку слів у мові. Освоєння іншомовних слів мовою розглядається лінгвістами як найкраще можливе наближення їх фонетичних, графічних, морфологічних та лексико-семантичних властивостей до відповідних норм мови реципієнта.

Оновлення та розширення лексики німецької мови засобами власне німецького словотвору та шляхом запозичення не залишилося поза уваги науковців. У сучасній германістиці розробляється проблема вивчення неологізмів в описовому і неографічному аспектах: класифікація й ідентифікація нових слів, шляхи і тенденції їх появи у мові, їх інтеграції, особливості лексикографічної обробки тощо (О. Домашнев, Г. Д'яконов, Л. Нефедова, О. Розен, І. Савицький, Л. Шаліна, I. Barz, U. Fix, W. Fleischer, G. Lerchner, A. Neudeck, E. Teliensbach та ін.).

Найпоширенішим і найпродуктивнішим способом словотворення в німецькій мові є словоскладання. Вони представлені трьома видами:

– перший складник є англіцизмом, а другий – німецьким словом: Teenagermädchen, Partyeifer, Servicekräfte, Whiskeyfass;

– перший складник є німецьким словом, а другий – англійського походження Netzkunke, Billigparty;

– обидва компоненти складного слова – англійського походження: Showmaster, Hotelkomplex. За своєю мотивованістю більшість таких композитів є похідно-складними словами (Zusammenbildungen): Reporterteam, Comeback, Popstar, Homepage. Можна прослідкувати, що складні слова, де першим компонентом є англійське слово, а другим німецьке зустрічаються частіше, ніж інші види[2].

Отже, запозичення слів з англійської мови німецькою та іншими європейськими мовами визначається такими факторами, як головний політичний та економічний авторитет США як держава на міжнародному рівні та особливий статус англійської мови як мови міжнародного спілкування.

Повна адаптація англомовних зв'язків до німецької та їхнє майбутнє продуктивне функціонування залежать від низки обставин. Як правило, вони повинні призвести до усунення прогалин, які добре розуміються на всіх рівнях мовою рецепторів, щоб позначити нові реалії.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Кубрякова Е. С. Словосложение как процесс номинации и его отличительные, формальные и содержательные характеристики / Е. С. Кубрякова // Теоретические основы словосложения и вопросы создания сложных лексических единиц. – Пятигорск, 1988. – С. 16–29.
2. Dudenband 4 – Die Grammatik. Hg. v. d. Dudenredaktion. 7., völlig neu erarb. u. erweit. Auflage. – Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich: Dudenverlag, 2005. – 1344 S.
3. Онлайн-словник: <https://uk.glosbe.com/de/uk>

УДК 811.161.2`367.32

ЛЕНДРИК І.В., студентка 3 курсу
Науковий керівник – **ЛЕНИСЕНКО І.І.**
Білоцерківський національний аграрний університет
rinalend@gmail.com

ТОПОНІМИ ТА ЕТНОНІМИ У СЛОВНИКОВОМУ СКЛАДІ УКРАЇНСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ

Топоніми та етнімі є обов'язковим елементом розвитку суспільства і людства в цілому. Їх сукупність в межах тієї або іншої території є результатом багатовікової народної творчості, створення географічних імен. Через географічні назви починається знайомство з країною, містом або природним об'єктом. Через місцеві назви прослідковується історія певної території – історія мов, якими на ній розмовляли, народів та етносів, що на ній проживали, культур, які на ній існували. Саме лінгвістичний аспект топоніміки і становить для нас основний інтерес.

Ключові слова: етніміка, ономастика, топоніми, культурологія, етнографія, народність.

Актуальність дослідження полягає у тому, що, не дивлячись на довгу історію досліджень англійської топоніміки та етніміки, все ще залишається значна кількість проблем із їх тлумаченням, і цим питанням окремо взагалі не приділяється значної уваги в процесі вивчення англійської мови. Українська ж топоніміка та етніміка перебувають у стані бурхливого розвитку, але попри значний обсяг досліджень української топоніміки та етніміки, вони все ще не вивчені досконально, а цій галузі мовознавства також не приділяється уваги в процесі вивчення української мови.

Топонімія та етнімія будь-якого регіону складається з мовних стратиграфічних пластів, обумовлених різними міграційними і історико-політичними процесами. Як відомо, ономастичний простір є конкретним, тобто кожен етнос має певний набір лексичних одиниць для позначення і виділення географічного та етнічного об'єкту. Мовний набір залежить від світогляду конкретного народу. Таким чином, можна зробити припущення, що у кожного етнічного суспільства на конкретній території існує певна система топонімів та етнімів, що склалася вісторично осяжному відрізку часу і простору.

Ономастичний простір представлений в англійській та українській мовних картинах світу по-різному, опис і пояснення цієї специфіки є важливим. Аналіз топонімів та етнімів дозволить встановити універсальні принципи формування і функціонування систем топонімів, виявити етнокультурну специфіку географічних назв Англії та України.

Об'єктом дослідження є топоніми та етнімі англійської та української мови на прикладі топоніміки та етніміки Англії та України.

Предмет дослідження – особливості етимологічних, структурних та семантичних рис в топонімах та етнімах Англії та України.

Мета дослідження – вивчення топоніміки та етніміки англійської (на прикладі топонімії Англії) та української мов, структури топонімів та етнімів англійської та української мов, їх етимології.

Завдання дослідження – розглянути загальні поняття про топоніми та етноніми, місце топоніміки та етноніміки в лексиці, підходи до класифікації топонімічної лексики, структуру та етимологію англійських топонімів та етнонімів на прикладі топонімії Англії, та загальні поняття про українську топоніміку та етноніміку, її структуру та етимологію.

Реалізація поставленої мети здійснюється через вирішення наступних завдань:

- збір і систематизація топонімів та етнонімів територій, що вивчаються, по письмових джерелах і картах;
- дослідження шляхів формування і сучасний стан топонімічних та етнонімічних систем англійської та української мов на прикладі топонімів Англії та України;
- з'ясування специфіки найменувань топонімів, що вивчаються;
- класифікацію топонімів та етнонімів згідно з їх структурою;
- встановлення загального та відмінного в досліджуваних неспоріднених мовах.

Теоретичну базу дослідження склали праці вітчизняних і зарубіжних учених, які присвячені загальним проблемам дослідження топонімів та етнонімів, а також вивченню окремих топонімічних та етнонімічних систем, розроблених В.Д. Беленькою, Л.Л. Гумецькою, І.А. Данчиною, В.А. Жучкевичем, К. М. Ірисхановою, Ю.О. Карпенком, Т.М. Мельниковою, О.Ф. Рипецькою, А.В. Суперанською, С. Роспондом, Р. Стюартом, Ніколайсеном.

Класифікації географічних назв – проблема дискусійна. Єдиної універсальної класифікації топонімів на позначення географічних об'єктів на сьогодні не існує, і її створення мало ймовірно, оскільки предмет вивчення топоніміки, – топоніми, – є багатограним. До того ж різний підхід у топонімічних дослідженнях спричинив до створення різних за змістом класифікацій топонімів цього класу.

Перші спроби класифікації назв населених пунктів належать до другої чверті XIX ст. На той період у царині топоніміки сформувалися три основних принципи класифікації топонімічного матеріалу, ґрунтовані передусім на лінгвістичних засадах:

- лексико-семантичний;
- морфолого-словотвірний;
- бінарний (лексико-семантичний і словотвірний).

У сучасній лінгвістиці сну є дві класифікації топонімів: а) за типом географічних об'єктів; б) по структурі.

З-поміж класифікацій, здійснених за географічними ознаками, найбільш простою є географічна систематизація за територіальним принципом, яка зводиться до групування назв у межах природних або адміністративно-територіальних одиниць.

Географічна класифікація за категоріями об'єктів у найбільш доступному вигляді виконується за об'єктами номінації. О. Суперанська виокремлює номінації і групи топонімів.

1. Топоніми фізико-географічні:

а) Ороніми (назви елементів рельєфу): Ben Nevis, The Cheviot Hills;

б) Гідроніми (назви водних об'єктів): Thames, Severn, Trent, Mersey;

в) Біоніми (назви представників органічного світу): crowberry, narcissus, beech, least weasel, red fox, rook;

2. Топоніми суспільно-культурні:

а) Ойконіми (назви поселень): L'Anse aux Meadows, Durham, Stratford-upon-Avon;

б) Антропоніми (назви, що походять від власних імен людей): Ottery St Mary, St David's;

в) Хороніми (назви країн і областей): North East England, North West England, East Midlands;

г) Теоніми (назви релігійних об'єктів): St Paul's Cathedral;

д) Дромоніми (назви доріг, шляхів): Fosse Way, Icknield Way, Broxden Roundabout;

е) Урбаноніми (назви міських об'єктів): Baker Street, Trafalgar Square, Piccadilly Circus.

Отже, топоніми часто описують територію з точки зору тих народів, які колись населяли ту чи іншу місцевість. Топоніми є продуктами соціального пізнання.

Висновок: у роботі розглядаються загальні поняття про етноніми, розкривається роль етнонімів в лексико-семантичному просторі англійської та української мов, визначається лінгвістичний статус етнонімів, семантичні виявлені семантичні особливості англійських та українських етнонімів, а також розглянуті етнічні номінації як засоби вираження національних стереотипів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Афанасьев О.С. Географічне дослідження топонімічної системи України. Автореф. дис. кандидата геогр. наук. К., 2006. 24 с.
2. Беленькая В.Д. Очерки англоязычной топонимики: пособие. М., 1977. 226 с.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови : 250000 / уклад. та голов. ред. В.Т. Бусел. К.; Ірпінь: Перун, 2005. VIII, 1728 с.
4. Жучкевич В.А. Общая топонимика. учебное пособие. Минск: Высшая школа, 1980. 288с.
5. Зубко А. Українська ономастика: здобутки та проблеми. С. 263-271. URL: www.history.org.ua/JournALL/sid/15/19.pdf – 29. 09. 2011.
6. Карпенко Ю. А. Топонимия Буковины: автореф. дис. ... д-ра филол. наук. АН УССР. Отделение лры, языка и искусствования. К., 1967. 41 с.
7. Леонович О.А. В мире английских имен: учебное пособие по лексикологии. М.: ООО «Издательство АСТ»: ООО «Издательство Астрель», 2002. 160 с.
8. Литвин И. П. О структуре и функции названий физико-географических объектов в своей и чужой среде (на материале некоторых европейских языков). Ономастика. Типология. Стратиграфия. М. : Наука, 1988. С. 115–123.

УДК 81`373.612.2`27

СЕРГЄЄВА В. В., студентка 4 курсу.
Науковий керівник – **ПИЛИПЕЙ Ю.А.**, асистент
Білоцерківський національний аграрний університет
vitalinaserhieieva@gmail.com

СОЦІОЛІНГВІСТИЧНА КОНЦЕПЦІЯ МЕТАФОРИ У ДИСКУРСІ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Наукова робота присвячена дослідженню соціолінгвістичних аспектів метафори як стилістичного засобу, з допомогою якого здійснюється вплив на реципієнта. Таким чином, письменники використовують метафору з метою заволодіння увагою читача, що становить ключовий елемент у створенні бестселерів.

Ключові слова: соціолінгвістика, метафора, маркетинг, типологія метафори, емпатія.

Метафора – це художній засіб поетичного мовлення, який створює експресивний художній образ шляхом зіставлення характеристик двох предметів чи явищ.

З метою дослідження соціолінгвістичного впливу метафори на реципієнта, ми вважаємо за доцільне спершу визначити типологію метафори, диференціювавши її за тематичними особливостями.

Таким чином, ми поділяємо метафору на наступні види: метафору зовнішності (greyhair, blueeyes, paleface, lovely smile, blacklook, thefaceofthemurder), природи (lateautumn sun shine, hotweather, smell of the woodsmoke, fresh leaves oft heoak), стану речей (silent house, material world), характеру (sweet girl, evil Tudorwitch), почуттів та емоцій (feell onely, feelun happy), релігій (Kindom of heaven, Breadi sthe very body of JesusC rist), тварин (gingercat) та кольорів (Redis a colourofdefiance, reis a colouroflife, redis a colouroflife, andsoit`smycolour).

На наше переконання, соціолінгвістична функція метафори залежить від її типології. У зв'язку з цим, ми вважаємо за доцільне диференціювати метафору за стилістичним

забарвленням з огляду на необхідність визначення її психологічного впливу на читача . Таким чином, ми виокремлюючи наступні види метафори :

- **Стерта метафора** – це вид метафори , який втратив свою поетичну вмотивованість та став засобами повсякденного вжитку: *brighteyes, darkeyes, longday, darkhair, goodday, goodnight, goldenbeaches, coldwind, themiddleofthenight*.

На наше переконання, стерта метафора немає соціолінгвістичної вмотивованості у зв'язку з втратою експресивності та художнього поетичного забарвлення.

- **Образні метафори** – це приховані значення предметів чи явищ, що використовуються в повсякденному житті, але не втратили своєї образності. Таким чином, образні метафори можуть слугувати елементом доповнення художнього образу, але не його створенням. Таким чином, ми можемо стверджувати, що образна метафора не є основним елементом психотехніки письменника.

Horriblen ews, wormatmosphere, beaut ifulheart , lovin gwords, horribleman, deathwish, sweetgirl , blamelesslife.

- **Образні індивідуально-авторські метафори** – це незвичне вживання слів та словосполучень ,що не втратили своєї образності та не стали художніми засобами загального вжитку. *‘Thehousejumpedupin a gorgi ngfirethatb urnedtheevenin gskyredandyellowandbl ack.’*

‘Montag wascutin half’

‘A glimm erofhisold humour.’

Зазначений вид метафори є основою створення стилістично-експресивного забарвлення тексту, що впливає на свідомість реципієнта, збуджуючи «емоційну карту мозку», яка у свою чергу активує первичні емоції: гнів, страх, любов, здивування, тощо. Таким чином, ми можемо спостерігати за ланцюговою реакцією соціолінгвістичного впливу метафори на реципієнта. Спершу, образна індивідуально-авторська метафора слугує засобом втілення досвіду та емоційного спектру автора. Зіставлені образи підсилюють значення формулювання, що збуджує центральну нервову систему читача, активуючи певні почуття, що , у свою чергу, викликають у реципієнта емпатичні відчуття до автора чи персонажа. Як результат, застосована психотехніка досягає свого результату шляхом активування емпатичних переживань, що стають причиною зацікавленості у художньому творі.

Більш того, образні метафори часом застосовують з метою створення неповторного образу персонажа, що змушує читача відчувати до нього симпатію чи антипатію, що сприяє створенню образів протогоністів та антигоністів (*SnowWhite , themistress of theevil*).

Таким чином, під час аналізу метафори як засобу впливу на реципієнта, ми класифікували метафору та здійснили психолінгвістичний аспект вивчення метафори та дійшли висновку, що соціолінгвістичні особливості метафори надзвичайно важливі для літературного маркетингу сьогодення .

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Даниель Гоулман Емоциональный интеллект. Москва, 2016. 531 с.
2. Єфімов Л.П. Стилістика. Київ, 2014. 239 с.
3. Bradbury R. Fahrenheit 451. London, 2008. 227 с.
4. Christie A. Thepalehorse. Санкт-Петербург, 2009. 315 с.
5. Gregory P. ThelastTudor. London, 2017. 513 с.
6. Valentino S. FairestofAll. China, 2018. 243 с.

СМОЛИЧ Б.В., студентка 3 курсу
Науковий керівник – **ВАКАЛЮК Н.І.**, асистент
Білоцерківський національний аграрний університет

НЕОЛОГІЗМИ В ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ СТИЛІ (НА МАТЕРІАЛІ ПРОВІДНИХ БРИТАНСЬКИХ ВИДАНЬ)

Аналізуються особливості функціонування неологізмів в публіцистичному дискурсі. Розглянуто основні функції, особливості вживання на матеріалі англійських публіцистичних текстів. Особливу увагу приділено аналізу функцій неологізмів англійської мови та особливостям їх перекладу українською мовою.

Ключові слова: неологізм, слово, публіцистичний стиль, функції неологізмів.

Утворення неологізмів – нових слів, мовних нововведень, лексико-граматичних особливостей, що з'являються в мові, є свідченням її життя і розвитку, прагненням висловити все багатство людських знань, прогрес цивілізації. Поява нової лексики у сучасній англійській мові – активний процес поповнення її словникового складу.

Вивченню неологізмів присвячено безліч робіт відомих лінгвістів. Однак неологія залишається відкритою областю лексикології. За даними дослідження, проведеного фахівцями Global Language Monitor (GLM), кожні 98 хвилин в англійській мові з'являється нове слово, що становить майже 15 слів на добу або близько 5,5 тисяч слів на рік [8]. Це ставить перед дослідниками завдання не тільки фіксації нових слів, але і дослідження різних аспектів їх функціонування. Даний факт свідчить про актуальність проведеного дослідження.

Використання неологізмів є однією з відмінних рис сучасної публіцистики. Більш того, дослідники відзначають той факт, що публіцистичний стиль є «сприятливим фактором для виникнення неологічних забарвлених одиниць» [4, с. 68].

Виклад основного матеріалу. Беручи до уваги різні погляди вчених на саме поняття «неологізм» та цілий ряд дефініцій даного терміну, наводимо, на нашу думку, найбільш повне та об'ємне його визначення, що подане О. О. Селівановою у термінологічній енциклопедії «Сучасна лінгвістика»: «Неологізм – слово чи сполука, використані мовою в певний період на позначення нового або вже наявного поняття в новому значенні й усвідомлюються як такі носіями мови» [2, с. 417].

Оскільки поняття «неологізм» відносне і те, що було неологізмом сто або навіть п'ятдесят років тому, уже не є ним на даний час через розвиток суспільства, науки і техніки, а, отже, і мови [3, с. 23], то термін «неологізм» (від грец. νέος – молодий, новий і λογισμός – судження, вислів) є не що інше, як новостворена лексична одиниця – слово або фраза, ще не включена до загальноживаної мови, котра перебуває в процесі входження в загальне використання і є новою або за формою, або за змістом. Таким чином, неологізму зазвичай доводиться пройти кілька стадій соціалізації (прийняття в суспільстві) і лексикалізації (закріплення в мові). Особливість неологізмів, а разом з тим і трудність їх передачі, полягає в тому, що вони досить пізно фіксуються або взагалі не фіксуються словниками [3, с. 34].

Функції неологізмів в текстах різної жанрової спрямованості досить детально вивчені в сучасній лінгвістиці. З публіцистичними текстами автори пов'язують такі функції неологізмів, як номінативна функція, функція економії лексичних засобів (компресивна функція), емотивна функція, атрактивна функція (функція залучення уваги), евфемістична функція, дисфемістична функція, функція модернізації (слідування «мовній моді» і привнесення в текст ефекту новизни) [1; 4].

Сам процес перекладу здійснюється у два етапи. Спочатку з'ясовується значення нового слова. Перекладач звертається до останніх видавництв тлумачних словників чи з'ясовує значення слова, приділяючи увагу його контексту і структурі, беручи до уваги різні

способи творення неологізмів (афіксація, скорочення, запозичення, конверсія, складання і переосмислення слів тощо), потім робить власне переклад засобами української мови.

Для практичного аналізу були відібрані п'ять електронних британських газет: The Telegraph, The Guardian, Metro, Pop sugar і Daily Mail. Тобто для дослідження було відібрано різні види газет для більшого охоплення нових слів з різних сфер. В результаті аналізу нами були проаналізовані неологізми та визначено їх наступні функції: функції створення ємного образу; мовна гра; експресивна функція і функція створення сатиричного ефекту. Далі був проведений аналіз реалізації стилістичних функцій неологізмів в електронних версіях газет, потім проведена класифікація за даними функціями.

Smombie-сильно залежна від смартфона людина. Неологізм знайдений в електронній версії газети Metro в статті «*City installs traffic lights in the floor for people constantly glued to their phones*», в якій описується, що може статися з людиною, яка не розлучається зі смартфоном.

Неологізм утворений складанням слів: *smartphone and zombie*. *The issue has even coined its own German name, 'smombie' – an amalgamation of smartphone and zombie - which was voted 'youth word of the year 'in 2016*. [7]

У тексті неологізм виконує функцію мовної гри. Автор закликає читачів не бути залежними від смартфонів немов зомбі, інакше це може привести до плачевних наслідків.

Hangry - стан, коли ти настільки голодний, що починаєш злитися.

Неологізм виявлений в електронній версії газети Popsugar в статті-20 *Things My Boyfriend Knows Never to Do When I'm Hangry*. Неологізм утворений складанням слів: *hungry + angry*.

My boyfriend's learned from his previous mistakes (bless his heart) and knows exactly what to do and what not to do when I'm feeling a combination of hungry and angry in the slightest. I even scare myself sometimes by how hostile can be during those times; it's seriously like Dr. Jekyll and Mr. Hyde. [6]

У тексті неологізм виконує комічну функцію. Автор описує стан, властивий багатьом дівчатам, коли вона настільки голодна, що не здатна впоратися зі своїми емоціями. Даний неологізм точно відображає цей неконтрольований стан. Автор домагається комічного ефекту завдяки використанню цього слова, викликаючи у читача спочатку подив, а пізніше сміх.

Snaccident - випадкове вживання їжі. Неологізм виявлений в електронній версії газети The Telegraph в статті -10 *'snaccidents' that prove you're a secret snacker. A snaccident is the act of eating by mistake. It turns out, there are no snacks. There are only snaccidents waiting to happen. Like Easter - which is just one big snaccident among all the other snaccidents that populate our lives. Here are 10 that may occur this week alone ...* [5]

Неологізм утворений складанням слів: *snack + accident*. У статті неологізм виконує функцію мовної гри. Автор хоче закликати читача до зміни своїх харчових звичок. у статті простежується пропагування здорового способу життя, правильного харчування. Включаючи в своє харчування «снеки», людина навряд чи замислюється про наслідки. В даному випадку неологізм показує, як не варто себе вести людині, яка хоче зберегти своє здоров'я.

Таким чином, можна зробити висновок, що неологізми в онлайн-виданнях виконують не тільки номінативну функцію, а й ряд стилістичних функцій. Нами були виявлені наступні функції: функція створення ємного образу, експресивна функція, функція створення комічного ефекту, функція мовної гри і оціночна функція. Більшість виявлених нами неологізмів утворені за продуктивними моделями словотворення, а саме словоскладання, афіксація і скорочення.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Линь Е., Кончакова С. В. Прагматические функции неологизмов в современных СМИ // Вестник Тамбовского университета. Серия: Гуманитарные науки. 2015. Т. 20. Вып. 11 (151). С. 193-197.

2. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія / Олена Селіванова. – Полтава : Довкілля-К, 2006. – 716 с.
3. Скороходова Е. Ю., Щеголева М. М. Роль и употребление неологизмов в современных СМИ // Актуальные проблемы гуманитарных и естественных наук. 2016. № 5 (3). С. 73-78
4. Слепович В. С. Курс перевода (английский ↔ русский язык). Translation Course (English ↔ Russian). Мн.: Тетра-Системс, 2003. 320 с.
5. 10 'snaccidents' that prove you're a secret snacker. URL: <http://www.telegraph.co.uk/women/life/10-snaccidents-prove-secretsnacker/>
6. 20 Things My Boyfriend Knows Never to Do When I'm Hangry sensitivity. URL: <https://www.popsugar.life/20-things-my-boyfriend-knows-never-to-do-when-im-hangry/>
7. City installs traffic lights in the floor for people constantly glued to their phones sharing. URL: <http://metro.co.uk/2016/04/25/city-installs-traffic-lights-in-the-floor-for-people-constantly-glued-to-their-phones-5840946/>
8. No. of Words in the English Language. Global Language Monitor. URL: <https://www.languagemonitor.com/top-words-of-the-year/no-of-words/>

УДК 811.111/.161.2:664

ГУМЕНЮК Д.В., студент 3 курсу
 Науковий керівник – **ТАРАСЮК А.М.**, асистент
Білоцерківський національний аграрний університет
 fsfonlinego@gmail.com

ФРАЗЕОЛОГІЗМИ З КОМПОНЕНТОМ «ЇЖА» В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ

Досліджено фразеологізми та їх види. Проаналізовано фразеологізми з компонентом «їжа» в англійській та українській мовах.

Ключові слова: фразеологізм, фразеологічні зрощення, фразеологічні сполучення, фразеологічні єдності.

Фразеологізм — стійке словосполучення, що виступає в мові як неподільний за значенням вислів, значенням якого є одне конкретне поняття, ознака чи дія. Серед фразеологізмів розрізняємо зрощення, єдності і сполучення:

Фразеологічні зрощення — абсолютно неподільні, нерозкладні, немотивовані фразеологічні одиниці, у значенні яких «немає ніякого зв'язку, навіть потенційного, зі значенням їх компонентів»: збити з пантелику, собаку з'їсти, пиши пропало, чорта з два, сон в руку.

Фразеологічні сполучення - відрізняються від фразеологічних зрощень тим, що кожен їх лексичний компонент висловлює окреме значення і загальне значення фразеологізму частково мотивується семантикою окремих компонентів. «намилити голову, нуль уваги, діло табак, плакуча верба»

Фразеологічні єдності - є фразеологізми, формально співвідносяться з вільними словосполученнями і семантично мотивовані останніми. Це "тип стійких, тісних фразеологічних груп, які семантично не ділені і теж є вираженням єдиного, цілісного значення, але в яких це цілісне значення вмотивоване, будучи твором, які виникають з злиття значень лексичних компонентів". «прикусити язика, ні ладу ні складу, не нюхати порошу, танцювати під чужу дудку»[2].

Фразеологізми відіграють важливу роль в мовленні української та англійської мов. Сфера людського життя, пов'язана з їжею. І оскільки фразеологізми як самобутнє мовне явище слугують своєрідним джерелом знань про культуру народу, звернімося до вивчення взаємозв'язку між їжею як лексичним полем та лінгвокультурою [5]

1. В одну групу можна поєднати фразеологізми, в яких зазначаються певні дії з приготуванням їжі, годуванням, поїданням їжі. *Swallow an insult* – стерпіти образу; *to be eaten up with* – горіти із заздрощів, інтересу; *to feed one's vanity* – тішити чиясь самолюбство; *Годувати жданиками* – неодноразово обіцяти щось, але не дотримуватися обіцянок; *годувати з ложечки* – надмірно піклуватися.

2. До складу іншої групи, віднесемо фразеологізми з словами на позначення посуду. В англійській мові найбільше фразеологізмів із словом «cup» (чашка). *It is not my cup of tea* – це не моє, не в моєму смаку; *be a cup too low* – бути не в своїй тарілці, відчувати дискомфорт; *cup was full* – переповнена чаша, безмежно. *Як на тарілочки* - дуже детально, до дрібниць, нічого не приховуючи; *не в своїй тарілці*- відчувати дискомфорт

3. Наступною групою є фразеологізми з словами що позначають напої. Серед англійських образів спиртних напоїв найчастіше зустрічаються *ale, wine, cider*, серед українських, *горілка*. Тут бачимо різницю в сприйнятті народами образів: якщо у англійців спиртні напої асоціюються з веселощами, то в українців горілка у фразеологізмах фігурує в негативному значенні. *Cakes and ale* – веселе життя; *Adam's ale* – жарт; *all ale and skittles* – безтурботне, дозвоільне життя; *В горілці киснути* - постійно пиячити; *затопити лихо в чарці* - приглушувати важкі почуття.

4. Група, в яких є слова що позначають фізичні якості їжі. В українській та англійській мовах є два загальних слова «sweet\солодкий»- позначає щось позитивне, та «bitter\гіркий» - що позначає щось негативне. *Bitter as wormwood* – жорстокий; *have a sweet tooth* – бути ласуном, любити солодке; *Sweet Fanny Adams* - щось неважливе, не варте уваги. *Обливати солодким медом* - говорити щось дуже приємне; *гірка чаша* – велике горе, страждання [1].

Отже, проаналізувавши фразеологізми з компонентом «їжа» в англійській та українській мовах, ми дійшли висновку, що особливого значення набувають дослідження фразеологічних одиниць на позначення їжі, що демонструють кумулятивні ознаки. Саме аналіз фразеологічних одиниць дозволяє описати поняття ментальність, менталітет і культуру.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. URL: <https://enguide.ua/ua/magazine/30-idiom-na-angliyskom-i-kak-ih-pravilno-ispolzovat>
2. Англо-український фразеологічний словник К. Т. Баранцев. [2-ге вид., випр.]. К.: Знання ст. 1051-1056.
3. Дмитренко О. В. , Зінченко І. Ю. Вербалізація концепту «ЇЖА» засобами сучасної англійської фразеології. Ст. 77- 79 URL: «<http://orcid.org/0000-0001-9954-7660>»
4. Матузкова О.П., Діброва І.В. Харчовий код культури у фразеології англійської, української та грецької мов ст. 194-203 «<http://rgnotes.onu.edu.ua/article/viewFile/186245/187701>»
5. Голубовська І.О., Корольов І.Р. Актуальні проблеми сучасної лінгвістики URL: «<http://www.pinax.com.ua/wp-content/uploads/2015/04/ActualProblLinguist.pdf>»

УДК 81'373.7/'42:811.111'06:070

ОЛІЙНИК Д.Ю., студентка 3 курсу
Науковий керівник – ТАРАСЮК А.М., асистент
Білоцерківський національний аграрний університет
dianaoliynik644@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У ДИСКУРСІ СУЧАСНОЇ АНГЛОМОВНОЇ ПРЕСИ

Розглянуто фразеологізми, які використовуються в англійському дискурсі засобів масової інформації. Проаналізовано, що фразеологізми поділяються на фразеологічні зрощення, фразеологічні єдності та

фразеологічні сполучення. Досліджено, що адекватний переклад фразеологізмів становить основу розуміння тексту вихідної мови реципієнтом.

Ключові слова: фразеологізм, перекладацькі трансформації, ЗМІ, ідіома, фразеологічна одиниця.

Ідіома - це фігура мови, яка не має явного представленого значення. Ідіоми відрізняються від культури та країни, оскільки у словосполученні можуть бути назви звичайних предметів, людей чи тварин. Приклади та значення ідіом в американській культурі включають:

Raining cats and dogs означає сильний дощ

Monkey around означає обдурити

Playing with fire означає нести нерозумні ризики

Log my memory означає допомогти запам'ятати щось

З метою визначення значення фразеологізмів, ми вважаємо за доцільне використати методи перекладу та аналізу фразеологізмів, а також систему класифікації фразеологізмів за ступенем злітованості їх компонентів, яку розробив французький мовознавець Ш. Баллі і доповнив російський мовознавець В.В. Виноградов (1894-1969).

Класифікація всіх фразеологічних одиниць поділяється на фразеологічні зрощення, фразеологічні єдності та фразеологічні сполучення.

Фразеологічне зрощення - це семантично нероздільна фразеологічна одиниця, на значення якої ніколи не впливають значення її компонентів [2]. Once in a blue moon - означає дуже рідко; to cry for the moon - означає вимагати нереального; under the rose - значить тихо.

Пояснити, як склалося значення фразеологічних зрощень, - складна етимологічна проблема.

Фразеологічна єдність - це семантично нероздільна фразеологічна одиниця, цілісне значення якої умотивоване значенням її компонентів. . To come to one's sense - змінити свою думку; to come home - потрапити до позначки; to fall into a rage - розлютитися. Значення фразеологічної єдності виникає внаслідок узагальненого переносного значення вільного словосполучення. Це результат образного метафоричного переосмислення словосполучення. [5]

Як бачимо, для фразеологічних єдностей характерна семантична двоплановість. В окремо взятих ізольованих від контексту таких зворотах не можна однозначно встановити їх семантику, бо такі словосполучення можуть уживатися як вільні у прямому значенні і як фразеологічні в переносному, тобто вони є омонімічними.

Фразеологічне сполучення (колокація) - це конструкція або вираз, у якому кожне слово має абсолютно чітке самостійне значення, тоді як одна з складових має зв'язане значення [4]. To make an attempt - зробити спробу; to make haste - поспішати; to offer an apology - попросити пробачення. У кожному наведеному звороті всі слова мають своє значення, але одне зі слів реалізує таке значення, як правило, тільки в цьому звороті.

Фразеологічні сполучення слів із їх поясненнями з газети "New York Times" наведені нижче:

1. "Santorum has done a good job in pointing out that Achilles' heel in Romneycare," Ms. Palin said [3].

Achilles' heel - Дошкульне місце, вразлива сторона кого-, чого-небудь. , номінативне, змістовне словосполучення.

2. "I'm not willing to light my hair on fire to try to get support," Mr. Romney said [7].

Hair on fire – бути дуже зайнятим, або терміново привертати чийсь увагу.

3. "That inevitably leads him to discuss President Obama and his health care law, a topic that gets Mr. Santorum's blood boiling, and that of his listeners." [6]

Someone's blood boiling - дуже злитися.

4. "Truth has gone out the window" [2]. Out the window - використовується для того, щоб сказати, що ви перестаєте щось робити.

Отже, вивчивши та проаналізувавши вживання експресивної та стилістичної фразеології у сучасних друкованих ЗМІ, ми дійшли висновку, що ідіоми використовуються в газетах за такими причинами:

- щоб зробити статтю привабливішою; (у заголовках)
- для того, щоб надати стилістиці тексту експресивного забарвлення.

Тому перекладач повинен вміти чітко виділяти фразеологічні одиниці в тексті та при їх перекладі знайти адекватний еквівалент у мові перекладу для збереження експресивної виразності тексту, а також для зацікавлення та утримування уваги читача.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Longman. Pocket Idioms Dictionary. Edinburg: Pearson, 2007. 310 p.
2. Concise Oxford Dictionary (Eleventh Edition), electronic dictionary.
3. Ozhegov's Electronic Dictionary. (<http://ozhegov.info>)
4. New York Times. Romney Takes Analytic Approach to Campaign Chaos. 2012, February 27. Кунин А. В. Курс фразеологии современного английского языка. — Дубна: Феникс, 2005. 484 с.
5. Баранов А. Н., Добровольски Д. О. Идиоматичность и идиомы // Вопросы языкознания. 1996, № 5. 64с.
6. Чепасова А. М. Семантико-грамматические классы русских фразеологизмов. Челябинск, 1974. 123 с.
7. Internet: New York Times. The Times Wins 5 Pulitzer Prizes. 2009, April 20.

УДК 811.111/.161.2:81'367.622.12/'373.7

ФІЛІПОВА І.В., студентка 3 курсу
Науковий керівник – **ТАРАСЮК А.М.**, асистент
Білоцерківський національний аграрний університет
ikalderone@gmail.com

ВЛАСНІ ІМЕНА У ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ

Проаналізовано різні підходи до визначення терміну «фразеологізм». Досліджено семантичні особливості англійських та українських антропонімів. Визначено основні синтаксичні моделі фразеологізмів з антропонімами у сучасній українській та англійській мовах.

Ключові слова: фразеологізм, антропонім, українська та англійська лексикологія, лексичні одиниці.

Фразеологія є невід'ємною частиною лексичного фонду будь-якої мови.[1] Фразеологізми як яскравий стилістичний засіб здатні зробити мову сильною і красивою, образною і переконливою. Предметом дослідження фразеології є фразеологізми – сполучення слів, що не утворюються в мовленні спонтанно, а входять до нього як готові блоки з певними значеннями. Ключовим поняттям у фразеології є «фразеологічна одиниця» або ФО.

Фразеологічна одиниця (фразеологізм) – це лексико-граматична єдність двох і більше нарізно оформлених компонентів, граматично організованих за моделлю словосполучення або речення, яка, маючи цілісне значення, відтворюється в мовленні за традицією[2].

На думку Я. А. Барана, фразеологізм - віртуальний знак мови, оформлений у вигляді словосполучення або речення, з повним або частковим переосмисленням компонентів, призначенням якого є вираження номінативно-експресивної функції [3].

Класифікація фразеологізмів здійснюється різними вченими на основі різних ознак. Як правило, українські філологи при класифікації фразеологізмів використовують класифікацію академіка В. В. Виноградова, у якій розрізняють фразеологічні зрощення, фразеологічні єдності, фразеологічні вирази та фразеологічні сполучення.

На сьогодні в лінгвістиці виокремилась галузь знань, що вивчає ім'я людини (особисте, прізвище, родове, прізвисько, псевдонім, похідні від нього), — антропоніміка як розділ ономастики Антропоніми – це лексичні одиниці, що позначають власні найменування людей. Їм належить важлива роль як в англійській, так і в українській мовах.

В англійській мові як і в українській використовується багато образних виразів, що виникли у древніх римлян і греків. Немало серед них і таких, що містять власні імена:

Pandora's box (скринька Пандори) - джерело всіляких нещасть;

Labour of Sisyphus (Сізіфова праця) - тяжка і непотрібна праця;

Achilles' heel (Ахілесова п'ята) - слабе місце;

The sword of Damocles (Дамоклів меч) - небезпека, що невідворотно нависла над кимось;

Ariadne's thread (нитка Аріадни) – допомога;

render into Caesar the things that are Caesar's (віддавати Цезарю Цезарево) – кожному своє;

in the arms of Morpheus (обійми Морфея) – уві сні.

Виразу «*adoubting Thomas*» в англійській мові відповідає фразеологізм «Хома невіруючий».

Ще один антропонім, широко вживаний у англійській фразеології – *John*:

John long the carrier - людина, що зволікає з доставкою чогось;

Johnny-come-lately - людина, що прийшла в останню хвилину

Johnny-of-the-spot - людина, готова надати допомогу в потрібний час[4].

В українській мові також багато фразеологізмів з використанням аналога імені *John* – *Іван*. Іван у складі фразеологізмів може характеризувати риси людини, її соціальний статус тощо:

Що вільно панові, то не вільно Іванові [5: 86];

Пан з паном, а Іван з Іваном [5: 87];

Я свою вину на Івана зверну [5: 602];

Бас гуде, скрипка грає, Іван мовчить, та все знає [5: 364] – розумний, досвідчений;

Нашому Івану нема талану [5: 79] – безталанний).

Серед досліджених компонентів ФО англійської мови найбільш поширеними є чоловічі імена Adam, John (Jack), Peter та жіночі Mary, Jane (Jill), Ann[4]. Найбільш уживаними в українській лінгвокультурі є такі антропоніми:

– жіночі: Анастасія, Настя, Настка; Анна, Ганна; Галина, Галя; Дарина, Одарка; Євфимія, Хима, Химка; Катерина, Катря; Кристина, Христина, Христя; Марія, Маруся; Мотрона (Мотрина), Мотря; Пелагея, Палажка, Палагна; Парасковія, Пріська; Стефанія, Степанида, Стеха; Соломія, Солоха; Фефронія, Хавронія, Хівря);

– чоловічі: Василь, Васько; Гаврило; Григорій, Гриць, Грицько; Дем'ян, Демко; Дмитро; Остап, Стах; Іван, Іванко, Івась; Йосип, Осип; Кузьма; Макар; Мартин, Марко; Опанас, Панас, Панько; Павло; Парфемій, Пархім; Пилип, Філько; Сава, Савка; Савелій, Савка; Самійло, Семен; Спиридон, Свирид; Федір, Теодор, Тодось, Федось, Хведось, Хвесь; Фома, Хома, Хомко; Юрій, Георгій [6].

Отже, фразеологія англійської та української мов тісно пов'язана з історією та національною культурою країни. Основним джерелом походження антропонімів є Біблія, антична міфологія, література та фольклор.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Філіпова І.В. Особливості функціонування англійських ФО з антропонімами. Наукові пошуки молоді у третьому тисячолітті: тези доповідей державної студентської науково-практичної конференції «Актуальні питання культурології, лінгвістики та педагогіки», 15 березня 2017 року. Біла Церква, 2017. С 64-65.
2. Денисова А.С. Семантика та структура фразеологізмів на позначення почуттів людини. Вісник Запорізького національного університету №1, 2015. С. 364-370.
3. Баран А. Я. Фразеологія у системі мови: Монографія. Івано-Франківськ: Лілея НВ, 1997. 176 с.

4. Англо-український фразеологічний словник. Уклад. К.Т. Баранцев. 2-ге вид., випр. К.: Т-во “Знання”, КОО, 2005. 1056 с.
5. Фразеологічний словник української мови: у 2-х кн. / уклад. : В. М. Білоноженко та ін. Київ : Наукова думка, 1993. 984 с.
6. Чучка П. П. Слов’янські особові імена українців: історико-етимологічний словник. Ужгород: Ліра, 2011. 432 с.

УДК 811.111

КОРБУТ А.М., студентка 1 курсу
Науковий керівник – **ДЕМЧЕНКО Н.С.**, асистент
Білоцерківський національний аграрний університет
Stasya.031001@gmail.com

РОЛЬ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ АНГЛІЙСЬКОГО БІЗНЕС-МОВЛЕННЯ

У даному дослідженні розглядаються фразеологічні одиниці і їх функціонування в бізнес-дискурсі сучасної англійської мови. Проаналізовано поняття «фразеологізми» та їх особливості в діловому мовленні. Було виявлено основні семантичні групи фразеологізмів на основі відібраного матеріалу.

Ключові слова: фразеологізми, дискурс, бізнес мовлення, семантичні особливості.

Щодня мільйони людей у всьому світі спілкуються англійською мовою в різних аспектах бізнесу. Сьогодні, в період глобалізації та розквіту міжнародного співробітництва, знання ділового лексику англійської мови, особливостей бізнес-комунікації є надзвичайно необхідною для експертів в галузі міжнародної економіки менеджерів великих компаній, які керують міжнародними підприємствами. Вивчення мови бізнесу не тільки спрощує процес входження в суть професійно-ділової сфери мови, а й сприяє більш комплексному розумінню англійської мови. Тому вивчення фразеологічних одиниць ділового мовлення важливим у зв'язку з прагненням до адекватного розуміння ментальності представників даного народу, на тлі, яких розвиваються контакти у сфері бізнесу. Саме це і визначає актуальність нашої роботи.

Об'єктом дослідження є англійська мова ділового спілкування. Предметом дослідження виступають фразеологічні одиниці сучасного англійського дискурсу. Метою даного викладу є аналіз та дослідження важливості фразеологізмів англійського бізнес-мовлення.

Особливістю ділової мови є те, що різні люди використовують її в різних цілях: для листування, телефонних дзвінків, проведення співбесід, спілкування на зборах, передбачень, аналізу даних тощо. Все це проходить в певному діловому контексті і для певних цілей.

За багатовікову історію англійської мови в ній збереглася й утворилася особлива група виразів – фразеологізмів. Фразеологізми – це групи слів, які неможливо створити у процесі мовлення, вони існують у мові як готові одиниці. Саме вони найвиразніше передають дух і невмирущу красу мови, яку створив народ упродовж віків для потреб спілкування в усній та писемній формах. Їх правильне використання робить мову виразнішою та зрозумілішою.

Фразеологія бізнес-мовлення має характер офіційності. Основне призначення фразеологізмів полягає в тому, щоб точно, об'єктивно, в строгій діловій тональності й, по можливості, коротко позначити стереотипні службові ситуації, різного роду офіційні зустрічі, порядок їх проведення, посилання в діловому документі на тих чи інших осіб, дії, причини, вказівки на подальший виклад тощо [1].

Помилковою є думка, що мова ділової комунікації не передбачає наявності емоційної лексики. Вважається, що ділова мова є буквальною, а не метафоричною, що ділові люди, спілкуючись між собою, не використовують фразеологічні одиниці. Навпаки, бізнес-

мовлення англійської мови насичене багатьма унікальними ФО, які пов'язані саме з людиною в бізнесі, з різноманітними видами її діяльності в діловому світі. Фразеологізми в цьому випадку виступають як мовні засоби офіційних паперів та мовлення, які надають «яскравість» та емоційну насиченість в стандартизованій мові бізнесу [3]. Проведене нами дослідження свідчить про те, що фразеологічний фонд англійського бізнес-мовлення постійно поповнюється.

У ході даного дослідження було виявлено наступні семантичні групи фразеологізмів бізнес-дискурсу:

менеджмент: *hand-on management* – керівники, які повністю контролюють своїх підлеглих;

hands-off management – керівники, які не втручається в дії своїх підлеглих і дають їм повну свободу дій;

takeover thereins – взяти під свій контроль;

rally the troops – підіймати бойовий дух, мотивувати співробітників, сприяти згуртуванню персоналу;

askeleton staff – основний штат співробітників [2];

витрати: *belt-tightening* – вимушене скорочення витрат; *throw money down the drain, make the money fly, play ducks and drakes with money, fling one's money away* – бездумно витрачати гроші; *in for a penny, in for a pound* – за будь-яку ціну;

throw money at something – сипати грішми; *have more money than sense* – кидати гроші на вітер;

money is no object – сума не має значення; [2];

конкуренція: *play hard ball* – бути конкурентоспроможним за допомогою жорстокості, робити все можливе, щоб виграти;

at a race – запекла конкуренція; *an upper hand* – домінуюче положення; *dog-eat-dog world* – жорстокий світ, в якому кожен стоїть сам за себе, «людина людині – вовк»;

generate a lot of buzz – викликати ажітаж, змушувати говорити про себе [2];

торгівля: *under the hammer* – на продаж, для продажу, *(the) hard sell* – агресивний спосіб продажів, нав'язування товару покупцеві, *the soft sell* – техніка продажу з мінімальним тиском на покупця; *monkey business* – шахрайство [2];

бізнес: *cash cow* – продукт, послуга або галузь бізнесу, що приносить великий прибуток компанії без значних в неї інвестицій; *drum up business* – створювати бізнес, залучати нових клієнтів; *nothing ventured, nothing gained* – ризик – благородна справа; *turn around one's business* – перетворювати збитковий бізнес в прибутковий [2];

людські якості або характеристики: *bit the bullet* – не падати духом, «тримати удар», «збирати волю в кулак»; *throw cold water over* – привести контраргументи; *cut corners* – «халтурити»; *Jack of all trades* – майстер на всі руки; *top dog* – господар становища, лідер у своїй галузі [2].

Отже, фразеологізми в англійському бізнес-мовленні є невід'ємною частиною лексичного запасу та доповнюють на перший погляд суху та буквальну ділову мову, додаючи до неї національного колориту. Вони допомагають в позначенні різноманітних понять. За даними дослідження найбільш поширеною групою виявилась «витрати». Саме на цю груп уприпадають більшість бізнес-ідіом.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрійчук М.П. Роль фразеологізмів англійського бізнес-мовлення (на прикладі онлайн-видання *Financial Times*).
2. Баранцев К. Т. Англо-український фразеологічний словник. Київ: Знання. 2005. 1056 с.
3. Пашченко Н.М. Особенности спользования бизнес-идиом в английском языке. *Филологические науки. Вопросы теории и практики*. 2018. №11-1 (89). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-ispolzovaniya-biznes-idiom-v-angliyskom-yazyke>.

УДК 811'113'9

ФІЛІПОВА І.В., студентка 3 курсу
Науковий керівник – **ЛОБАЧОВА С.В.**, ст. викладач
Білоцерківський національний аграрний університет
ikalderone@gmail.com

ANTHROPONYMS AS SPECIFIC COMPONENTS OF ENGLISH PHRASEOLOGICAL UNITS

The study deals with English phraseological units with onomastic components. The phraseological units were studied to determine which proper names are used in phraseological units most frequently and their connotative components were examined.

Key words: phraseological units, onyms, connotations, cultural component.

Phraseology has always attracted attention of linguists, literary critics, sociologists and philosophers. Enriching the literary language, representing a bright example of purity, accuracy of content and sharpness of language, phraseological units are of great importance in the treasury of culture and have become of genuine interest for linguists and researcher of various spheres of communication. Languages differ greatly in their idiomaticity in the forms they have adopted, the combinative power of words and their lexico-semantic combinability.

The study deals with specific features of anthroponyms as a component of phraseological units.

We have singled out more than 200 phraseological units with anthroponyms to have sufficient material for investigation.

Phraseological expressions often carry connotations not present in their non-idiomatic synonymic expressions, and can have various functions in discourse: the informational, the evaluative, the situational, the modalising and the organisational function. We have investigated phraseological units in which an anthroponym is a basic element.

It is generally agreed among linguists that anthroponyms is a universal linguistic category. Their status and function is a theoretical issue debated by many scholars since the topic is complex and controversial.

Anthroponyms constitute a system organised according to criteria varying across cultures, and provide an interpretation of the society of which they are the expression. They are linguistic items fulfilling a referential function, i. e. they refer to single entities existing in the real world. Like deictics, they enable primary identification of their referents; but, unlike deictics, they are not dependent on the immediate situational context. Like nouns, anthroponyms constitute an open class of words and, hence, are lexical rather than grammatical; but, unlike nouns, they lack lexical meaning.

Anthroponyms comprise personal and family names, patronymics, given names, nicknames, cryptonyms.

The most widely used male names are *Adam, John (Jack), Peter* and female names are *Mary, Jane (Jill), Ann*.

Phraseological units containing anthroponyms can be classified according to the source they originate. The main sources we have described are the Bible (*a doubting Thomas, Adam's apple, to live as long as Jared to raise Cain*), Greek and Latin mythology (*Achilles' heel, a labour of Sisyphus, The sword of Damocles, Nessus' shirt, Midas touch*), literature (*Colonel Blimp, pleased as Punch*), folklore (*Hobson's choice*) and real persons (*Morton's fork, Florence Nightingale*).

The main syntactic patterns of phraseological units with anthroponyms are Noun Phrases (several types), Verb Phrases, Prepositional Phrases, Subordinate clauses, Irreversible binomials and Formulae.

Modifications is a peculiar feature of the investigated phraseological units functioning in speech. Structural and semantic modifications are represented with substitution of elements, extension and reduction of phraseological units as well as contamination of phraseologisms. Modifications can be considered as a typical way of phraseological units speech potential caused by their systemic features. Modifications are basic mechanisms of phraseological derivation.

Like with most linguistic units, systemic relations are typical for the microsystem of phraseological units with anthroponyms.

Synonymic paradigms are defined within the microsystem of phraseological units: (*give a Roland for an Oliver - rob Peter to pay Paul, Joe Soap, Jack Adams - Cousin Betty*).

Phraseological units with anthroponyms can form antonymic pairs as well: *poor Pilgarlic - pleased as Punch*.

(*Sweet*) *Fanny Adams* is an example of polysemantic capacity of the investigated language units.

They are distinguished with their modifications and variations.

The system of phraseological units is not an invariable. It has been increasing and new anthroponyms appear. Some modern phraseological units with anthroponyms should be mentioned in the summary as well: *Frankenstein food, Jack in office (jack-in-office), A Barbie-doll, nun Teresa*.

To sum up, it should be pointed out that anthroponyms involved in phraseology are historically, socially or culturally prominent in British culture.

УДК81'25-021.475.4

ПРИСЯЖНЮК А.Р., студентка 4 курсу

Науковий керівник – **ВАКАЛЮК Н.І.**, асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

pnrua1999@gmail.com

LACUNES PROBLEMS AND THEIR CLASSIFICATION

Lacunae in general, their classifications and problems were discussed. It is analyzed that lacunae are referred to as inappropriate vocabulary and they create a problem of intercultural communication. It has been researched that translating lacunae should pay attention to literal or descriptive translation for adequate translation.

Key words: lacunas, gaps, non-equivalent vocabulary, descriptive translation, literal translation, classifications of lacunas, sememe.

The lacuna is a nationally-specific element of culture that has been appropriately reflected in the language and speech of the native speakers of that culture, and which is either not understood at all in the communication process, or is misunderstood by other native speakers. This is what the gaps say, they are also called white spots in the semantics of one of the languages. In a narrow sense, there is a lacuna the absence of a word in the lexical system to indicate a particular concept. That is, it is a certain word that is understood only by the native speakers of the language from which it is derived. In a sense, lacunae may be considered slang-based, but it will be slang that will not have an exact equivalent in translation.

Take the word "Grandparents" for example. To translate it verbatim, it will sound like "ancestors", "older parents", which is to some extent youth slang. And yet, the word itself does not have an exact translation in the Slavic languages, so we translate it using concretization -

grandparents, grandparents. Generally, lacunae can be identified only through comparison and contractual research, and translators usually compensate for their free and temporary phrases. Moreover, Lacuna is a problem of intercultural communication and sometimes misleads even qualified translators. They make it difficult to translate different texts into any subject, as well as to understand and perceive them by foreign recipients because of the "space" in one language compared to another of certain correspondents of linguistic units of some levels, different concepts, categories, associative reactions, and also paraverbal means of communication. Lacunas contradict the usual range of experience of the speaker, a native speaker of another language. Otherness, incomprehensibility, strangeness (exoticism) is the main things characteristics of "white spots". The term lacuna is used only when it comes to the absence of any concept in the language of translation that cannot be explained should not attribute all lacunae to non-equivalent vocabulary. [1,55] The closest to the lacunae can also be attributed to realities, since they mean concepts that are not present in the language of translation. Realities as objects of material and spiritual culture reflect the way of life and the way of thinking of a particular society and nothave analogues in another culture, in which language there are no lexical units denoting unknown cultural concepts. [2,15]

There is one difference: while realities mean concepts related to the national specificity of the native language collective, words that can be defined as semantic lacunas mean concepts that are not in the translation language because of the specificity of national linguistic thinking. [1,53] Unlike the realities behind the words that denote them, the concepts behind semantic lacunas are not an integral attribute of the social practice of the source language collective: for any Ukrainian can understand what it is steam over water on a frosty day (Barber), or a person who shies away from appearing in court (Defaulter). There is simply no single word or phrase assigned to it in the Ukrainian language notion as in English. But this does not mean that a Ukrainian cannot operate these concepts. All these concepts can be translated in a descriptive way.

-Stop! he exclaimed. Rosanna Spearman came to my aunt out of a reformatory?

Rosanna Spearman hag once been a thief? [3, 312]

- Hold on! I shouted. - Rosanna Spearman came to my aunt's housefrom a penitentiary? WasRoseanSpireMan a thiefbefore? [4, 307]

Thus, the lacuna may be the specific object itself, and any component or even a separate semic lexical meaning, and the information accompanying this phenomenon in the consciousness of native speakers. Linguists submit diverse classifications of lacunas. They are divided into system and functional, or linguistic and speech, linguistic and cultural. System (language) lacunas are found when comparing units of different levels of the language system, and functional (speech) ones - in speech. System lacunas are differentiated by language level into: phonetic (lacking in one certain phonemes, mismatch of intonation constructions, accents, pauses): yes, there are no long phonemes in the Ukrainian language that occur in English and German and differentiate the meaning of words. [5, 321].

Cultural space lacunas include distance perception lacunae, ethnographic, lifestyle related, symbolic lacunas. In the theory of intercultural communication, lacunas are differentiated into: subjective or national-psychological; lacunae of communicative activity, lacuna of cultural space, text. Within national-psychological lacunas are distinguished: lacuna of character according to the self-esteem of an ethnic group or its evaluation by other ethnic groups; internal syllogic lacunas, representing the way of thinking of the people; cultural and emotiotionalconcerning the public expression of feelings; lacuna humor.

There are other classifications of lacunas. Thus, the principle of correlation of words with the concept are distinguished: lexical - in the absence of a word or a compound in another language and in the presence of the concept; semantic - in the absence of a sememe, but in the presence of a concept; conceptual (cognitive) - in the absence of concept and word, the term lacuna in translation studies is identified with equivocal vocabulary, although they are in relation to the inclusion of the second to the first (not all lacunas are non-equivalent). Researchers propose to distinguish cognitive lacunas as inequivalent words, and to identify the absence of words and sememe with proper

lacunas. [5, 321]. R. Brieslin also calls lacunae the term realities, but realities belong to conceptual lacunas.

Therefore, having analyzed the lacuna problem, we concluded that lacunae refer to the non-equivalent vocabulary, which means that they can only be identified through comparison and contractual research.

REFERENCES

1. Иванов В.О. Английская безэквивалентная лексика и ее перевод на русский язык. - Л. ЛГУ, 1995-95с
2. Фененко Н.А. Язык реалий и реалии языка. - Воронеж, ВГУ, 2001.-140с
3. Wilkie Collins. The Moonstone. Published in Penguin Popular Classics, 1994-464p.
4. Коллінз Уїлкі. Місячний камінь. - К.: Дніпро, 1993-461с
5. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава, 2010р., 843с.

УДК 811.112.2'373

МАСЮК Л. О., студентка 3 курсу факультету права та лінгвістики
Науковий керівник – **НОСЕНКО М.М.**

Білоцерківський національний аграрний університет
lydamasyk@gmail.com

АНАЛІЗ СЕМАНТИКО-ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ВИРАЗІВ, ЯКІ ІЛЮСТРУЮТЬ ЕМОЦІЮ СТРАХУ У НІМЕЦЬКОМОВНИХ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТАХ

Розглянуто фразеологічні вирази, що інтерпретують стан страху, здійснено їх лексико-семантичний аналіз на основі публіцистичного дискурсу німецької мови. Акцентується увага на використанні ФО як заголовків для посилення емоційної виразності, а також на двозначності страху, його амбівалентному характері, що виражається неоднозначністю стосунків людини до навколишнього світу, а також суперечливістю системи цінностей.

Ключові слова: лінгвістика, фразеологія, емоція, публіцистика, семантика, страх.

Актуальність аналізу фразеологічних засобів вербалізації емоційного поняття «страх» у німецькій мові на основі матеріалу публіцистичного дискурсу пояснюється тим, що емоційний текст може найбільш повно і чітко передати відтінки слова емотивної семантики. Слід зазначити, що журналістський стиль має дві основні функції, а саме - інформативна та функція впливу. Публіцистичні тексти несуть різноманітну інформацію і відображають різні факти, що становлять суспільний інтерес, і у свою чергу, підлягають тлумаченню та оцінці.

Семантичний аналіз фразеологічних виразів показав, що найцікавіші приклади, що ілюструють емоційний стан страху, були знайдені в німецькій газеті «DieWelt». В наступній статті мова йде про дві відомі німецькі футбольні команди "ФК Кельн" (Кельн) та "Герта БСК" (Берлін): *Wenn die Profis der beiden akut bedrohten Klubs aufs Feld laufen, wird auch jede Menge Angst dabei sein, die die Beine schwer machen kann. Wird die Angst allerdings zu groß, lähmt sie eher und dann werden die Beine tatsächlich schwer.* У цьому прикладі мова йде про професійних футболістів, які виходять на поле і відчувають сильний страх, граючи з серйозним суперником. Таке сильне емоційне напруження «паралізує» гравця (lähmt sie), помітно пов'язує рухи (Angst ..., die die Beine schwer machen kann). Однак, щоб розбудити змагальний дух у спортсменів, потрібно "морально налякати" і "долити у вогонь масла"

...einemand erenSpielerdag egenmuss manvielleichtFe uerunterdemHinternm achen, u mdasopt imaleA n gstlevelzuerreichen. Ichwürdeihmerzählen, dassdieMedienu nndie Zusc hauerüberihnlachen, wenners ichblamiert. Daskl ingtzwazieml chradikal, kannaberzum Erfolgführen.

Фразеологічний вираз "Feuerunter dem Hintern machen" в контексті цього прикладу оновлюється через семантичний знак "для досягнення оптимального рівня страху необхідно морально тиснути на людину, ...вищевказаний метод є, можливо, радикальним, але це веде до вірного успіху".

Цікава для нас стаття з журналу «Шпігель», в якій вони обговорюють суперечливий характер страху. Незважаючи на те, що ця емоція паралізує і є джерелом хвороб, тим не менш, вона також позитивно впливає на людину. Страх дає життєву енергію і допомагає досягти успіху. Отже, страх є двозначним.

IstAngst tatsächlich heinschlechte Ratgeber? Zwarkann sie lähmen und krank machen, doch sie erschafft auch die Sinne, beflügelt den Geist und sie chert unsere Vorfahren das Überleben. Wie kommt es, dass Angst manche Menschen zu Höchstleistungen antreibt und andere erstarrn lässt? Таким чином, страх має не тільки негативний характер, але і має позитивний заряд.

Страх також є рушійною силою, що відображається на наступному прикладі: *So entspringt die Kunst der "Angst" vor dem Zurückbleibenden Lebenden hinter sich selber, das heißt der Angst vor seiner eigenen Vergänglichkeit. Dann würde Angst den Alten laufen machen.*

У контексті цього прикладу страх має позитивний характер, який є певним рушієм і мотивує до подальших дій. Живучи своїм життям, людина насолоджується ним, моментами, які відбуваються. І на певному етапі життя у людини виникає страх, що минулого неможливо повернути. Це мотивує, змушує переглянути життєві орієнтири та встановити пріоритети.

Німецькій мові властиво використання композитів (складних слів), що складаються з двох і більше складових. Вербалізація стану страху в публіцистичному дискурсі німецької мови яскраво втілена в складних іменниках. Один з них – «Angsthase» (душа зайця). *Sind Fußballprofis eigentlich besonders große Angsthasen?*

- Allerdings muss man hier zwischen den verschiedenen Arten von Angst unterscheiden. Die Spieler haben keine übergroße Angst vor Verletzungen, eher im Gegenteil. Dafür haben sie eine wesentlich größere soziale Angst. Das ist die Angst, sich vor anderen zu blamieren.

Darüber hinaus bedeutet Abstiegsangst für viele Profis ja auch eine existenzielle Angst. Denn der Abstieg aus Liga eins bedeutet oft ja auch Gehaltseinbußen und eine schrumpfende Reputation als Profi.- Вираз базується не стільки на страху перед травмою, скільки на соціальному (екзистенціальному) страху.

Тобто, страх пропустити м'яч – це страх зіпсованої репутації, страх виключення з футбольної ліги, втрати високої платні і соціального статусу.

Отже, у німецькомовних публіцистичних текстах фразеологічні одиниці часто використовуються як заголовки (Angst vor Angst, Angst macht die Beineschwer), які служать для посилення емоційної виразності, оскільки назва - це акцентована позиція, яка привертає увагу читачів. Аналіз фразеологічних одиниць у німецькомовному журналістському тексті показав, що страх може бути двозначним.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Шаховський В.І. Категоризація емоцій у лексико-семантичній системі мови // Воронеж, Університет, 2008. 156 с.

2. <http://www.dwds.de>
3. <http://www.korpora.org/Limas/index.htm>
4. <http://www1.ids-mannheim.de/lexik/owid-computerlexikographie.html>
5. <http://www.welt.de/sport/fussball/bundesliga/herthabc/article106252374/Angst-macht-die-Beine-leichterund-motiviert.html>
6. Вандер К.Ф. DeutschesSprichwörter-Lexikon // Berlin: Directmedia, DigitaleBibliothek, 2004. S. 55599.
7. www.spiegel.de/thema/angst/
8. http://www.deutsch-uni.com.ru/redewendung/index_slovo.php <http://welt.de/print-wams/>
9. <http://www.welt.de/sport/fussball/bundesliga/hertha-bsc/article106252374/Angst-macht-die-Beineleichterund-motiviert.html>
10. Vinogradov V.V. Selectedworks. Lexicologyandlexicography / М.: Nauka, 2007. 115 p.

УДК 811.111:82-84

ПОЛТАВЕЦ А.В., студентка1 курсу
 Науковий керівник – **ДЕМЧЕНКО Н.С.**, асистент
Білоцерківський національний аграрний університет
poltavetsaliona@gmail.com

КОНЦЕПТРОБОТА У ФРАЗЕОЛОГІЧНОМУ ФОНДІ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Стаття присвячена дослідженню концепту «робота» в традиційній картині світу носіїв англійської мови. Розглянуто особливості вербалізації концепту «робота» в англійській мові на матеріалі фразеологізмів, які позначають даний концепт.

Ключові слова: фразеологізм; концепт; вербалізація; концептуальна ознака.

Вивчення лінгвокультурних концептів в останні десятиліття перебуває під пильною увагою багатьох лінгвістів. Нині в лінгвістиці існує кілька визначень поняття «концепт». Концепт – це факт способу життя, суспільної свідомості, теорії, вираженої в мовній формі; одиниця людського знання про світ. Концепт містить в собі не тільки поняття про явища, а й об'ємне асоціативне соціокультурне уявлення про ці явища в узагальненому вигляді. Концепт виражається мовою і закріплений за окремими словами або словосполученнями, але не дорівнює мовній одиниці[3].

Актуальність даного дослідження визначається постійним інтересом до концепту «робота», його важливістю в системі цінностей людини та зумовлюється потребою в аналізі цього лінгвокультурного концепту на матеріалі фразеологічного фонду англійської мови. Мета дослідження– вивчити і охарактеризувати концепт «робота» в англійській лінгвокультурі.

Концепт«робота»– це певні фізичні та розумові зусилля, витрачені на виконання певного завдання. Зміст фразеологічних одиниць, що об'єктивують різне ставлення до роботи, групуються згідно з концептуальними ознаками, які можуть служити фрагментом культурного сценарію концепту «робота» в англійській мовній картині світу [2]. На основі цього виділяємо групи фразеологізмів, що вербалізують концепт «робота».

Перша група – трудова діяльність. Перш за все це «оплата праці», пов'язана з уявленням про трудову діяльність як про службу, а також шкоду здоров'ю, завдану важкою фізичною працею. З останнім пов'язано негативне ставлення до зайвої інтенсивності фізичних зусиль: *Bythesweatofone'sbrow* (у поті чола); *slaveone'sgutsout* (дуже важко працювати) [1];

Друга група – надмірна робота, яка реалізується при вказівці на час відпочинку - *night: turnnightintoday* (працювати ночами); *burn the midnightoil*(засиджуватися за роботою ночами). Недолік часу може бути однією з перешкод при виконанні роботи: *work againsttime*(закінчити роботу до дедлайну); *work atarm'slength* (працювати в несприятливих

умовах). Велика увага приділяється й обсягу роботи: *workovertime* (працювати понаднормово); *have one's handsfull* (не мати вільної хвилини) [1];

Третя група – буденність, повсякденність роботи: *as a matter of routine* (в порядку поточної роботи); *get into one's stride* (братися за справу); *in harness, in the traces* (за повсякденною роботою) [1];

Четверта група – займатися неробством, представлена наступними фразеологізмами: *shirk work* (ухилитися від роботи); *dodge the column* (філонити); *twiddle one's thumbs, sit on one's hands, sit with one's arms folded, keep hands in one's pockets* (байдикувати; сидіти без діла) [1];

П'ята група – займатися марною і безплідною роботою. До неї входять ситуації, що описують дії, що не приводять до результату: *fish in air, blow bubbles* (займатися марною роботою); *shoot the bull, chent the fat* (базікати) [1].

Отже, концепт «робота» вербалізується в англійській мові великою кількістю фразеологічних одиниць, що є свідченням багатозначності концепту і його значущості для опису картини світу народу-носія мови. Крім того, наше дослідження дозволило виявити, що концепт «робота» у свідомості англійського народу співвідноситься з наступними ознаками: трудова, діяльність, надмірна робота, рутинність роботи, займатися неробством, займатися марною роботою.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Баранцев К. Т. Англо-український фразеологічний словник. Київ: Знання. 2005. 1056 с.
2. Багринцева О.Б., Щепетова А. В. Понятие «труд» в сознании носителей английского языка. *Наука и мир в языковом пространстве*. Макеевка. 2019. С. 141-144.
3. Сисоева В.Ф., Любарська В.В. Універсальний концепт «праця» в українській, російській, англійській, німецькій мовах. *Филологические науки. 9. Этно-, социо- и психолингвистика*. URL: http://www.rusnauka.com/36_NIO_2008/Philologia/38983.doc.htm

УДК 811.111;81'42:82-92

КОСТЮК М., магістрантка
Науковий керівник – **ЧЕСНОКОВА Г.В.**, проф.
Київський університет імені Бориса Грінченка
mmkostiukm@ukr.net

COMMUNICATIVE AND PRAGMATIC POTENTIAL OF FAKE NEWS

The paper offers the communicative and pragmatic analysis of fake news as a constituent of contemporary media discourse. The author investigates language means aimed to transfer pragmatic meaning and to influence the addressee.

Key words: fake news, media discourse, linguistic Pragmatics, pragmatic meaning, communicative and pragmatic approach.

In the epoch of the active development of information technologies in the 21st century the Internet media is growing rapidly. Online sources are considered to be the most active means of communication and depict events immediately. There are different ways to present information that depends on the pragmatic goal. The relevance of the study lays in the growing interest to fake news as a complex phenomenon. According to the purpose of fake news, journalists can provide different strategies and use a number of linguistic means to create communication with an addressee in order to achieve certain effect.

Interrogative sentences give hope for the possibility of a positive option answer, various, alternative solutions or variants to the problem. Lacking a hint at one of the alternatives can be a way to stimulate audience interest, encourage the reader to dive into the text: “*Was Bitcoin created*

by this international drug dealer?” [2]. After such a headline question every reader will believe that the answer will be or can be positive and it is no need to read the article.

Fake news with interrogative sentences generates a modality of doubt, signals the emotional distinction of the author from the content of the information. Leaving choice of affirmative or negative answer to the reader’s discretion, informative question removes responsibility from authors of popular media for the use of unconfirmed data, rumors. It is especially relevant in the headlines of sensational news: “Can Text Messages Kill?” [3]; “Coronavirus Latest: Does the pope have coronavirus? Pope Francis sick” [4]. Interrogative sentences stimulate reader’s interest and manipulate by public’s opinion. Some news is aimed to introduce personality, to discredit or to create positive attitude in society: “Did Alexandria Ocasio-Cortez Propose a Nationwide Motorcycle Ban?” [5].

News makers use affirmative sentences in order to give some information as universal truth without any doubts. Such news also contains rude words or terms to denote negative social phenomena. Such news is the best to memorize: “Obama ran pedophile ring out of Whitehouse” [6]; “Boris is a LYING DICKHEAD” (about the Prime Minister) [7].

A large group of fake news contains photos and video feeds for entertainment. The main purpose is to show important social problems often through creating comic effect. Quite often irony is used. For example, Facebook shared a video, in which a man in the police uniform tastes white powder and says: “All the time you have to try to check the quality. Not bad, it's very good!” [8]. In this case the comic effect is achieved with the help of situational irony which is “the discrepancy between the expected result and actual results” or incongruity between what might be expected and what actually occurs [1, p. 323]. The irony of situation arises from the contradiction of the police officers’ reputation as scrupulous worker, defender of the law and intention to try something which is out of law. The comic effect can also be achieved by the wordplay with the help of cross-language homonymy. “No matter how kind you are, German children are kinder” [9].

Thus, fake news is a modern media phenomenon which is aimed to transfer certain opinion, to influence the addressee, to express certain idea. Fake news with interrogative sentences generates a modality of doubt, stimulates reader’s interest and manipulates the public opinion. Fake news can create an image in society. Rude words serve to discredit personality. Irony and wordplay are effective means for entertaining strategy, it creates comic effect, shares and demonstrates social problems.

REFERENCES

The American Heritage Dictionary of the English Language (2020). Fifth Edition. Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company.

2. Was Bitcoin created by this international drug dealer? Retrieved from: www.wired.com/was-bitcoin-created-by-this-international-drug-dealer (Accessed 24 June, 2019).

3. Can Text Messages Kill? Retrieved from: www.thedailybeast.com/can-text-messeges-kill (Accessed 18 June, 2019).

4. Coronavirus Latest: Does the pope have coronavirus? Pope Francis sick. Retrieved from: www.express.co.uk/news/world/1248485/Coronavirus-latest-does-the-pope-have-coronavirus-pope-francis-health-update (Accessed 13 March, 2020).

5. Did Alexandria Ocasio-Cortez Propose a Nationwide Motorcycle Ban. Retrieved from: <https://tatersgonnatate.com> (Accessed 20 October, 2019).

6. Obama ran pedophile ring out of Whitehouse. Retrieved from: <https://facebook.com/Obama-ran-pedophile-ring-out-of-Whitehouse> (Accessed 12 May, 2019).

7. Boris is a LYING DICKHEAD. Retrieved from: www.facebook.com/Boris-is-a-lying-dickhead (Accessed 20 October, 2019).

8. “All the time you have to try to check the quality. Not bad, it's very good!” Retrieved from: www.facebook.com/wierd-policeman (Accessed 20 June, 2019).

9. “No matter how kind you are, German children are kinder”. Retrieved from: <https://worstjokeseven.com/jokes/585dddc8f91e5453704877dc/no-matter-how-kind-you-are-german-children-are-kinder> (Accessed 20 January, 2020).

УДК 811'124611'04

БАБЕНКО І., студент 1 курсу факультету ветеринарної медицини
Науковий керівник – **ЦВИД-ГРОМ О. П.**, канд. філол. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
illab6988@gmail.com
Tsvidgrom@gmail.com

ЛАТИНОМОВНА СПАДЩИНА А. ВЕЗАЛІЯ У СТАНОВЛЕННІ АНАТОМІЧНОЇ НАУКИ

У тезах систематизовано історичні відомості, наукові дані про латиномовні праці А.Везалія та його внесок у розвиток анатомії як науки. Проаналізовано суспільно-історичні умови та життєві обставини, у яких жив і творив А.Везалій.

Ключові слова: Везалій, латинська мова, анатомія, медицина, античність.

Андреас Везалій (Vesalius), природознавець, основоположник і творець сучасної анатомії, одним із перших став вивчати людський організм шляхом розтинів. Усі пізніші анатомічні надбання беруть свій початок від нього.

Андреас Везалій – представник Падуанської школи. В Падуанському університеті було здійснено видатні дослідження з анатомії і фізіології людини. Ці дисципліни в ті часи ще не були відокремлені. Серед анатомів Падуанської школи перше місце належить Андреасу Везалію, праці якого становлять цілу епоху в анатомічній науці.

Андреас Везалій (справжнє прізвище Віттінгс 1514-1564) – родом з Брюсселя, вивчав медицину в Монпельє, Парижі, досконало володів грецькою, латинською і арабською мовами. З перших років навчання на медичному факультеті виявив виняткову пристрасть до вивчення анатомії. Не задовольняючись лекціями своїх учителів, які викладали її за Галеном, Везалій, під загрозою смертної кари, викопував з товаришами потайки на кладовищі свіжі трупи і знімав повішених злочинців за стінами міста, переховував їх у себе в приміщенні і вивчав на них анатомію[2].

У 1538 р. Везалій опублікував анатомічні таблиці – 6 аркушів рисунків, гравірованих учнем Тиціана, художником С. Калькар. У тому ж році дослідник почав перевидання праць Галена і через рік опублікував свої «*Листи про кровопускання*». Працюючи над цим твором, Везалій переконався, що його попередники описували будову людського тіла на підставі секції органів тіла тварин, передаючи помилкові відомості, усталені часом і традицією. Вивчаючи людський організм шляхом розтинів, він накопичив незаперечні факти, які зважився сміливо протиставити канонам минулого.

Везалій, досліджуючи людські трупи, виправив усю тогочасну анатомію, відзначив близько 200 істотних помилок Галена. Зібравши свої анатомічні дослідження і систематизувавши їх, він опублікував у 1543 р. великий твір «*De humani corporis fabrica, libri septem*» («*Будова людського тіла, в семи частинах*»), який прекрасно ілюстрував художник Калькар – учень Леонардо да Вінчі та Тиціана. У I книзі описано скелет, II – зв'язки та м'язи, III – судини, IV – нерви, V – нутрощі, VI – серце, органи дихання, VII – мозок[1].

Праця Везалія була початком сучасної анатомії; в ній вперше було подано не умоглядний, а цілком науковий опис будови людського тіла, ґрунтований на експериментальних дослідженнях. Дослідник зробив величезний внесок в анатомічну термінологію латинською мовою. Взявши за основу найменування, введені Авлом Корнелієм Цельсом (1 ст. до н. е.), Везалій надав анатомічній термінології однотипності, викинув, за вкрай рідкісними винятками, всі середньовічні варваризми. Водночас, він звів до мінімуму грецькі терміни, що, певною мірою, можна пояснити його неприйняттям багатьох положень галенівської медицини.

Праця «Про будову людського тіла» – не тільки підсумок попередніх досягнень в анатомії, а й наукове відкриття, засноване на нових методах дослідження, що мали величезне революційне значення в тодішній науці.

Праця Везалія, за визначенням І. П. Павлова (1950), – «це перша анатомія людини, яка не просто повторює вказівки й думки стародавніх авторитетів, а спирається на роботу вільного дослідницького розуму». У 1555 р. вийшло друге видання твору Везалія, доповнене ним і перероблене[3].

За збігом обставин, трактат з'явився в рік смерті Коперника, тоді ж побачила світ книга польського вченого «Про обертання небесних тіл», яка здійснила переворот не тільки в астрономії, а й у світогляді людей. До речі, син купця, канонік Коперник добре знав анатомію, оскільки свого часу навчався на медичному факультеті Падуанського університету, а після повернення до Польщі в 1504–1512 р. займався лікувальною практикою у свого дядька єпископа Ваченроде[2].

Праця Везалія стала об'єктом шаленої критики прибічників Галена, які вважали авторитет Галена непорушним. Учитель Везалія в Парижі Жак Дюбуа Сільвій прилюдно прокляв свого учня, спалив його книгу, обізвавши його не Везалієм, а Везанусом (*vesanus* – божевільний). Доля Везалія була сумна. За намовою задрісників його звинуватили в анатомуванні ще живої людини, і він змушений був їхати замолювати свій гріх над «гробом господнім» в Єрусалимі. На зворотному шляху корабель розбився, Везалій опинився на безлюдному острові Занте, де помер від голоду й хвороби. Тут пізніше йому було встановлено пам'ятник[2].

Везалій перший дав опис тіла людини, побудований на докладному дослідженні людських трупів; він перший розробив у деталях правильну методику секції, і його справедливо вважають творцем анатомії як науки.

На численних рисунках людське тіло ніде не зображено у Везалія непорушним, в лежачому положенні, а всюди динамічно, у русі. Рисунки до лекцій Везалія свідчать, що лекції його супроводжувалися порівняльними демонстраціями, з живим натурщиком, зі скелетом. Везалій був новатором не лише у вивченні, а й у викладанні анатомії. Його лекції, так само як і рисунки в його книзі, давали уявлення не тільки про будову, але частково і про функції організму.

Для учнів Везалій опублікував скорочений виклад великої праці – «Епітоме» (щось на зразок конспекту або узагальнених висновків).

Таким чином, латиномовна анатомічна спадщина Везалія являє величезну цінність, а ілюстрації Везалія – це досягнення нової науки.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Верхратський С. А., Заблудовський П. Ю. Історія медицини / С.А. Верхратський, П.Ю. Заблудовський..К. 1991. 256 с.
2. Куприянов В. В. АндрейВезалий в историианатомии и медицины. М.: Медицина, 1964. 136 с.
3. Терновский В.Н. АндрейВезалий. М.: Наука, 1965. 256 с.

КАЗАНЕЦЬ К., студентка 1 курсу факультету ветеринарної медицини
Науковий керівник – **ЦВИД-ГРОМ О. П.**, канд. філол. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
kazanec.katerina@gmail.com
Tsvidgrom@gmail.com

РОЛЬ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ У РОЗВИТКУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА В ЕПОХУ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

У тезах систематизовано історичні відомості, наукові дані про роль латинської мови у розвитку європейського мовознавства в епоху середньовіччя. Проаналізовано вплив латини на формування романських мов.

Ключові слова: латинська мова, мовознавство, граматики, Середньовіччя, європейські мови.

Характеризуючи стан мовознавства, не можна не відзначити, що протягом усього середньовіччя латинська мова була єдиною мовою, яку вивчали в Європі. Забутою виявилася навіть мова давньогрецька. Закріплення на письмі коптської, готської, вірменської, грузинської, давньоанглійської, давньовірменської, старослов'янської мов не відбилося на розробці теоретичних проблем тогочасного мовознавства.

Але й латинську мову в епоху середньовіччя вивчали переважно не для пізнання її побудови. Практичне володіння латинською мовою – мовою релігії і науки в тогочасній Західній Європі – відкривало шлях для одержання духовної або світської освіти. Посібниками для засвоєння латинської мови були граматики Е.Дона та (бл. 350 р.), Прісціана (526–527 рр.).

Латинська граматики була в середньовічній Європі єдиним і універсальним підручником мови. Латинська граматики і граматики взагалі для епохи середньовіччя – це майже синоніми. Ототожнення цих понять у період середньовіччя негативно відбилося на дальшому розвитку мовознавства.

Із занепадом Західної Римської імперії з часом починає занепадати і латинь як мова жива, перетворюючись на мову мертву, що використовувалася переважно як мова писемна. Для письмових повідомлень потрібно було знати, передусім, латинську графіку, букви. Створювалася своєрідна традиція нехтування звуками, матеріальною субстанцією мови.

З різних латинських діалектів поступово розвивалися попередники романських мов: давньофранцузька, давньоіспанська, італійська, румунська тощо. Близько 800 р. н.е. латинська мова перестала бути рідною мовою. Латинська мова продовжує функціонувати як письмова мова в усіх сферах діяльності церкви (у тому числі, й освітній), управління, політики. Особлива увага приділяється латинській мові у церковних школах, де у всій Європі до 16 століття навчання читанню і письму здійснювалось латинською мовою. Таким чином, у період європейського середньовіччя латина стала носієм духовної культури далеко за межами колишньої Римської імперії [2].

У зв'язку з тим, що поняття латинської граматики збіглося з поняттям граматики взагалі, на нові літературні мови почали переносити правила, норми латинської мови, не помічаючи особливостей живих мов, а почасти й нехтуючи цими особливостями.

На вивчення латинської мови дивилися як на своєрідну логічну школу мислення. Ця обставина ще більшою мірою посилювала засвоєні з античного мовознавства принципи формально-логічного аналізу граматичної будови мови.

Великі заслуги у виданні та філологічному коментуванні літературних творів античності мають Юлій Цезар Скалігер (1484–1558), Роберт Стефанус (1503–1559), його син Генріх Стефанус (1528–1598).

Географічні відкриття, початок колоніальної експансії європейців і пропаганда християнства серед населення нових колоній створювали передумови для укладання граматик і словників багатьох мов, для нагромадження мовного матеріалу, для розширення і поглиблення мовознавчих знань. Так, у XV—XVI ст. виходять граматики і словники: мов Центральної і Південної Америки (перші за часом граматики мексиканської та ацтекської мов укладені місіонерами в 1555 р.), мов тюркських (з XV ст.), персидської (з XVI ст.), вірменської (середина XVI ст.), корейської (середина XVI ст.), японської (кінець XVI ст.); з'являються перші відомості про санскрит (листи з Індії італійського мандрівника Філіппо Сассеті, 80-ті роки XVI ст.) [3].

Та найбільше значення для створення європейського мовознавства епохи Відродження мав процес формування національних мов.

У історичному аспекті найбільш тривалим впливом латини був, зокрема, її вплив на німецьку мову: обидві мови базуються на індоєвропейській прамові, а зміни відбувались на основі генетичних зв'язків або мовного контакту. Якщо порівняти лексичний склад сучасної німецької й латинської мов, то можна відзначити схожість як лексем (напр., fenestra – Fenster, mater – Mutter, nasus – Nase, pater – Vater, habere – haben), так і словоформ (напр., est – ist, sunt – sind) [1].

Латинський вплив відчувається й у сфері структури німецької мови, де латина зумовила розширення словотвору і семантики. Завдяки абстрактним утворенням, орієнтованим на латину, мислення німецьких носіїв мови збагатилось абсолютно новим змістом. Латинська мова значно розширила можливості вираження в області морфології і синтаксису німецької мови. Латинські запозичення щодо використання минулих часів і станів поширились настільки, що витіснили старі успадковані структури, навіть призвели до зовсім іншого типу мови в області аспектних і часових функцій. Крім того, спостерігається майже повний збіг граматичних категорій: ті самі частини мови, число, особи, часи, стани, рід дієслів.

Перші праці, присвячені живим народним мовам, звичайно написані латинською мовою і за зразком латинських граматик (це мало вирішальне значення і для витворення національної лінгвістичної термінології, і для схем побудови граматик національних мов), і все ж саме застосування традиційних схем латинської мови до живих мов то в одному, то в іншому місці руйнувало стару схему, виявляло своєрідності різних мов і сприяло розвитку граматичної теорії.

Латинська мова полегшує розуміння коренів західного світу. Вона сприяє розвитку стратегій навчання та формуванню умінь аргументації. Крім того, особливу роль латинська мова відіграє у процесі вивчення іноземних мов, оскільки більшість європейських мов мають спільне походження з латинською, а відтак і деяку схожість у вокабулярі й лінгвістичній структурі. Частково подібності в лінгвістичній структурі та словниковому запасі можна пояснити саме цією генетичною мовною спорідненістю.

Латинська мова сприяє розвитку граматичного розуміння, володіння базовими знаннями латинської мови корисні для здійснення перекладу науково-технічної літератури, адже термінологія багатьох наук, зокрема, природничих, була сформована на основі латини.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Амеліна С.М., Шинкарук В.Д. Роль латинської мови у підготовці майбутніх філологів веб-сайт. URL : <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/article/view/11798/0> (дата звернення 10.04.2020).
2. Вільчинська, Т.В. Латинська мова – міжнародна мова науки і культури [Текст / Т. В. Вільчинська // Актуальні проблеми філології та перекладознавства: зб. наук пр. – Хмельницький: ХНУ, 2012. Вип. 5. С. 13-18.
3. Козлик І. В. Світова література доби Середньовіччя та епохи Відродження («Картина світу»). Естетика. Поетика : навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / І. В. Козлик. Івано-Франківськ : СИМФОНІЯ форте, 2011. 344 с.

ПАНАСЮК А.І., студентка 2 курсу
Науковий керівник – **ЯРМОЛА О.В.**, канд. філос. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
coco.dzhambo03@gmail.com

ІДЕАЛЬНА ДЕРЖАВА ПЛАТОНА

Кардинальні зміни у суспільній організації та способі життя, які відбуваються на сучасному етапі існування людства, змушують звернутися до творчого спадку одного з найвидатніших представників філософської думки – Платона. В його найвідомішому діалозі «Держава» аналізуються проблеми суспільного життя, які актуальні й у сьогоднішньому світі. Однією з таких важливих філософських проблем суспільного життя є питання справедливості. Саме вона й є основою для конструювання видатним греком концепції «ідеальної держави».

Ключові слова: Платон, влада, держава, справедливість, суспільство, соціальний стан.

Той світ, в якому ми живемо зараз, не можливо назвати ідеальним: постійні війни, стихійні лиха... Люди, які управляють нами (правителі, вищий клас), зовсім не можуть змінити ситуацію та стан нашого життя на краще. Тому для мене стало цікавим дослідити працю Платона «Держава» та зрозуміти, що саме він мав на увазі під поняттям «ідеальна держава». Над цими питаннями певним чином розмірковували вже філософи, яких прийнято називати «досократиками». Вже в них ми зустрічаємо розміркування про громадянські чесноти. Так Геракліт, підкреслюючи важливу роль полісних законів, зокрема, зазначає, що громадяни повинні «битися за закон, як за стіни власного міста».

Платон був віртуозним давньогрецьким філософом, чий праці досить цікаво читати та досліджувати, адже його погляди та роздуми над життям, державою, законами і т.д., є повчальним фундаментом для нащадків, які не можливо обійти стороною.

Книга «Держава» є однією з найвідоміших праць Платона, в якій він описує саме ідеальну державу. Вона складається з діалогів між Платоном та його вчителем Сократом, а також між іншими героями твору: Кефалом, Главконом, Полемархом.

У цьому творі Платон висловлює свою позицію стосовно майже всіх головних питань власної філософської системи. Філософ порівнює державу із «великою» людиною. При цьому термін держава Платон розуміє в широкому значенні. В його інтерпретації «держави» - це суспільство із усіма її групами населення.

Платон вважає, що керувати «ідеальною» державою обов'язково повинні правителі-філософи, щоб у державі панували розум і розважливість. Завдяки філософам у суспільстві запанує добробут, а державний устрій буде справедливим.

Особисто для мене цікавими були роздуми Платона, щодо будівництва ідеальної держави. За його планом держава має бути побудована на засадах справедливості.

Але в той же час, будуючи свій ідеальний світ, Платон підкреслює те, що нічого не може бути ідеальним. Адже кожна людина, це індивід, і соціальна нерівність між людьми не відповідає природній нерівності, яка пояснюється тим, що така природна нерівність породжена неоднорідністю душі.

Кожен має виконувати те, до чого його тягне, саме тому жити у такому полісі мають три головні суспільні стани: правителі, воїни та ті, хто займається фізичною працею й торгівлею. При цьому, на думку Платона, лише останньому третьому стану дозволено мати власність. Для станів правителів і воїнів мати приватну власність – заборонено.

Кожен житель такого ідеального суспільства (ідеальної держави) має виконувати свої обов'язки: правителі повинні бути мудрими, воїни сильними та благородними, а

представники третього стану (ремісники, селяни та торговці) повинні створювати матеріальні блага.

Я переконана в тому, що це дійсно правильно і це працює, адже, якщо кожен буде чесно та старанно виконувати свої обов'язки та справедливо жити у своїй державі, то стане менше схиблості, заздрості, користолюбства, тому що кожен буде займатися справою свого життя, а не марнувати час на збагачення або виживання, тоді можна буде не хвилюватися про основні сфери життя людини, і не шукати безглузді методи вирішення проблем: в ідеальній державі їх просто не буде, через підтримку кожної людини один одного.

Самовільний перехід з одного соціального стану до іншого в ідеальній державі заборонений. Бо кожна людина повинна займатися тією справою, якої призначена від природи: «Займатися своєю справою і не втручатися в чужі – це і є справедливість» – зазначає Платон.

Також Платон наголошує на тому, що такого поняття, як «війна» у середині самої ідеальної держави бути не може, так само, як і рабів, тому що такі явища можуть бути лише в порочній державі.

У своїй праці філософ вважає, що всі верстви населення повинні навчатися, адже це те, що життєво необхідно кожному, завдяки навчанню діти будуть відважні, здорові та краще зможуть пізнати істину.

Отже, підсумувавши, слід зауважити, що Платон, вихований на ідеалах грецької свободи, пропонує грекам суворо-деспотичний ідеал державного устрою. В цій парадоксальній ситуації віддзеркалюється одна із духовних суперечностей сильних натур – вимагаючи свободи для себе, вони не визнають свободи для інших. Так було в усі часи, так і сьогодні.

Також, на нашу думку, важливими для сьогодення є ідеї Платона про те, що мета існування держави – це суспільне благо, і керувати нею повинні чесні і кваліфіковані правителі-філософи. Саме в цьому напрямі йдуть зараз дискусії про роль держави в суспільстві та її морально-професійний склад.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Plato. *Stanford Encyclopedia of Philosophy*. URL: <https://plato.stanford.edu/entries/plato/>
2. Presocratic Philosophy. *Stanford Encyclopedia of Philosophy*. URL: <https://plato.stanford.edu/entries/presocratics/>
3. Платон. Держава / пер. з давньогр. Д. Коваль. Київ : Основи, 2000. 355 с. URL: <http://aps-m.org/wp-content/uploads/2017/03/Derzhava.compressed.pdf>

УДК 61(091)

СМУЗЬ З., студент 1 курсу факультету ветеринарної медицини

Науковий керівник – **ЦВИД-ГРОМ О. П.**, канд. філол. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

smuszahar2@gmail.com

Tsvidgrom@gmail.com

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК МЕДИЦИНИ У СТАРОДАВНІЙ ГРЕЦІЇ ТА РИМІ: ВІД ВИТОКІВ ДО ЦЕЛЬСА

У тезах систематизовано історичні відомості, наукові дані про витоки медицини у Стародавній Греції та Римі. Проаналізовано латиномовні праці з медицини досліджуваного періоду.

Ключові слова: Стародавня Греція, Рим, медицина, латинська мова, античність.

Медицина античних країн заклала могутній фундамент у розвиток медичної науки та фармацевтики. Наукова медицина почала свій розвиток у Древній Греції. У Греції існували школи, де готувалися лікарі по типу ремісничого учнівства. З розвитком рабовласницького ладу, релігії, храми в Греції, як і в інших країнах стародавності, стали місцями лікування, а жреці привласнили собі функції лікарів. Поряд із храмовою, жрецькою медициною продовжувала існувати і народна медицина. У Древній Греції в ряді міст були суспільні лікарі, які безоплатно лікували бідних громадян і вживали заходів проти епідемій. Мандрівні лікарі – періодекти обслуговували торговців і ремісників. Світські лікарі обслуговували поранених під час воєн.

Поряд з асклепіонами (приміщення, що призначалися для лікування при храмах) продовжували існувати лікарні і школи лікарів; існували і дрібні ятреї – тип приватної лікарні вдома в лікаря. Назва «асклепійон» походить від імені Асклепія. Асклепій (лат. ескулап), за легендою, лікар, що жив у північній Греції, згодом був обожнений і вважався богом лікарського мистецтва – сином Аполлона «зцілювального». Багато великих лікарів Древньої Греції і Риму вважалися його нащадками. Покровителька окремих галузей медицини Гігієя (звідси термін «гігієна») і лікарської терапії (Панакея) вважалися його дочками. Асклепій зображувався з великим ціпком, навколо якого оповилася змія – емблема мудрості, здоров'я і медицини. У міфології країн Древнього Сходу також часто фігурувала змія разом з божествами, яких пов'язували зі здоров'ям людей і медичною діяльністю. Зустрічається змія й у руках жриць, що підносять молитви чи приносять жертви. Професійною емблемою лікаря стала змія. Зображення це збереглося до наших днів, хоча первісний зміст його давно втрачений.

Храм Асклепія в Епідаврї й інші асклепійони в Греції розташовувалися в місцевості з гарним кліматом, що у поєднанні з правильним режимом, тишею, харчуванням благотворно діяв на хворого. Приділялася увага водолікуванню і масажу. При розкопках виявлені залишки хірургічного й іншого медичного інструментарію: ножі, ланцети, голки, пінцети, гачки для раней, кісткові шприци, зубні щипці, долота, шпатель, зонди й ін. [1].

При розкопках виявлені зліпки хворих органів, що приносилися хворими в храми іноді як жертвоприношення в надії на лікування, іноді як подяка за лікування. Зліпки ці виготовлялися з глини, мармуру, дорогоцінних металів, представляючи в цьому випадку своєрідний вид гонорару жрецькам. Вони дають уявлення як про хвороби, із приводу яких зверталися в храми, так і про рівень анатомічних знань у древніх греків.

Характерною рисою давньогрецької культури була велика увага до фізичних вправ, до загартовування й, у зв'язку з цим, до особистої гігієни. У сучасній фізкультурі збереглися давньогрецькі терміни, наприклад стадіон і ін. Молодь училася в гімназіях фізичних вправ. На численних грецьких вазах – предметах повсякденного побуту – збереглися художні зображення догляду за тілом: обливань, розтирань, масажу і т.д. Давньогрецькі скульптори в численних статуях відбили культ здоров'я і краси тіла.

Лікарі Древньої Греції дали нові рішення багатьох питань медицини: про матеріальні причини хвороб, про зв'язок їх із зовнішнім середовищем, про хворобу та її стадії, про необхідність спостереження за ходом хвороби і т.п. Ці нові підходи до хвороби і її лікуванню сприяли розширенню і поглибленню медичних знань.

Родоначальником наукової медицини був Гіппократ (460-370 р. до н.е.). У своїй лікувальній практиці він використовував близько 200 лікарських рослин і застосовував їх без переробки. Гіппократ вважав, що лікарські речовини містяться в природі в оптимальному вигляді. Лікарські рослини в неопрацьованому вигляді й у вигляді соків роблять крашу дію на організм людини.

У Древньому Римі медицина розвивалася під сильним впливом грецької медицини. Праці видатного лікаря і фармацевта Клавдія Галена мали велике значення не тільки для давньоримської медицини, але і для подальшого розвитку медицини і фармації. Найбільше значення мають два його травники, у яких описане більш 300 лікарських засобів з рослин.

До нашого часу збереглися сліди санітарних споруджень, що обслуговували мирне населення великих міст римської держави. Пам'ятником міського благоустрою Древнього Риму залишаються і великі лазні-терми (з III століття до н.е. і пізніше). У законах римлян існували постанови санітарного характеру: заборона ховатися усередині міста, розпорядження користатися для пиття водою не з Тібру, на берегах якого розташований Рим, а ключовою водою із Сабінських гір і ін. Спостереження за проведенням санітарних заходів входило в обов'язок спеціальних міських чиновників (не лікарів) – едилів[2].

В імператорському Римі була введена посада архіатрів – головних лікарів, що спостерігали за іншими лікарями. Згодом архіатри були введені у віддалених провінціях Римської імперії як посадові особи для спостереження за здоров'ям римських воїнів і чиновників.

Лікуванням у Древньому Римі займалися звичайно іноземці – спочатку раби з військовополонених, потім вільновідпущеники і приїжджі іноземці: переважно греки чи вихідці з країн Сходу – Малої Азії, Єгипту й ін. Положення лікарів у Римі відрізнялося від їхнього положення в Древній Греції. У Греції лікарська діяльність була справою особистої угоди хворого і лікуючого його лікаря; держава залучала лікарів до роботи під час епідемій чи воєн. У Римі були елементи державної лікарської діяльності і лікарської справи. У Римі медицина в значною мірою втратила зв'язок з релігійними установами (храмами). Храмова медицина в Римі відігравала незначну роль. Як і в Греції, у Римі відбувалася боротьба «лінії Демокріта» і «лінії Платона», прогресивних тенденцій у науці і політиці з регресивними, реакційними тенденціями[2].

Отже, медицина Древнього Риму була тісно пов'язана з медициною Греції, однак вона мала і свої особливі риси. Матеріалістичні погляди Демокріта і Епікура в Римі одержали подальший розвиток у Лукреція Кара (99-54 р. до н.е.), головного представника римського матеріалізму й атеїзму; учення Асклепіада (128-56 р. до н.е.), Корнелія Цельса (30-25 р. до н.е., 40-45 р. н. е.), Сорана Ефеського та ін. учених дали поштовх для подальшого розвитку медичної науки і практики.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Вакулик І.І., Гриценко С.П., Балалаєва О.Ю. Розвиток медицини та ветеринарної практики в античні часи. *Lingualatinaveterinaria*: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 524 с.
2. Верхратський С. А., Заблудовський П.Ю. Історія медицини : навч. госібник. Київ: Вища школа, 1991. 431с.

УДК 379.85:791.43

ФІЛШОВА І.В., студентка 3 курсу факультету права та лінгвістики
Науковий керівник – **НОСЕНКО М.М.**
Білоцерківський національний аграрний університет
inozemnova@ukr.net

ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ АНАЛІЗ ВІДЕОКЛІПУ «DEUTSCHLAND» ГУРТУ RAMMSTEIN

У роботі досліджено образи відеокліпу «Deutschland» гурту Rammstein, проаналізовано культурну, історичну та символічну складову кліпу, його ексцентричність, провокативність, глибокий філософський зміст образів, що поєднані з певними історичними подіями Німеччини та вплив на світогляд суспільства.

Ключові слова: історико-культурні реалії, відеоробота, історія Німеччини, Rammstein.

Беручи до уваги значний вплив соціальних медіа на сучасну молодь, так зване покоління Z, у даній роботі ми досліджуємо найпопулярніший німецькомовний кліп минулого року «Deutschland». Станом на квітень 2020 року на офіційному каналі гурту, який має 4,76 млн. підписників, відеокліп «Deutschland» набрав 105551845 переглядів.

Метою нашої роботи є дослідження історико-культурних реалій, а також символічної складової кліпу, адже дане відео – це не лише шокуюча картинка, але і глибокий підтекст. Кожна сцена кліпу показує історію Німеччини, її темне минуле та, на думку виконавців, не дуже світле майбутнє.

Роль митця в історії була актуальною завжди: і століття тому, і у вирі сьогочасної дійсності. Сучасні митці – письменники, художники, музиканти здатні через свою творчість значно впливати на світогляд суспільства, в тому числі молоді. Важливою є також просвітницька роль мистецтва, прикладом такої сучасної просвітницької діяльності і є відеокліп «Deutschland» культового німецького гурту Rammstein.

На початку ми бачимо надпис латинською мовою «GermaniaMagna», що означає «Велика Германія». Так називались землі від Рейна до Ельби, які у VII ст до н.е. стали провінцією Римської імперії. [1] Зображена місцевість - знаменитий Тевтобунський ліс, де у вересні 9 року н.е. відбулося одна з найважливіших битв в історії Німеччини: двадцять тисяч легіонерів Римської імперії було знищено силами повстанців під керівництвом національного героя Армінія, якому за легендою першому вдалось об'єднати сили германських племен у боротьбі з зовнішнім ворогом. У руках персоніфікованої у кліпі Германії відрізана голова римського полководця, як символ того, що германські племена більше не підкоряться римлянам.

Непоміченим не залишається пам'ятник Альбрехту Медведю, першому маркграфу Бранденбурга, який був одним з головних організаторів хрестового походу проти слов'ян і завойовником слов'янських племен ободритів і лютичів.

Германія у лицарських обладунках – це час Священної Римської імперії, а повалені й вбиті лицарі – підкорені герцогства, які визнали владу імператора. Сама Германія-лицар – це ще й збірний образ засновника імперії Отто Першого та Фрідріха Барбаросса [1] .

Монахи з хрестом та факелами у руках символізують темні роки інквізиції, систематичного переслідування відьом. У кадрі бачимо солдатів пруської армії, які пиячать, – це зіпсованість воєнної еліти тих часів. Церковники ж бенкетують, пожираючи тіло Германії, а під білосніжною скатертиною страждають люди, чиї роти закриті намордниками церковного закону.

Одним і тим самим вогнем Церква спалювала еретиків, а нацисти – книжки. Церковники починають обійматися з нацистами, що символізує союз Церкви і нацистського режиму – договір Ватикану та Третього Рейху, що було укладено 1933р. За ним Церква мала вийти з політичної гри, але зберігала за собою право функціонувати на території Німеччини [2]. Присутність в кадрі лицаря, який потискує руку нацистові, показує не тільки те, що Гітлер сприймав III Рейх як продовження I Рейху, середньовічної Священної Римської імперії, а й те, як сильно нацисти експлуатували середньовічну естетику лицарства.

Тюрма – післявоєнний період, коли кайдани принизливого Версальського мирного договору відібрали частину територій, заборонили армію та примусили країну до величезних виплат та спричинили гіперінфляцію та кризу 20-х років. Германія в золотому ошейнику на інвалідному візку - це покалічена нація та принизливий мирний договір після світової війни, на колінах у неї голова переможених ворогів, які все одно спромоглись підкорити її.

Досить яскравою є екранізація катастрофи дирижабля «Гінденбург». Плануючи будівництво найбільшого в світі дирижабля, передбачалося, що його будуть заповнювати гелієм, однак через ембарго США його змушені були заправити вибухонебезпечним воднем, що і стало причиною катастрофи. Люди в чорному уособлюють собою американців, які повернулися спиною до мирного Німеччини з її дирижаблями, відкривши дорогу новій Німеччині з її ракетами "Фау" і військовою авіацією Люфтваффе. Крім того, тут простежується ще й буквальный сенс катастрофи, пов'язаний з назвою дирижабля.

Катастрофа "Гінденбурга" - це ще й смерть президента Німеччини Пауля фон Гінденбурга. Саме після його смерті Гітлер офіційно став «фюрером».

Найбільш скандальна і провокаційна частина кліпу показує повішення членів групи в образі в'язнів концтабору і злітаючої на тлі цього ракети "Фау-2". Ракети символізують технологічний прогрес, який нацисти проваджували, поставивши знищення людей на конвеєр. Кожен в'язень має певний знак на грудях: гомосексуалісти –рожевий трикутник, червоний трикутник для політв'язнів і жовта зірка, яку носили євреї.

Далі ми бачимо Німецьку Демократичну Республіку, що залежала від ССРСР, та її визначних особистостей: по центру сидить Еріх Хонеккер, з чийм ім'ям пов'язана епоха застою і падіння НДР, зліва від нього - перший і єдиний космонавт НДР Зигмунд Йен, який тримає в руках шолом СРСР і розмовляє з офіцером служби безпеки "штазі" (східнонімецького аналога КДБ), крайній справа з гострою борідкою – це Вальтер Ульбріхт, ініціатор будівництва Берлінської стіни.[1] Всі персонажі нескінченно далекі від простих німців: п'ють шампанське, розважаються, читають доноси.

Найбільш ексцентричний образ кліпу - це УльрікаМайнхоф, яка була не лише журналісткою, але й однією з лідерів ліворадикальної терористичної організації «Фракції Червоної Армії» [3]. Терористи обкладають Германію динамітами у той час, як ситі члени партійної верхівки НДР весело розпивають горілку, прості жителі пліч-о-пліч з терористами кидаються на амбразуру в ім'я свободи. У розірваній на дві частини країні ніяк не може припинитися внутрішня війна. Німеччина зв'язана по руках і ногах і замінована.

Сучасна Німеччина – образбагатої дівчини, обвішаної золотими прикрасами. Її охороняють від народу бійці спецназу, а на всіх незгодних можуть спустити собак.

Далі музиканти дозволяють собі спрогнозувати майбутнє Німеччини. Германія майбутнього постає у образі вагітної Діви Марії. Тут поєднуються стародавньонімецькі і християнські символи. Ми бачимо в кадрі оленя, якого древні германці розглядали як емблему боротьби зі злом, а голуби означають Благу звістку і зішестя Святого духа. Таким чином, глядачам також натякають на непорочне зачаття Німеччини. Вагітну Германію оточують космонавти, що символізують німців майбутнього. Замість людей Германія народжує щенят чистої німецької породи Леонберг, що раніше були на межі зникнення. Ця сцена має декілька трактувань:

- нація виродилась і стала беззахисними цуценятами;
- нація стала «чистокривною»;
- демографічна криза та проблема переселенців

Всі війни, битви і міжусобиці переплітаються між собою, все навколо руйнується. Настає розв'язка кліпу: гроб з тілом Германії летить у космос, держава відправляється у невідоме.

Отже, враховуючи результати цього дослідження можна сказати, що відеокліп «Deutschland» є доволі цінною роботою музикантів, адже символізм відео несе у собі важливі образи німецької історії та культури. Особливо важливим є розуміння усіх лінгвокультурних особливостей тексту і відео для студентів, які вивчають німецьку мову, для їх сприйняття німецької історії і ментальності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Кудряченко А.І., Солошенко В.В. Країни світу і Україна. Енциклопедія. 2017. Т.1. С. 323-359.
2. Бобилева С.Й. Історія Німеччини з давніх часів до 1945 року. Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2003. 528 с.
3. Михайлина І. УльрікаМайнхоф: журналістка, радикалка, терористка. URL: <https://germania-online.diplo.de/ru-dz-ru/geschichte/Gedenkdaten/ulrika-meinhof-shurnalistka-radikalka-terroristka/1920164>

УДК 811.111'42(73):32

МАСЮК Л.О., студентка 3 курсу

ЛІНГВІСТИЧНІ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ АМЕРИКАНСЬКОГО ВАРІАНТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Розглянуто важливі питань відбору мовних засобів, що розглядаються як основні тактики мовних стратегій впливу у американському політичному дискурсі з точки зору пізнавальних (когнітивних) механізмів, що лежать в основі розумової діяльності людини.

Ключові слова: політичний дискурс, функція легітимізації влади, функція соціального контролю, функція відтворення влади, функція соціальної солідарності, функція соціальної диференціації, агональна функція, акціональна функція.

Політичний дискурс американського варіанту англійської мови, його лінгвістичні та соціокультурні особливості постійно знаходяться в центрі уваги лінгвістів, так як зв'язок між мовою і політикою очевидна. Констатуючи цей факт, С.І. Шейгал підкреслює, що «специфіка політики, на відміну від ряду інших сфер людської діяльності, полягає в її переважно дискурсивному характері: багато політичних дії за своєю природою є мовними діями» [4].

Політичний дискурс – це будь-які мовні сполучення, суб'єкт, адресат, що належать до сфери політики. Таке визначення дискурсу передбачає вивчення політичного мовного матеріалу з урахуванням культурних, просторово-часових умов його існування, а також соціокультурних і особистісних характеристик його творців і авторів.

Політичний дискурс виконує функцію впливу на слухача через залучення уваги, збудження певних емоцій, переконання. Прагматична спрямованість політичного дискурсу, його «конкретна установка на одержувача інформації» визначає не тільки відбір мовних і немовних засобів, але і спосіб їх подачі і організації. Політичний дискурс являє собою тип інституціонального дискурсу, спеціалізовану різновид спілкування, зумовлену соціальними функціями партнерів і регламентовану як за змістом, так і за формою [1, с. 13].

Специфіка сучасної мови політичного дискурсу в останні роки активно обговорюється багатьма дослідниками: Т.А. ван Дейком, В.Н. Базильовим, Н.А. Безменовим, О.І. Воробйовою, В.З. Дем'янковою, О.П. Єрмаковою, Е.А. Земською, Є.Г. Казакевич, С.І. Шейгал та іншими.

Політичний дискурс з точки зору лінгвістів володіє численними функціями. Однак найбільш вдалу класифікацію функцій на нашу думку застосовує С.І. Шейгал [4, с. 36]:

1. функція соціального контролю - регулятивна (створення передумов для уніфікації поведінки, думок, почуттів і бажань великого числа індивідів, тобто маніпуляція суспільною свідомістю).

2. функція легітимізації влади (пояснення і виправдання рішень щодо розподілу влади і громадських ресурсів).

3. функція відтворення влади (зміцнення прихильності системі, зокрема, через ритуальне використання символів).

4. орієнтації (через формулювання цілей і проблем, формування картини політичної реальності в свідомості соціуму).

5. функція соціальної солідарності (інтеграція в рамках всього соціуму або окремих соціальних груп).

6. функція соціальної диференціації (відчуження соціальних груп).

7. агональна функція (ініціювання та вирішення соціального конфлікту, вираз незгоди і протесту проти дій влади).

8. акціональна функція (проведення політики через мобілізацію або «наркотизації» населення: мобілізація полягає в активізації і організації прихильників, тоді як під наркотизацією розуміється процес заспокоєння і відволікання уваги) [4, с. 36].

Розглядаючи різноманіття функцій дискурсу можна зробити висновок про те, що всі вони мають ідеологією політичної коректності та спрямовані на досягнення політичних цілей за допомогою маніпулювання свідомістю публіки, в тому числі в боротьбі за владу.

Так як головне прагматичне завдання політичного дискурсу - маніпулювання адресатом, його свідомістю, політичний дискурс, з одного боку, повинен імпонувати реципієнту, а з іншого боку, майстерно маскувати справжні наміри політика, бути привабливим, зрозумілим. В.З. Дем'янков зазначає, що політичного дискурсу властивий колоритний, подібний стиль, який претендує на теплі, дружні стосунки з реципієнтом [2, с. 13].

Особливу увагу при розгляді політичного дискурсу звертають на себе також мовні стилі політиків, які А.Д. Малина поділяє на такі види [3]:

1) Ясний, зрозумілий (Clear). Подібний варіант стилю використовується у викладанні: передає прості думки, представляє чіткі образи, задіє прості слова без яскравих фігур мови, відрізняється звичайним побудовою висловлювань, зниженою складністю конструкцій: *As I report to you, air attacks are underway against military targets in Iraq. We are determined to knock out Saddam Hussein's nuclear bomb potential. We will also destroy his chemical weapons facilities.* («Defense of Saudi Arabia» by G. Bush).

2) Виразний (Impressive) стиль необхідний для емоційної передачі експресії, відрізняється використанням стилістично забарвлених мовних одиниць, чітких і точних синтаксичних конструкцій: *I have a dream that my four little children will one day live in a nation where they will not be judged by the color of their skin but by the content of their character.* («I Have a Dream» by M.L. King).

3) Моральна (Moral) стиль задіє мовні етикетні кліше і відрізняється підвищеною семіотичністю висловлювань: *I speak tonight for the dignity of man and the destiny of democracy. I urge every member of both parties - Americans of all religions and of all colors - from every section of this country - to join me in that cause.* («The Voting Rights Act of 1965» by Lyndon Johnson).

4) Швидкий (Swift) стиль використовується, коли метою оратора є швидка і точна передача думок. Стиль характеризується послідовністю композиції, вживанням коротких слів і легко сприймаються образів: *But if I should win the election, then I shall devote every effort of mind and spirit to fulfilling the oath of the Presidency - practically identical, I might add, to the oath I have taken for 14 years in the Congress.* («Address to the Greater Houston Ministerial Association» by John Kennedy).

5) «Солодкий» (Sweet) стиль дозволяє презентувати доступні для розуміння думки, володіє високою емоційною експресивністю. Мовець вдається до вживання яскравих фігур мови, вибудовує рівну композицію для того, щоб сподобатися публіці або розважити її: *And so, my fellow Americans: ask not what your country can do for you - ask what you can do for your country. My fellow citizens of the world: ask not what America will do for you, but what together we can do for the freedom of man.* («Inaugural Address» by John Kennedy).

Отже, розгляд мовних особливостей дискурсу дозволяє зробити висновок про те, що йому характерна мовна образність, яка реалізується за допомогою стилістичних засобів, що розглядаються як система маніпулятивних мовних впливів, які аргументують мову політика. Таким чином, стилістичні засоби в мові інавгураційних звернень є ефективним вербальним способом передачі емоцій слухачам, а також засобом формування політичного іміджу лідера.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дейк Т.А. Принципи критичного аналізу дискурсу / Пер. з англ. М. : ВЦП, 1994. 320 с.

2. Демьянков В.З. Эффективность аргументации как мовного впливу // Проблемы эффективности мовної комунікації. М.: ІНІСН АН СРСР, 1989. 89с.

3. Малина А.Д. Політична риторика: лінгвістичні стратегії аргументованого дискурсу в сучасній англійській мові. 2012. URL: <http://rae.ru/forum2011/18/1582>

4. Шейгал Є.І. Семіотика політичного дискурсу: Монографія. Ін-т мовознавства РАН. Волгогр. держ. пед. ун-т. Волгоград: Зміна, 2000. 368 с.

УДК 378:13.8'1243

СОРОКА К.О., студентка 2 курсу факультету права та лінгвістики
Науковий керівник – **НОСЕНКО М.М**
Білоцерківський національний аграрний університет
sorokasoroka567@ukr.net

ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ СВЯТ ТА ЗВИЧАЇВ У НІМЕЧЧИНІ

Акцентовано увагу на важливості вивчення особливостей культури та традицій країни у процесі вивчення німецької мови, розглянуто основні слова-реалії, пов'язані з національними святами Німеччини

Ключові слова: звичаї та традиції німецького народу, лінгвокультурні реалії.

Актуальність нашого дослідження обумовлена необхідністю володіти фоновими знаннями про культуру і звичаї країни, мова якої вивчається, для формування соціолінгвістичної компетенції студентів. Адже знання іноземної мови передбачає не просто здатність вирішувати цією мовою комунікативні завдання, а й глибоке проникнення в сферу означуваного цієї мови, в її семантику, пізнання плану змісту цієї мови, оволодіння мовною картиною світу саме цієї національної мови як системою бачення світу. Тому ознайомлення з культурою, звичаями та традиціями німецького народу повинно проводитися у тісному поєднанні з вивченням мови, виходячи з розуміння мови як реалізованої внутрішньої форми вираження культури, як засобу акумуляції знань культури.

Німеччина – це країна, яка щиро вшановує стародавні та новітні традиції. Досліджуючи розкриття даної теми у різноманітних інтернет-джерелах, нами було з'ясовано, що значна частина німецьких традицій є спільною для сусідніх європейських держав. А ось звичайне всім відоме прикрашання новорічної ялинки, пошук прихованих великодніх яєць – давні німецькі традиції, запозичені багатьма країнами світу.

У нашій роботі ми розглядаємо основні народні та національні свята та аналізуємо лінгвокультурні реалії, пов'язані з ними.

День німецької єдності– *der Tag der deutschen Einheit* – так офіційно називається національне державне свято, яке щорічно відзначають 3 жовтня, в день коли був оприлюднений прийнятий німецьким парламентом закон про об'єднання НДР та ФРН. У цей день політики виголошують промови, у містах відбуваються концерти та святкові салюти. Для багатьох німців, особливо 40-60річного віку, історичне та політичне значення цього дня є дуже важливим. Як виглядала б сьогодні Німеччина і світ, якби 9 листопада 1989 року не впав Берлінський мур? Цим питанням і по сьогоднішній день переймаються німці. Бранденбурзькі ворота досі є символом, який нагадує як про поділ Німеччини, так і про її возз'єднання.

Weihnachten– Різдво – одна із найвідоміших традицій Німеччини, яка збирає за святковим столом великі родини. Католики і протестанти святкують Різдво 24-26 грудня. 24 грудня іменується Святвечором *Heiligabend*. Практично всі сім'ї прикрашають на Різдво ялинку. На багатьох вулицях також з'являються ошатні вічнозелені дерева, на площах міст і селищ – різдвяні ярмарки. Незважаючи на те, що німці схильні до модернізації та постійного поліпшення свого життя, старовинні культурні традиції народів Німеччини вони зберігають з

особливою дбайливістю. Святвечір, який припадає на 24 грудня, є кульмінацією передріздвяного періоду. Для дітей найважливішою частиною святкування є, звичайно ж, отримання подарунків. Деякі сім'ї співають традиційні різдвяні пісні і грають на музичних інструментах. Страви на Святвечір зазвичай прості. Великий стіл, до якого традиційно подають гусака, накривають вже на саме Різдво – 25 грудня. Грудень для німців – це час особливо прекрасний, таємничий та наповнений світлими й радісними емоціями, чотири тижні перед Різдом називають Advent.

Октоберфест–Oktoberfest– даний захід є істинно німецькою, точніше кажучи, баварською традицією. Парад на честь відкриття фестивалю традиційний. Колоною ідуть місцеві клуби й товариства, що активно підтримують баварські традиції, за ними – величезні діжки з пивом і безліч баварців. Урочистість проходить центральними вулицями міста. Дана традиція святкування з'явилася відносно недавно, а саме, 12 жовтня в 1810 році, коли баварський кронпринц Людвіг відсвяткував весілля з саксонською принцесою Терезою.

Королівське подружжя, всупереч всім канонам, запросила всіх бажаючих відсвяткувати їх весілля, тому протягом п'яти днів близько сорока тисяч жителів Мюнхена відзначали весілля принца і принцеси. На наступний рік народ вирішив відсвяткувати річницю їхнього одруження, з тих пір повелось щороку відзначати цю чудову традицію і тільки через якийсь час свято стали вважати пивним і загально-німецьким. За 16 днів святкування Октоберфесту, випивається приблизно 1,320,860 галонів пива, з'їдається більше 400 тисяч смажених свинячих сосисок і близько 480 тисяч смажених курчат, не без допомоги, звичайно, більше шести мільйонів туристів, які відвідують це свято.

Крім цього, Німеччина славиться своїми яскравими карнавалами. Їх нерідко називають в народі - п'ятою порою року Німеччини. Наприклад, Кельнський карнавал починається щорічно рівно 11 листопада об 11 годині 11 хвилин. Апогей свята карнавал переживає в Рожевий понеділок, коли починається святкова хода. Карнавал у Кельні - це свято радості, сміху і танців.

Отже, проаналізувавши тему традицій Німеччини та розібравши детально їх історію та сенс, ми дійшли висновку, що знання культури вкрай необхідне у процесі опанування іноземною мовою. Подальшим нашим завданням ми вбачаємо вивчення можливостей перекладу історико-культурних слів-реалій, пов'язаних із національними німецькими святами, на українську мову.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Соломаха А. Доцільність вивчення особливостей культури, звичаїв та традицій німецького народу в курсі «Країнознавство Німеччини» студентами-магстрантами (спеціальність 7.01010201 – початкова освіта) / А. Соломаха // Молодь і ринок. – 2012. – №2. – С.72-75. Режим доступу http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2012_2_17.
2. Tatsachen über Deutschland. Societaets Verlag. FaM – 2012.
3. Гюнтер Грасс. Моє сторіччя. Львів – 2017.
4. <http://ru.osvita.ua/vnz/reports/culture/10487/>
5. <http://tut-cikavo.com/krajini/yeuropa/283-tsikavi-fakti-pro-nimechchinu>

УДК 811.112'25

СТАРЧУК К.Р., студентка 2 курсу факультету права та лінгвістики
Науковий керівник – **НОСЕНКО М.М.**
Білоцерківський національний аграрний університет
inozemnova@ukr.net

ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ГРИ СЛІВ У РЕКЛАМНИХ СЛОГАНАХ НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ

У даній роботі досліджуються лексико-стилістичні особливості сучасних німецькомовних рекламних слоганів, акцентується увага на важливості розуміння культурного підґрунтя рекламного тексту, його комунікативної спрямованості та сугестивної функції.

Ключові слова: реклама, okazionalizm, переклад, сугестивна функція.

У сучасному світі реклама – це звична, для середньостатистичної людини, річ. Нам тяжко уявити бодай день з нашого життя без реклами. Ми на неї натикаємося постійно: при перегляді телевізора, коли їдемо на роботу або навчання і з нудьги роздивляємося афіші приклеєні на вікнах та по салону громадського транспорту, поки шукаємо інформацію в Інтернеті. Сьогодні маркетинг просунувся далі, ніж коли-небудь і ознайомлення покупця з товаром стало, якщо не справою всього життя окремих людей, то точно галуззю мистецтва. Не дивно, що зараз реклама стала об'єктом дослідження для багатьох наук: психології, економіки, соціології і, звісно ж, не оминула стороною цю тему і лінгвістика.

На даний момент, в Україну постачається велика кількість товарів з Німеччини, які, в свою чергу супроводжуються німецькомовною рекламою. І звична, для перекладача робота, ускладнюється деякими деталями. Стає недостатнім просто перекласти текст, тепер його потрібно адаптувати для розуміння україномовних покупців.

Реклама унікальне явище – при короткому обсязі інформації вона мусить запам'ятовуватися і сприйматися, при цьому показуючи товар у вдалому світлі. І як ми розуміємо, всі ці якості мусять бути збереженими в україномовному варіанті, а це вже стає досить складним завданням. І головна проблема, з якою зустрічається перекладач в першу чергу, це відмінність культурних реалій в Україні та Німеччині. Для рекламних текстів властиве експлуатування джерел народної творчості, художньої літератури, популярних цитат. Вони можуть бути використані як повністю, так і частково. Що популярнішим буде цей образ чи фраза, тим більше уваги вона приверне. Ці незначні деталі, однак, дуже змістовні і настільки пустили коріння у свідомість слухачів, що дають найкращу можливість для лаконічного та чіткого формулювання ставлення до товару. Використання таких запозичень, полегшує роботу маркетолога, адже увага покупця автоматично буде чіплятися, за те що вже має якийсь відбиток у його пам'яті, але подібні речі є складними для перекладу. Справа не тільки в неминучих втратах при передачі особливостей поетичної форми, культурно-історичних асоціацій, специфічних реалій та інших тонкощів художнього викладу, але і в розбіжності окремих елементів сенсу в перекладах найелементарніших висловлювань.

Для досягнення адекватності україномовного варіанту, перекладач повинен бути обізнаним у сфері реклами та об'єкті, що рекламується. Перш за все ми повинні з'ясувати комунікативний намір реклами, тобто визначити оригінальний задум автора рекламного тексту. Адже при перекладі реклами зміст має бути точно переданий, не зважаючи на зміну словесної форми.

Стиль та структура рекламних текстів постійно змінюються. Реклама стає більш індивідуалізованою, жвавішою, оригінальнішою. Це досягається за допомогою скорочення та змістовної ємності тексту. Найлегший для застосування та, так би мовити, «дешевий» будівельний матеріал, що при цьому має високий рівень ефективності це – словотвір. Його суть полягає в інкорпорації сприятливих для реалізації товару властивостей у його назву (frisches Obst - Frischobst, natürliches Produkt - Naturprodukt). Такі новоутворення націлені на привернення уваги покупця та налаштування його на покупку. Вони легко запам'ятовуються та є оригінальним способом збільшити інформативність при компактному обсязі.

Здебільшого при огляді рекламних текстів ми натикаємося на новоутворення-іменники, але при належній уважності можна помітити також значну частку новоутворень-прикметників. Новоутворення-прикметники виконують функцію спонукання, що також має назву – сугестивна функція. За допомогою таких прикметників «нав'язуються» принади товару, який рекламується, нав'язується думка, що купівля цього товару просто необхідна.

Такі слова мають всі ознаки okazіоналізмів. Okazіоналізми – це мовленнєві одиниці, які утворюються за стандартними та новими словотвірними моделями, з характерним експресивним забарвленням та індивідуальним характером. Okazіоналізми рідко переходять у загальноживану лексику, і в цьому полягає їх основна відмінність від загальних неологізмів. Вони, як правило, надовго зберігають забарвлення образності та індивідуальності й доречні тільки в окремих творах, де виконують певну художню функцію – є експресемами – навмисно створені (okazіональні) виражальні засоби (друга суттєва відмінність okazіоналізмів від неологізмів). Багато okazіоналізмів набуває широкого вживання після прослуховування реклами. Ці okazіоналізми належать до безеквівалентної лексики і завдають багато складнощів при перекладі, вагаючись, як краще зробити: замінити близьким за значенням словом у рідній мові, чи транслітерувати.

Отже, можна зробити висновок, що для розуміння та адекватного перекладу потрібно: глибока обізнаність у лексико-стилістичних особливостях, як мови перекладу, так і мови оригіналу; гарне розуміння способів та схем словотвору у німецькій мові; здатність поставити себе на місце отримувача посилу, що передає реклама, задля влучної і чіткої передачі змістових особливостей тексту; і останнє, але не менш важливе здатність передати або адаптувати німецькі реалії для українського споживача.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Каратаева Л.В. Okказиональные словообразования в тексте рекламы. Дисс. канд. филол. наук. М.: МГУ, 2003. – 189с.
2. Кохтев Н.Н. Реклама: искусство слова. Рекомендации для составителей рекламных текстов. – М.: МГУ, 1997. – 134с.
3. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник / І. В. Корунець. – 5-те вид., виправ. і допов. – Вінниця : Нова Книга, 2017

ЗМІСТ

Косяк Я.Л., Борщовецька В. Д. Euthanasia and Law	3
Kryzheshevskiy V.O., Borshchovetska V.D. Research on the necessity of the Death Penalty Institute	5
Цепа Д. О., Борщовецька В. Д. General Tax policy in European countries	7
Єрмилов Д.А., Велика К.І. The aerial photography in the past and today	8
Загородній Д.А., Велика К.І. The most widespread diseases of corn in Ukraine	9
Козуб І.А., Шмирова О.В. Cross breeding systems in beef cattle	11
Назін С.О., Велика К.І. Conventional methods of plant breeding in agriculture	13
Нечипоренко А.С., Марчук В.В. Selective breeds of dairy cattle	13
Новікова З.С., Шмирова О.В. New Zealanders comfortable with the use of animals for research, testing and teaching	15
Пудзирей В.А., Шмирова О.В. Using different types of feeding to increase cattle productivity	16
Тарнопольська І.С., Будугай О.Д. Winter Weizen in Deutschland und in der Ukraine	17
Придаток М.О., Марчук В.В. Selected breeds of beef cattle	20
Волков І.О., Рейда О.А. The arachnoidication of Khmel'nitsky Private Premises	22
Єрохіна Д.А., Ігнатенко В.Д. Лексичні особливості кіноперекладів з англійської мови на українську	23
Вікторівська А.О., Вакалюк Н.І. Інтернет-сленг та його переклад	26
Завертана О.І., Береговенко Н.С. Особливості перекладу семантичної категорії дієслів на означення переміщення стрибками в романах Дж. Роулінг «Гаррі Поттер»	27
Масюк Л.О., Денисенко І.І. Особливості перекладу публіцистичних текстів (на матеріалі американських і британських інтернет-видань	30
Пампуха А.О., Ігнатенко В.Д. Тонкощі перекладу метафоричних конструкцій на прикладі казок О.Уайльда	32
Пархомець С.П., Носенко М.М. Фразеологічні одиниці з топонімічним компонентом у німецькій мові та їх переклад на українську мову	34
Сергєєва В.В., Лобачова С.В. Труднощі перекладу онімів	36
Сергєєва В.В., Тарасюк А.М. Труднощі перекладу заклинань англомовного дискурсу художньої літератури	38
Пустільник О.О., Лобачова С.В. Особливості функціонування іншомовних слів в українських рекламних текстах	39
Хижняк А.С., Береговенко Н.С. Особливості перекладу англійського квантифікатору all на матеріалі романів Дж. К. Роулінг «Гаррі Поттер та філософський камінь» та «Гаррі Поттер та орден фенікса»	41
Шевчук О.П., Пилипенко І.О. Особливості перекладу фразеологічних одиниць в англійській мові	44
Шульга Л.І., Береговенко Н.С. Інверсія в англійській мові та шляхи її передачі під час перекладу українською в поетичних текстах	46
Шульга Л.І., Будугай О.Д. Внесок Анатолія Перепаді в українську скарбницю перекладної літератури з французької мови	48
Пархомець С.П., Тарасюк А.М. Translation aspects of modern English abbreviations	50
Пампуха А.О., Столбецька С.Б. Основні складнощі перекладу французьких постичних творів на прикладі віршу Жака Превера «Chanson De L'Oiseleur»	52
Бондарчук В.І., Рєзнік В.Г. Використання інструментарію LMS Moodle у вивченні іноземних мов: теоретичний аспект	54
Дорошенко Н.С., Рєзнік В.Г. Дистанційне навчання іноземним мовам у ЗВО: актуальність, переваги та недоліки	55
Лендрік І.В., Єрко А.І. Шляхи подолання труднощів у процесі опанування навичок написання ієрогліфів на китайській мові	57
Поночовна В.В., Тимчук І.М. Булінг серед студентів як соціально-психологічний феномен	58
Суботіна Є.С., Єрко А.І. Особливості подачі лінгвокраїнознавчих відомостей про Китай у процесі вивчення китайської мови	60
Тищенко В.О., Ігнатенко В.Д. Комунікативна природа взаємовідношень автора і читача: діалогічність тексту	61
Хижняк А.С., Пилипей Ю.А. Особливості відтворення американського та британського сленгу	63
Філімець Т.А., Тарасюк А.М. Фразеологізми із зоокомпонентами в англійській та українській мовах	64
Єрохіна Д.А., Носенко М.М. Англіцизми в сучасному німецькому словотворі	66
Лендрік І.В., Денисенко І.І. Топоніми та етноніми у словниковому складі української та англійської мов	68

Сергєєва В.В., Пилипей Ю.А. Соціолінгвістична концепція метафори у дискурсі художньої літератури	70
Смолич Б.В., Вакалюк Н.І. Неологізми в публіцистичному стилі (на матеріалі провідних британських видань).	72
Гуменюк Д.В., Тарасюк А.М. Фразеологізми з компонентом «їжа» в англійській та українській мовах	74
Олійник Д.Ю., Тарасюк А.М. Особливості вживання фразеологізмів у дискурсі сучасної англійської преси	75
Філіпова І.В., Тарасюк А.М. Власні імена у фразеологічних одиницях англійської та української мов	77
Корбут А. М., Демченко Н.С. Роль фразеологізмів англійського бізнес-мовлення.	79
Філіпова І.В., Лобачова С.В., Anthroponyms asspecific components of English phraseological units	81
Присяжнюк А.Р., Вакалюк Н.І. Lacunes problems and their classification	82
Масюк Л. О., Носенко М. М. Аналіз семантико-фразеологічних виразів, які ілюструють емоцію страху у німецькомовних публіцистичних текстах	84
Полтавець А. В., Демченко Н.С. Концепт <i>РОБОТА</i> у фразеологічному фонді сучасної англійської мови	86
Костюк М., Чеснокова Г. В. Communicative and pragmatic potential of fake news	87
Бабенко І., Цвид-Гром О.П. Латинськомовна спадщина А. Везалія у становленні анатомічної науки	89
Казанець К., Цвид-Гром О.П. Роль латинської мови у розвитку європейського мовознавства в епоху Середньовіччя	91
Панасюк А.І., Ярмола О.В. Ідеальна держава Платона	93
Смузь З., Цвид-Гром О.П. Становлення і розвиток медицини у Стародавній Греції та Римі: від витоків до Цельса	94
Філіпова І.В., Носенко М.М., Історико-культурний аналіз відеокліпу «Deutschland» гурту Rammstein	96
Масюк Л.О., Тарасюк А.М. Лінгвістичні та соціокультурні особливості політичного дискурсу американського варіанта англійської мови	99
Сорока К.О., Носенко М.М. Лінгвокультурологічні особливості національних свят та звичаїв у Німеччині	101
Старчук К.Р., Носенко М.М. Лінгвокультурні особливості гри слів у рекламних слоганах німецькою мовою	103